

Naročnina mesečno
25 Din. za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Komisiji ustanovljeno 6/II.

Telefoni uresništva: dnevna služba
2030 — nočna 2996 2994 in 2050

SLOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva, telefon 2994

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
pondeljka in dneva po praznikih

Ne izgubljam glave!

Ljubljana, 26. septembra.

Zadnje dni so interesirani agenti iz tujine sirlji po vsej naši domovini neverjetne vesti glede stabilnosti našega denarja in glede finančnega položaja naše države. Poskušali so vznemirjati naše ljudstvo, sejati strah pred bodočnostjo in vzbujuati nezaupanje v Narodno banko in v druge državne ali zasebne denarne zavode, katerim je naš narod zaupal svoje prihranke.

Pod vtipom takih vesti so se nekateri začeli resno povpraševati, če so njihove vloge že varne in če bi se vendarle ne splačalo dvigniti prihrankov iz hranilnic in bank in jih shraniti doma, ali pa jih spraviti v tujino, oziroma nakupiti inozemske valute. Posrečilo se je tem agentom dejansko povzročiti precejšnje dvige po nekaterih denarnih zavodih, in to brez vsake dejarske potrebe. Proti takim sovražnikom domovine ni samo potreben nastopiti, ampak svariti se mora prevsem naše ljudstvo, da ne izgubi zaupanja v vrednost domačega gospodarstva. Zaupanje ljudstva je najsolidnejša podlaga v vsakem gospodarstvu. To je pokazala nedavno nemška kriza, katero je bilo nogoče prebresti edino le zato, ker je narod obrazil patriotsko zaupanje v stabilnost nemškega denara. To je pokazala tudi sedanja kriza v Angliji, ki je strnila narod v enotno odporno silo, ki le zaustavila groženje plaz gospodarske katastrofe.

Pripomniti pa moramo predvsem, da sedanji denarni položaj države ne daje nikakega povoda za vznemirjanje. Kar se tiče državnih finančnih sile, mora ugotoviti, da se nahajajo v urejenem stanju in da padanje državnih dohodkov prav nič ni vplivalo za uravnovešenost državnega proračuna. Državni dohodki padajo po vseh državah. Kriva je temu svetovna gospodarska kriza. Zato so tudi vse države znatno popravile proračun in radikalno zmanjšale izdatke. Tudi naša država je sledila temu vzgledu in znižala izdatke, kjer koli je brez škode mogla, samo da prikroji izdatke zmanjšanim dohodom. Naš državni proračun je padel torej nazaj na popolnoma normalno podlago in naši izdatki so kriti z normalnimi dohodki. Država tudi ni nikdar prekoračila natančno določenih meja, dejanskih proračunskih možnosti. Saj je znano, da se pri nas ni nikdar dogajalo, kar sta na primer Avstrija in Nemčija doživljali redno vsako leto, namreč, da bi se na koncu proračunskega leta poviševal deficit, za katerega bi bilo potrebno iskati novega kritja.

Izpad nemških preparacij, to je žrtev, katero nam je naložil Hooverjev načrt, je sicer težka in tega ni treba prikrivati, ker spravlja proračun iz ravnotežja nenapovedano. Pokril se bo s pomnoženo števno, kakor tudi s pomočjo sredstev, katera je navedel naš zunanji minister dr. Marinković v svoji včerajšnji izjavi belgrajskim časnikarjem.

Položaj Narodne banke je normalen. To lahko vidi vsakdo, saj Narodna banka redno objavlja svoje stanje. Kritike v zlatu in inozemskih zlatih valutah že presega zakoniti minimum. Zato je tudi razumljivo, da se vrednost našega denarja na inozemskih borsah ni poslabšala, skoravno so vsled krize angleškega funta domača vse druge valute oslabele, ali vsaj morale preboleti nevarne turke. Dinar je ostal stabilen in miren. To je najboljše znomenje za čvrstost našega gospodarskega položaja in dokaz, da ima inozemstvo popolno zaupanje v vrednost našega denarja. Zakaj naj bi se pustili potem domačini zapeljevati od interesiranih agentov v nervoznost?

Kar se tiče naših privavnih denarnih zavodov, katerim je ljudstvo zaupalo svoje prihranke, le treba pominiti, da jih je ustvarilo naše ljudstvo s tem, da jim je neomajno zaupalo. Naši denarni zavodi imajo našložen svoj denar v domačih gospodarskih podjetjih in skoraj nimajo obveznosti v inozemstvu, ki bi prišle v poštev za njihovo soščestvo. V naših domačih denarnih zavodih tudi nimamo inozemskih vrednostnih papirjev, katerih nestabilnost bi mogla ogrožati kreditno moč naših zavodov.

Iz tega sledi, da se naše ljudstvo ne sme pustiti spravljati iz ravnotežja po raznih vesteht. Vsak naj ima neomajno zaupanje v svojo domovino ter naj v patriotskem zanosu stoji na braniku proti razširjevalcem panike. Kdor bo v sedanjem položaju brez vsake potrebe dvignil svoje vloge v bankah in po posojilnicah, bo storil protidomovno, ko delo in zavratno napadel vso našo do sedaj le državo gospodarsko moč in tako škodoval našemu skupnemu gospodarskemu blagru.

Volivni proglaš članov kraljevske vlade

Belgrad, 26. septembra. AA. Z manifestom Nj. Vel. kralja z dne 6. januarja 1929. l. so bile začrtane smernice nove državne in narodne politike.

Vlada, ki ji je Nj. Vel. kralj poveril, da izvrši vlogo tega manifesta, je našla polno razumevanje in podporo celokupnega naroda v vseh krajih naše domovine. Tako je mogel šestostanuarski režim z uspehom dovršiti svoje poslanstvo. Njegovo poslanstvo je bilo v tem, da vrne našemu narodu slog in notranji mir, da odpravi najhujše napake in nedostatke v naši upravi, da združi vse, ki hočejo delati in ki verujejo v napredok in da uvrsti naše novo državno in narodno življenje, da se lahko posveti plodnemu delu za svoje socijalno in kulturno blagostanje.

Z zakonom z dne 3. oktobra 1930. l. je Nj. Vel. kralj kronal novo nacionalno politiko in dal naši Jugoslaviji njenno pravo ime in definitivno organizacijo po banovinah. Navdušenje, s katerim je narod sprejal ta zgodovinski čin Nj. Velikičanstva, je dokaz njegove visoke nacionalne zavesti in njegovega globokega političnega razumevanja.

Zvest globokemu nacionalnemu čustvu in tradicijam svojega doma, ki smatra skladnost med kraljem in narodom za najjače jamstvo naše svobode in našega napredka, je Nj. Vel. kralj dne 3. septembra t. l. proglašil ustavo.

S tem činom, ki nad vse drugo postavlja državno celoto kot najbolj dragoceno svetinja, posvečeno s krvjo in žrtvami naših najboljših sinov, ter narodno edinstvo kot glavni vir sile in napredka, so bili položeni stalni in neizpremenljivi temelji naše notranje ureditve in splošnega razvoja.

Ustava z dne 3. septembra predstavlja polno skladnost med interesi posameznih delov naroda in države ter zgodovinsko nujnostjo državne celote in narodnega edinstva. Ona daje državljanom vse bistvene svoboščine, vse osnovne pravice, popolno enakost in ravnopravnost, svobodno izvoljenje narodno predstavnštvo, odreja parlamentu najširši delokrog, uvaja široke samouprave, loči oblast upravnih in sodnih organov, jamči za svobodo vesti in vere, za ravnopravnost posameznih veroizpovedi in za spoštovanje verskih čustev, ureja pouk na osnovi svobodne znanosti, odreja pravce zdravega socialnega in gospodarskega napredka, obnavlja svobodno izražanje misli ter združevalne in zborovale pravice.

V novi ustavi, prepojeni z jugoslovansko misijo, so začrtane glavne in bistvene poteze nacionalne in državne politike. Na podlagi tega programa naj se združijo k sodelovanju vse, ki ljubijo svojo državo in žele dobro domovini. S svojim ukazom o razpisu volitev nudi Nj. Vel. kralj celokupnemu našemu narodu priliko za to sodelovanje.

Dne 8. novembra t. l. bodo volitve za Narodno skupščino, ki bo skupno s senatom nadaljevala delo na oživovterjenju našel jugoslovanske nacijonalne in državne politike.

Kot člani kraljevske vlade se globoko zavetamo pomena poverjene nam zgodovinske naloge kakor tudi odgovornosti pred kraljem in narodom. Razbremenjen problem, ki je tako dolgo in tako usodno rušil njegove sile in ki so ga drugi narodi že davno rešili z edino mogočo strnitvijo vseh sil v veliko nacionalno celoto, si naš narod ne želi ničesar bolj iskreno in toplo, kakor tega, da se lahko posveti plodnemu delu za svoje socijalno in kulturno blagostanje.

Ustvarjajoče delo naši združi vse državljane, ki žele posvetiti splošnemu blagru vse žive in zdrave sile, ki jih nosijo v sebi. Samo tako si bo mogla naša država Jugoslavija v sedanjih fasih težkih gospodarskih in socialnih pretresov zagotoviti v svetu mesto, ki ji gre po sijajni sposobnosti našega naroda, po njegovih žrtvah in trpljenju in po prirodnom bogastvu naše zemlje. Le ustvarjajoče delo lahko našemu narodu da oni notranji mir in zadovoljnost, ki sta najjače jamstvo naše svobode in našega obstoja.

Delovni program, ki čaka narodno predstavništvo, je velik in obsegajoč gospodarski in kulturni napredki širokih narodnih slojev. Tem je treba posvetiti glavno skrb našega bodočega zakonodajstva.

Naša gospodarska politika naj pošteče pravično izravnava med interesni kmečkega stanu, ki tvori ogromno večino našega naroda, in med potrebbami državrega razvoja ostalih gospodarskih panog, brez katerih ne moremo ohraniti svoje gospodarske neodvisnosti.

Revizija našega celokupnega davčnega sestava bo omogočila pravičnejšo razdelitev obremenitve narodne celote in bo ukinila one dajatve, ki so bile uvedene in povisane le zaradi začasne potrebe.

Varčevanje, izvedeno v državnem in samoupravnem gospodarstvu do kraja, bo dalo prosti sredstva za pospeševanje kmetijstva, obrtništva, trgovine in industrije, tako da se bo mogla naša gospodarska organizacija solidarno razvijati in se izpopolniti za konkurenco. Dosledno izvedeno varčevanje nam bo omogočilo tudi izpopolnitve našega socialnega zakonodajstva, ki pa bo moralno poleg delavca obsegati tudi kmeta in obrtnika.

Zdosej se je posrečilo urediti našo upravo in jo očistiti krutega birokratizma. Naloge vlade in zakonodajstva bo, da se uprava čim bolj približa narodu in njegovim potrebam in interesom. Treba bo podvojiti napore in delati z vsemi silami, da naš narod kulturno dvigne. Nacionalna in državna misel, spoznavanje razmer in potreb vseh delov naroda, njega razumevanje in pa občutek nerazrušljive narodne solidarnosti mora prehiniti kri in življenje vseh jugoslovenskih pokolenj.

V zmislu navedenih pravcev bo pripravljen za narodno predstavništvo konkreten delovni program. Izvedba tega programa bo odvisna od pozitivnega sodelovanja naroda. Narod je že dozdaj iz-

ražal svojo neomajno in odločno željo, naj se preneha s starimi potmi in metodami. Nove volitve dajejo možnost, da se ta želja uresniči.

Apeliramo na vse državljane, ki so dobre volje, da aktivno pomagajo pri končni ureditvi naših razmer in pri popolnem uresničenju velike ideje v jugoslovanskem, nacionalnem in državnem programu. Ta ideja ne pozna ne plemenskih, ne verskih niti nekdanjih političnih razlik.

Kličemo na sodelovanje vse Jugoslove, ki so prepričani, da se bo končno uredilo naše narodno in državno življenje, ki verujejo v pravičen razvoj in v bodočnost našega naroda, in ki se zavedajo, da je mogoče ohraniti in učvrstiti naše narodno in državno edinstvo samo po močem in pozitivnem delu na temelju polne enakopravnosti vseh plemen in vseh ver. Vsi Jugoslovani, prežeti tega prepričanja in navdahnjeni s tem duhom, so dolžni brez ozira na prejšnjo razdvojenost z globalnim spoštovanjem vsega onega, kar je kot tradicija iz prošlosti lepo in veliko: združiti vse sile za glavni cilj: za veličino naroda in moč države.

Volitve dne 8. novembra bodo zgodovinskega pomena. Te volitve bodo manifestacija narodne volje za življenje in za napredok, izpoved vsega zadnjega jugoslovanstva za veliko nacionalno državno politiko, ki naj za vedno preseka naše stare nadloge in prepire in povede ves naš narod k miru, blagostanju, sreči in napredku.

V Belgradu, 26. septembra 1931.

Peter R. Živković l. r., predsednik min. sveta in minister notranjih zadev.

B. Z. Maksimović l. r., prosvetni minister.

Dr. Stanko Šibenik l. r., minister za gozode in rudnike.

K. L. Timotijević l. r., minister brez portfelja.

Andrija M. Stančić l. r., minister brez portfelja.

Dr. V. Marinković l. r., zunanjji minister.

Mirko Neudorfer l. r., poljedelski minister.

D. Djurić l. r., finančni minister.

Dr. M. Kostrenić l. r., minister za soc. politiko in narodno zdravje.

Pavel Matica l. r., minister brez portfelja.

Dr. A. Hasan-Begović, minister brez portfelja.

Dr. Milan Srški l. r., min. pri predsedništvu ministrskega sveta.

Ivan Pucelj l. r., minister brez portfelja.

Velika razstava

Belgrad, 26. sept. l. Prihodnji teden se vršičana otvoritev poljedelske razstave v Smederevski Palani. Po dosedanjih informacijah in po kvaliteti razstavljenih produktov izgleda, da bo ta razstava ena največjih, kar jih pozna zgodovina naše države.

Vpoklicitev

Belgrad, 26. septembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je na predlog predsednika ministrskega sveta upokojen dr. Fedor Nikić.

Smrtna nesreča

Varšava, 26. sept. l. Bivši predsednik poljske vlade in zunanjji minister grof Aleksander Kržinski se je danes smrtno ponesrečil na nekem avtomobilskem izletu. Grof Kržinski je bil najprej v diplomatski službi, od leta 1922 pa je bil aktiven član poljske vlade do zadnjega udara maršala Piłsudskega.

Boj za življenje

London, 26. sept. AA. Southwicku pri Brightonu so ljudje snoti v temi 4 ure opazovali razburljivo borbo za rešitev življenja nekega potapljača. Mož je bil 25-letjev pod vodo, ko se je v potapljači napravil nekaj pokvaril. Poslal je klic na pomoč. Čim so prejeli v Brightonu poročilo o tej nesreči, so takoj odpolali drugega potapljača, ki je hotel svojemu tovarišu na pomoč. Vrnili se je na površje s poročilom, da je vodni pritisk na potapljača zelo hud in da naj izčrpajo iz potapljačke naprave vodo. Na kraj nesreče so prihitele požare brambe, ki so naposled potapljača rešile.

Delo za mir

Rim, 26. sept. AA. II. oktobra se prično po vsej Italiji obvezni predvojaški tečaji za mladenice letnikov 1911, 1912, 1913. Tečaji bodo vodili milicijski oficirji. Po dosedanjih podatkih bo ob

Dinar trdno stoji

Dunaj, 26. sept. Ž. Tečaji dinarja za 100 vrednostnih edicij dotičnih držav: Praga: denar 166.53, blago 167.13; Milan: denar 285.57, blago 286.47; Pariz: denar 221.06, blago 221.72; Bruselj: denar 785.39, blago 787.75, Amsterdam: denar 2265.53, blago 2272.37.

Pariz-Berlin

Mari naj Francoz kupi s svojim denarjem nemškemu sosedu revolver, da bi ta z njim nanj strejal? Tako je nedavno vzkliknil g. Gerard, bivši ameriški poslanik v Berlinu, napram nekemu ameriškemu časnikarju. Nemce je ta izjava hudo zadela.

Vendar mora vsakdo g. Gerardu priznati, da je s tem besedami podal jedro francosko-nemškega spora. Zakaj, ako bi se našel v Nemčiji državnik, ki bi s polnim prepršanjem odgovoril na vprašanje, ali bodo Nemci s tem revolverjem res strejali na Francoze, negativno, ako bi mogel to svojo besedo dati v imenu vsega nemškega naroda in o resničnosti svoje trditev tudi prepričati Francoze, bi v tistem hipu bilo rešeno vprašanje francosko-nemškega bližanja. Nemška mati ne bo rodila takšnega velikana, kajti to bi ne bil več človek. Svetovno klanjanje je že daleč za nami. Ren ne krvavi več, vendar so iz spominov na 4letno krvavenje, iz vojaških parad Stahlhelmovcev in hitlerjecev ter iz nervoznih potek grmečih politikov, ki so kazala na revanšo (v zadnjem času nemško-avstrijska carinska zveza) — s tem nočemo reči, da je bilo na drugi strani vse brezhibno — ostale ob Renu prave gore nezaupanja, ki zapirajo prehod na drugo stran.

Križa francosko-nemških odnosov je kriza za upanja. Zaupanje, oziroma nezaupanje je rezultanta cele vrste duševnih vtisov, pozitivnih in negativnih, ki se pojavljajo kot učinki dejanja našega bližnjega v odnosu do nas. Glavna ovira na potu k bližanju med Francijo in Nemčijo je torej duševnega značaja in zato jo bo toliko teže odstraniti.

Poleg tega gre za dva naroda, ki se že stotja borita za nadvlado v Evropi in živila vsak svoje zaprto kulturno življenje, ki se med seboj dovolj ne poznata in sta polna predstodkov drug napram drugemu. Tudi ko ne bo stal več kamen na kamnu nemški trdnjav in če tudi bi Nemci potopili vse svoje ladje, jim Francozi ne bodo zaupali, ker ne zaupajo v dušo Germanov, ki se ne morejo odreči starim ciljem germanstva. Treba bo cele vrste konkretnih dejav, s katerimi se bo moral pokazati dobra volja, pretekla bodo leta, preden bodo Francozi menjali to svoje mnenje o Nemcih.

Po mnenju prvega pobornika zbljanja z Nemčijo, g. Herriota, je položaj v tem pogledu danes slabši, kakor je bil leta 1924, ko je on dal izprazniti Porurje. Fašistična diktatura v Italiji, gospodarska in politična kriza na Angleškem, na znotraj zrahljana in večno nemirna Nemčija, grozeče vojaške organizacije Sovjetske Rusije, vse to ustvarja nov položaj, pred katerim ne more niti najbolj navdušeni zagovorniki miru zatisniti oči. Te dni odpotujejo predstavniki naše republike v Nemčijo in mi ne vemo, ali jih ne bodo sprejeli v Berlinu s psovimi. Takšen pesimist je celo Herriot.

Berlinska policija je iz strahu pred neljubimi demonstracijami nemških nacionalističnih vročekrivenjev prepovedala vstop na postajo, na katero prišeta danes Laval in Briand, in Hitler je moral zagroziti svojim pristašom z izključitvijo iz stranke, da ne bodo demonstrirali proti Francozom. Nemci se ne marajo pokazati negotostljive, ker je pariška množica burno pozdravila Brüninga ob prihodu v Pariz. Razen Hitlerjevev v Hugenbergovičih nacionalistov so še druge stranke, ki trenzo mislijo, vendar lahko trdim, da je danes v Nemčiji veliko nerazpoloženje proti Franciji. Javno mnenje je že danes pod visom časopisne propagande radi odpovedi carinske zveze, ki jo je vodilo časopisje vseh strank, in ni ga nemškega lista, ki bi krivide za današnjo gospodarsko krizo ne zvrševal na Francijo; ta tišči zlato v nogavicah kakor stara skupalka, čeprav je bilo nabrano iz nemških reparacij. Grenko zdravilo varčevanja, ki ga je minister Flandin v Zenevi priporočil, Nemcem ne diši. Prav iz najnovješega nastopa ministra Flandina in dr. Curtiusa je razvidno, da se zunanje politične smernice obeh držav niso za las približale. Flandin ogločno zavrača zvezo med reparacijami in gospodarsko krizo, medtem ko Curtius meče vso krivo za nemško gospodarsko krizo na republiko.

Spričo tega neugodnega političnega ozračja francoski nacionalistični tisk kritizira Lavalovo odločitev, da obiše z Briandom Berlin. Celo glasila nemških demokratov menijo, da je obisk preuranjen, češ da bi bilo treba prej pripraviti nemško javnost tudi duševno na ta dogodek. Kljub temu je Laval držal besedo, ki jo je dal Brüningu.

Ce že vsa francoska in nemška javnost skepsično gleda na berlinski obisk, pač ne moremo od njega pričakovati kakih bistvenih izpremen v zunanjih politikih ene ali druge države. Da bi obisk pokazal vsaj nekaj praktične koristi, sta vsega francoska ministra v seboj konkreten program za gospodarsko sodelovanje med francoskim in nemškim velekapitalizmom; gre za snovanje industrijskih kartelov in sporazum glede bordanstva. Predmet razgovorov bo menda tudi pasiranje tujih agrarnih produktov v Nemčiji. Pri tem vprašanju pride v poštev tudi naša država. Za proučevanje novih dogovorov se bo ustanovil francosko-nemški odbor, ki naj bi bil po mnenju skeptikov le rešilno okenc, da državniki v primeru neuspeha berlinskih razgovorov vsaj nekaj potkaže javnosti.

Ni verjetno, da bi v Berlinu ne prišla na dnevni red tudi politika. V vsakem slučaju je berlinski obisk velik dogodek, lahko rečemo zgodovinski. Zmagovalci Francozi vračajo obisk premaganim Nemcem. Razlike med zmagovalcem in premagancem ni več; oba se pogajata kot enakopravna pogodbena. V Berlinu gredo Francozi v trenutku, ko je angleški položaj tako šibak in Italijani tako vidno stavijo zadnje upanje na Francijo, da govorimo z nekim velikim nemškim listom, in v času, ko je Amerika povabila Lavala v Washington in s tem priznala silno moč današnje Francije. Nemčija se bo pogajala z zaveznički, toda ne več v Zenevi, ne v Baslu ali Parizu, temveč v Berlinu. K nam naj pridejo državniki, da se lahko razgovorijo z nemškim ljudstvom! Tudi ta želja se je Hitlerjevem izpolnila. Koj hoče Nemčija še več?

Laval bo ponudil Nemčiji gospodarsko sodelovanje s Francijo

Pariz, 26. sept. tg. Ob 16.25 sta Laval in Briand po programu odpovala iz Pariza v Berlin. Na kolodvoru se je zbrala množica. Med drugimi so prišli na kolodvor tudi kmetijski minister Tardieu in sodelavci obeh ministrov iz notranjega in zunanjega ministarstva. Pred odhodom je podal ministriški predsednik Laval dopisniku Ullsteina — nastopno izjavo:

»Najina pot v Berlin se ne sme smatrati za goli čin vladljnosti. Novi sestanki v Berlino morajo res roditi dejstva. Ce se odnosa med Francijo in Nemčijo res zboljšajo, ce se začne aktivna politika sodelovanja med obema velikima narodoma, potem sem zagotovljen, da bo lažje najti zopet zaupanje

med obema narodoma. To je neobhodno potrebna naloga, kateri morata obe vlad izvajati svojo aktivnost. To delo je zelo občutljivo, zelo težko, ne sme pa biti nemogoče. Razgovori, ki smo jih imeli v Parizu in Londonu, so to delo že olajšali. Ce so problemi, katerih v sedanjih prilikah ne smemo načeti, se pa lahko rešujejo drugi problemi v duhu medsebojnega sporazuma. Predvsem je treba določiti metodo, kako je treba urediti gospodarske odnose med našima državama. To skupno delo, katero morata organizirati obe vladi, ga mora podpirati in kontrolirati in spraviti v stike poklicane zastopnike glavnih gospodarskih strank, mora dovesti do ugodnih rezultatov in se spremeniti

v konkretna dejstva. Velikega psihologičnega posamebo bo tudi prizadevanje pripraviti naše javno mnenje na to, da bo smatralo naše prizadevanje za gospodarsko sodelovanje za stalno uredbo, brez katere se današnji težki problemi, ki razburajo svet, ne morejo rešiti. Ce greva midva, Briand in jaz, v tem duhu v Berlin, odgovarja to globokemu čustvu našega naroda.«

Kakor doznavamo, bosta v smislu te izjave Briand in Laval prinesla s seboj v Berlin obširen gospodarski program, da takoj sprožita nemško-francosko sodelovanje, kakor ima to v mislih Laval v svoji izjavi.

Izprememba volivnega zakona

Belgrad, 26. sept. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog notranjega ministra in predsednika ministrskega sveta predpisal in proglašil zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o volivih narodnih poslancev za narodno skupščino z dne 10. septembra 1931.

Clen 1.

V členu 4 se dodajo novi ostavki, ki se glase:

V banovinah, kjer je več srezov kakor pripadajočih mandatov, se spojita po dva srezova in se bosta glede na volitve narodnih poslancev smatrala kot eden. V dravski banovini se spojita srez načinom načinom in metliški. (Nato sledi načrtovanje spojenih srezov v drugih banovinah.)

Za srezove, ki se spoje, bo pristojno za potrditev kandidacije sresko odn. okrožno sodišče prvega omenjenega sreza, za izdajanje potrebnih dokumentov pa je pristojno vsako sresko sodišče

spojenih srezov odn. kjer jih ni, vsako okrožno sodišče spojenih srezov.

Clen 2.

V členu 18 se doda nov odstavek, ki se glasi: V srezih, ki se spoje, zadošča vsega skupaj

60 podpisnikov za oboje sreza za kandidaturo nosilca kandidacijske liste, vpisanih v volilne imenike kateregakoli obeh združenih srezov.

Clen 3.

V členu 23 se doda nov odstavek, ki se glasi: V srezih, ki se spoje, mora biti najmanj 1 kandidat in 1 namestnik za oboje sreza. V teh srezih zadošča 100 predlagalcev iz obeh srezov skupaj, ne glede na to, v katerem srezu so vpisani v volilni imenik.

Clen 4.

Ta zakon stopi v veljavo kadar se razglasiti v Službenih novinah.

Boji v Mandžuriji so se zopet pričeli

London, 26. sept. tg. Kakor se poroča iz Tokija, je sklenil japonski kabinet, da pošte na Kitajsko japonske vojne ladje. Admiral Naomotomi je bil odpoklican z manevrom, ker postaja položaj vedno nevarnejši. Govori se, da gori mukdenski arzenal, ki je največje municijsko skladišče sveta. Po veste iz Hongkonga je tam položaj za Japonce zelo nevaren. Kitajske množice so opnile japonske trgovine in napadle več Japoncev. Hudo ranjena sta bila dva Angleža, ki sta hitela Japoneem na pomoč.

London, 26. sept. AA. Vladni krogi smatrajo, da bo predsednik francoskevlade Laval odpoval v Washington sredi oktobra.

Po še nepočrtenih vesteih bo ameriška vlada povabilo v Washington tudi zastopnike Nemčije in

Zeneva, 26. sept. tg. Japonska delegacija objavlja novo brzovjavo iz Tokija, v kateri javlja potrebojči japonski general v Mukdenu podrobnosti o dogodkih v južni Mandžuriji. Po teh vestej je neka japonska patrola 7 mož dne 18. septembra ob 22.30 ponoči močno detonacijo, potem pa v bližini srečala kitajsko četo, katera je bežala in strejala na Japone. Patrola je tem obvestila japonsko četo 150 mož, ki je potem zasedovala kitajsko četo in zasedla del mesta Cejtajng.

Državniki se bodo posvetovali

Pariz, 26. sept. AA. Vladni krogi smatrajo, da bo predsednik francoskevlade Laval odpoval v Washington sredi oktobra.

Po še nepočrtenih vesteih bo ameriška vlada povabilo v Washington tudi zastopnike Nemčije in

Italije. Na teh sestankih bodo razpravljali o najaktualnejših vprašanjih svetovnega gospodarstva.

London, 26. sept. AA. Lord D'Aberton je govoril včeraj na slavnostnem banketu ameriške trgovske zbornice. Dejal je, da je sodelovanje med Zedinjenimi državami in Anglijo nujno potrebno. Civilizaciji grozi velika nevarnost. Ravnotežje je izgubljeno in svet trpi sedaj na silni deflacija, ki je postala neobhodno potrebna, da se s splišenim sporazumom omogoči stabilizacija cen in dolžnikom povračilo dolgov. Govornik je zaključil, da tega ni mogoče doseči z lokalnimi valutnimi odredbami.

Tudi Itali'a v škripcih

Rim, 26. sept. Ž. Italijanska vlada je zvišala carinsko stopnjo za 10% od vrednosti blaga, ki se uvozi iz inozemstva. Vlada se je morala radi deficitu zateči k tej odredbi. Deficit v juliju in avgusu je znašal preko pol milijarde lir. S tem ukrepom bo vlada dobila 800 milj. lir letnih dohodkov. Zvišanje carin se ne nanaša na ono blago in proizvode, za katere se po obstoječih trgovinskih dogovorih predvideno carinske olajšave. Na drva znaša uvozna carina le 10%. Ta carina ni razširjena niti na one proizvode, za katere je bila nedavno povišana uvozna carina, kakor n. pr. za pšenico, rž in koruzo. Carine pa so povišane tudi za bencin, petrolej in mineralna olja.

Milan, 26. sept. tg. Nenadoma uvedena nova vrednostna carina 15% na generalno carinsko tarifu zelo ovira inozemski uvoz, ker je večina blaga, ki spada sedaj pod nove določbe, bila do sedaj nabavljena franko Italija. Nova odredba odjemlje dobitavljem vsak dobitek, italijanska država pa upa, da bo iz tega pridobilna na leto novih dohodkov za 800 milijonov lir.

Dva Slovenga oproščena

Trst, 26. sept. Ž. Pred sodiščem v Gorici se je vršila razprava proti kmetom Andreju Stanislavu, Ivanu Bizjaku in Silvestru Kokšiu, ki so bili obtoženi, da so 29. marca začigli italijansko šolo v Bovcu. Razprava je bila dvakrat preložena in se je vršila šele danes. Obtoženci so zanikali vsako krivido, pa tudi priče niso mogle dati nobenih definitivnih podatkov, radi česar je bil državni tožilec Gaspari primoran umakniti tožbo rekoč, da je ta požig očitno izvršen iz političnih razlogov, toda radi pomanjkanja dokazov oprošča obtožence.

Pariz, 26. sept. tg. Francoski izvozni krogi so zelo vzneširjeni radi angleškega valutarnega dumpinga radi padca funtovega kurza. Francoski trgovinski minister Rollin je pariški trgovinski zbornici izjavil oficielno, da je že večkrat angleškim zastopnikom sporočil nedovoljno, da bi Francija takoj začela izprečljivo, če bi Anglija tudi po padcu funta segla po prisilnih odredbah proti francoskemu importu. V pariških finančnih krogih se je včeraj govorilo, da je angleška Narodna banka vrnila 700 milj. frankov od zadnjega francoskega kredita,

kar je povzročilo, da se je po zaključku borze funt popravil na 95, pri čemer pa kurz funta seveda ni ostal. V Parizu so včeraj opazovali, da se velike vrednosti kapitala odpovedujejo v Švici in da so švicarske banke v Parizu nakupile mnogo zlata. V Republiki zastopa Caillaux mnenje, da je treba takoj zboljšati valuto srebre kot sredstvo za kritje. Emisijske banke pa bi se morale v to svrhu nemudoma zediniti, da preprečijo vsakršno spekulacijo.

Bleški turnir

Bleški turnir se bliža koncu in v današnjem kolu so načrti se preučujejo rešitve.

Kostič je hitro remiziral z Aliehinom in se je pridno umikal vsem zapletljajem, ki jih je hotel uvesti Aliehin v igro. Partija je bila dana že po 15. potezah remis.

Colle je danes definitivno potisnil Pirca na zadnje mesto. Pirc se proti damskemu gambitu ni branil dobro in je slednjič izgubil kmeta. Colle je vodil povsem dobljeno končnico krepko do zmage in si zasigural s tem 12. mesto. 13. mesto pa je pripadlo prof. Astalošu, ki je danes odigral svojo zadnjo partijo v bleškem turnirju.

Bogoliubov se je branil s sicilijanskim obrambom in Astaloš je prišel že v nekoliko boljšo pozicijo.

Ostale partie so se še vse nadaljevale pooldne.

Prvi je zmagal vopoljne Niemeovič nad Spielmannom. V končnici — v krasno kombinacijo, ki je vsebovala žrtve kvalitete, Spielmanna prisilil k predaji.

Jubilej sarajevskega nadškoja

Sarajevo.

Vrhbosanski metropolit dr. Ivan Šarić bo slavljen v nedeljo 60 letnico življenja. S katoliškimi organizacijami bodo pri tej proslavi sodelovala tudi vsa kulturna društva iz Sarajeva, ker je nadbiskup Šarić znan kot zaslужen hrvatski patriot in kulturni delavec, ki je vse svoje življenje posvetil delu za svoj narod. Med največje zasluge sarajevskega nadbiskupa je treba šteti hrvatsko kulturno društvo.

»Napredak«, katero je bilo ustanovljeno v glavnem na njegovo iniciativno in kateremu je še zdaj glavni pokrovitelj. Iz neznačnega provincialnega društva, pri katerem je sodelovalo sploščka le malo idealnih ljudi — med njimi je bil v prvi vrsti častiti jubilant —, se je v teku desetletij vztrajnega in neumornega dela razvila vzorna kulturna organizacija.

V soboto, na večer prslave, se zborejo člani vseh katoliških in hrvatskih društev pred palajo »Napretka«, od koder bodo korporativno odšli skozi glavne mestne ulice pred nadbiskupijo. Tam bo vrhbosanskega metropolita pozdravil govornik, hrvatsko pevsko društvo »Trebević« pa mu bo zapelo podoknico. V nedeljo bo prevzeten jubilant sam daroval pontifikalno mašo v katedrali. Slovensko pridigo bo imel kanonik g. Marko Nedić. Nato se bodo udeleženci prslave vrnili v »Napredak«, kjer bodo prisostvovali svečani akademiji, katero predijo vsa hrvatska kulturna društva.

Na ta način bodo hrvatski katoliki najlepše manifestirali svojo veliko hvaležnost zaslžnemu verskemu dostojanstveniku, ki je do zadnjega zvesto služil idealom svojega naroda. Nadbiskup dr. Šarić uživa veliko popularnost v najširših slojih, ne samo pri katolikih, tudi pri muslimanah.

Dr. Ivan Šarić se je rodil 27. septembra 1871 v Travniku. V rojstnem mestu je dovršil osnovno šolo in gimnazijo. Bogoslovje je študiral v Sarajevu in dovršil svoje študije v Zagrebu, kjer je bil 1. 1898. promoviran za doktora teologije. Služil je nekaj časa kot katehet v mestni šoli sv. Vinka v Sarajevu, nato pa je bil imenovan za kanonika vrhbosanskega kapitila. L. 1908 je bil imenovan za pomožnega biskupa ranjemu nadbiskupu dr. Stadlerju. Po smrti dr. Stadlerja je bil leta 1918 imenovan za kapitularnega vikarja, l. 1922 pa je bil postavljen za vrhbosanskega nadbiskupa.

Poleg svojega ogromnega duhovniškega dela se je dr. Ivan Šarić mnogo bavil tudi s publicističnim in književnim delom. Izdal je dozdaj pet zbirk svojih pesmi, poleg tega pa je napisal tudi mnogo molitvenikov in prevel tudi več spisov pobožne vsebine.

V znak toplega priznanja se zdaj ves narod pripravlja, da na dosten način počasti njegov jubilej in mu s tem pokaže, kako hvaležen mu je za vse.

Pol ure pred smrtnim padcem

Dne 22. t. m. smo poročali, da se je v nedeljo 20. t. m. na Turncu pri Šmarji gori smrtno ponešrečila gđa Rozika Narobe, vezilja v tovarni Stora. — Na naši sliki, ki je bila posneta pol ure pred smrtnim padcem rajske Rozike, jo vidimo še v družbi njenih tovarisev in tovarišč. Rozika Narobe (v temni bluzi) kleči zadaj za svojo prijateljico. — Ne vemo ne ure ne dneva...

PO-OR! Naznanilo! POZOR!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznamjam, da sem olvori v novem Prosv. domu na Florjanskem trgu v Novem mestu krojaški atelje. Izdeuem po meri in nizkih konkurenčnih cenah vsakovrstne moške oblike, plašče, uniforme vse vrste oblike za dehovščino itd. kakor tudi damske kostume, plašče itd. Priporočam se cenji občinstvu, ter jamicim za dobro delo in najnižje cene.

Franc - elko, ml., krojač

Florjanski trg št. 9. Prosvetni dom, NOVO MESTO.

700 zagorskih rudarjev pri Mariji Pomagaj

Ljubljana, 26. septembra.

Danes popoldne so se odpeljali iz Zagorja na romanje na Brezje rudarji iz Kisovca in Lok pri Zagorju ob Savi. Pridružili so se jim tudi okoličani, zlasti iz Čemšenika, Izlak in Zagorja. Vseh skupaj nas je čea 700!

Nocoj nam bo govoril na Brezjah g. kanonik Mihael Opeka. Potem bomo imeli procesijo z lučkami.

Višje cene - manjše plače V kakih razmerah živi rudar

Trbovlje, 25. septembra.

Zakaj višje cene? Oba Društvena konzuma, to je I. delavskega konzumno društva, prodajata boljšo moko po 4.25 Din, medtem ko je rudniški konzum, ki ničesar ne riskira in dela pod najugodnejšimi pogoji, nastavil ceno na 4.50 Din. Slanino enako Društvena konzuma še po 20 Din kg rudniški pa po 23 Din, dasi je ravno poslednji najbolj poklican, da zadržuje povišanje cen. Ob novem letu je letos res dal nekaj nazaj v obliki procentov, a to zdače ne odtehta škodo, ki jo dela delavstvu s prehitrim dviganjem cen, kar je potem merodajno za vso drugo trgovino. Če imu rudniški konzum nizke cene tedaj, ko se bližajo mezdna pogajanja, s tem ne opraviči svojega obstoja, s tem delavstvu ni v pomoč.

Znižanje plač še ni dobiček. Znižanje rudar-

skih plač je bil za delavce strahovit udarec, a tudi podjetju ni prinesel tistih ugodnosti, kakor bi se mislilo in izgledalo na prvi pogled. Naravna posledica je bila, da je padla storitev, in sicer je pada produkcija za približno 500 vozilčkov dnevno, vsled tega je bilo treba več delovnih dni in drugi upravni stroški so se tudi zvišali. Kar se je na eni strani delavstvu vzel, je bilo treba pa izdati na drugi strani. S pritiskom na posameznika se skuša sedaj doseči večja produkcija, kar pa ne bo mogoče izvratiti, gospodje bodo morali le uvideti, da zmore težko in naporno delo v rudniku delavce le ob primerini hrani. Te si pa pri znižanih plačah in zvišanih cenah življenjskih potrebnosti rudar danes ne more privoščiti. Sedanje razmere kljuejo nujno po novi ureditvi mezdne razmerje in prilagoditvi na nastopivšo draginjo. To bo tudi najbolj narodno in državotvorno delo.

V nedeljo dopoldne ob 9.40 se odpeljemo na Bled, kjer bomo imeli okrog poldne sv. mašo in pobožnost na otoku: opravil bo kapelan Vital Vodušek iz Lok, ki tudi vodi to romanje.

Popoldne ob pol 6 se vrnemo. V Ljubljani bomo okrog pol 7. Ob 7.45 zvečer pa že doma v Zagorju!

Perite Vaše svilene nogavice v blagi peni

KER BODO NA
TA NAČIN OSTALE
VEDNO KOT NOVE

Posmrtninsko zavarovanje Karitas

Lepa socialno-karitativna ustanova.

Po vseh nemških in avstrijskih škofijah je pod okriljem karitativnih zvez že več let vpljavano posmrtninsko zavarovanje (Caritas-Sterbehvorsorge). V Nemčiji je bilo do konca preteklega leta že nad en milijon, v Avstriji pa nad 350.000 zavarovanec. Namenjeno je to zavarovanje vsem, tudi manj premožnim, ki ne morejo plačevati visokih premij. Dandanes je ali hoče biti zavarovan vse, ne samo premožni krogi, marveč tudi nižji. In to je edino

Te vrste zavarovanje je sedaj ustanovila tudi Karitativna zveza, in sicer za obe slovenski škofiji. Zavarovanje je zgrajeno na popolnoma trdnem temelju, ker mu Vzajemna zavarovalnica daje oporo s tem, da jamči za vsako posamezno zavarovanje.

Ali je posmrtninsko zavarovanje potrebno? Previdnost svetuje vsakemu, da si s tem zavarovanjem pravocasno oskrbi doosten pogreb; predvsem je dolžnost družinskega očeta, da pravocasno poskrbi, da imajo domači po njegovi smrti kaj vzetí v roke. Smrt je že itak bridka, slovo od domačih težko. Ako pride poleg bridke ločitve še skrb, kako plačati zdravniku in pogrebne stroške, je udarec tem hujši. Marsikatero družino spravijo pogrebni stroški v veliko zadrgo. Dobro pa je tudi, če domačini nekaj prestane za nadaljnje življenje, zlasti ako jima je smrt vzelu reditelja. Kako prav pride vsaki družini, ako je ob smrti svojega rešena vsaj materialnih skrb!

Zato naj se vsak zavaruje! In ne prenizko! Zavarovalnica je varno naložen denar in najbolj način varčevanja. Če nosiš v hranilnicu, je vprašanje, koliko časa bo redno vlagal. Še večje vprašanje je, če bo sploh živel tako dolgo, da si pri-

Zavarovanje se sprejemajo zdravje osebe od 7. do 80. leta starosti. Zavarovanje običajno nima čakalnega roka. Sele s 65. leti je predpisani enoletni čakalni rok. Tudi radi manj povoljnega zdravstvenega stanja se v gotovih slučajih predpisuje čakalni rok. Če zavarovanec umrije v tem roku, se povrnijo vplačane premije, odnosno polovico zavarovane vseote.

Zavarovanje se lahko vsak čas zviša ali zniža. Po najmanj treh letih plačevanja se zavarovanje lahko odkupi ali spremeni v plačevanje prosto z znižano zavarovano vseoto.

Če nastopi smrt zaradi nezgode, se izplača dvojna zavarovana vseota.

Če sta zavarovana mož in žena, ali pa eden izmed njiju in en ortok, so vključeni v zavarovanje tudi drugi otroci od dovršenega 2. do dovršenega 16. leta. Postmrtnina za otroke do 7. leta starosti je 300 Din, za otroke nad 7 let 500 Din. V slučaju »smrti zaradi nezgode se pri dosmrtnem plačevanju premij tudi za otroke izplača dvojna zavarovana vseota.

Vsičina prispevkov ni odvisna od števila smrtnih slučajev, marveč je vedno enaka.

Olojšave kuluka

Uradno smo prejeli v objavo:

Gospod ban je s posebno okrožnico okr. načelstvom, občinam in davčnim upravam odredil znatne olojšave pri plačevanju odkupnine za ljudsko delo na banovinskih cestah. Odkupnina za banovinske ceste, ki zapade po zakonu 1. oktobra, se more odgoditi, ako občine to predlagajo iz utemeljenih razlogov pri pristojnem okr. načelstvu, ki predloži vlogo banski upravi v odločitev. Občine z mestnim načelstvom pošljajo svoje vloge za odgovoditev plačila navedene obveznosti neposredno banski upravi. Plačilni rok se more podaljšati do dne 31. decembra 1931. Gledate posebno ozira vrednih zavezancev se more na predlog občine dovoliti odplačevanje cestne obveznosti v obrokih tudi preko označenega roka.

Druga važna odredba je, da se prepusti ljudsko delo za banovinske ceste na prošnjo občinam, da zgrade potrebne nove ali da popravijo po elementarnih nezgodbah porušene obstoječe občinske cestne komunikacije, s čimer bo tudi olažana izpolnitve cestne obveznosti.

Okrožnica opozarja dalje, da morajo organi uprave banovinskih cest nuditi zavezancem možnost in priliko, da odslužijo cestno obveznost bodisi v akordu ali na drug priklenut način, in sicer v jesenskem terminu do konca leta.

Banska uprava je pripravila tudi načrt za izpremembo zakonitih določil o kuluku, katerega načelne smernice so sledete:

1. Fakultativnost kuluka (ako sklene ljudsko delo uprava banovinskih cest, odnosno občinskih cest),
2. oprostitev javnih nameščencev vobče, zasebnih uslužbencev pa do 1500 Din mesečne plače (čl. 97. zakona o neposrednih davkih),
3. odslužitev cestne obveznosti po namestniku tudi za one zavezance, ki se morajo odkupiti (ženske davkoplačevalke, moški pa 18 in nad 60 let starosti ter za delo nesposobne osebe) in 4. gospodarsko racionalen sistem za odmero cestne obveznosti v nasprotni s sedanjim degresivnim sistemom.

Vprašanje kuluka je stopilo v nov stadij, ki se približuje pojmovanju cestne obveznosti v dravski banovini.

Iz liutomerskih vinogradov

Ljutomer, 25. septembra.

Vinogradi dozorevajo, trgtavek se bliža. Bolj zgodnjne sorte, portogizar in žlahitino nekateri že obirajo. Nekateri prodajajo grozdje. Pravijo, da gre grozdna kuplja precej dobro. Samo, da se pridelek spravi v denar! Splošno pa je dejavnost vreme zadnjih dni slabovo vplivalo na dozorevanje vinogradov. Pojavila se vsepopovski gnileoba, manjka solnice, ki bi sladkorje prinesel grozdini jagodam. Če se vsaj te zadnje dni vreme ne bo spremenilo na toplejše, bo vinski pridelek daleč zaostajal za lanskim. Sededa bomo čakali s trgtavijo, dokler bo le mogoče, da se kvalitativno zboljša pridelek. Da bo sladkorje mošta letos potreben, vemo že sedaj. Portogizar dosegne komaj 18 stopinj sladkorja.

Sedaj pospravljamo in pripravljamo posodo, katero ljudem vsepovsod primanjkuje. V vsi okolici je namreč izvrstno obrodilo sadje in ljudje so

vso posodo napolnili z jabolčnikom, klub je temu, da se vse boljje sadje proda. Skozi cele dneve nalačajo vagone sadja na kolodvoru. Voz za vozom ročata po cesti. Tako živahne sadne kupuječe že dolgo ni bilo, klub nizikem cenam. Kontrolna komisija strogo nadzoruje izvoz.

O vinskih kupčini ni mogoče govoriti, da je še starega prideleta polno v kleteh. Tu in tam se proda kaka malenkost. To je sreča. In letos? S strahom gledamo v bodočnost in poslušamo poročila o ceni vinskega mošta... Potem bo konec...

let posian za kaplana na Jesenice. Za tem je bil kaplan v Šmarju pod Ljubljano in v Stari Loki, dokler ni bil l. 1894. poslan za ekspozito v Besnico, kjer je ustanovil župnijo, na katere je bil 24. oktobra 1901 umesčen kot prvi besniški župnik.

V Besnici deluje že 37 let. Tu je prenovil in povečal cerkvina in nadarbinska poslopja in veliko novega napravil. Mnogo se je trudil in se trudi za časni in večni blagor izročenih mu župljanov. V svojem prostem času pa pridno piše in stika po starih arhivih in listinah. Napisal je Zgodovino Besnice (1909). Ljubljanski žemalzem za l. 1788 (1908), razne zgodovinske razprave po listih in revijah: Voditelj, Zbornik za umetnostno zgodovino, Carniola, Slovenski učitelj, Tržaški Cerkveni glasnik, Kranski zvon, Slovenski itd. V rokopisu pa ima posebne podatke duhovnikov za skoraj vse župnije v ljubljanski škofi, kolikor se morejo slediti po raznih virih, zlasti matrikah, v daljino preteklosti: zbrano ima tudi gradivo za zgodovino župnije Loka in Jesenice.

Od škofijskega ordinariata v Ljubljani je bil l. 1910. imenovan za škofijskega arhivarja in vršta posel že polnih 20 let. Za zasluge na tem polju je bil l. 1922. imenovan za škofijskega duhovnega svetnika. Letos sponziali pa je bil imenovan za častnega občana domače občine.

Ajglemu kulturemu delavcu želimo še mnogo zdravih let.

Okradena trgovina

M. Sobot, 25. septembra.

Trgovina Nemči Matije v Križeveci pri Soboti je prijavljena kraj ponovnih, nezačlenjenih gostov. Ze večkrat so jo obiskali neznanzi uzmivoči in vedno odnesli nekaj blaga.

V noči od srede na četrtek je trgovina spel imela obisk. Obiskovalcev ni videl nikdo, naslednj

Ljubljana

Zakaj premog ni cenejši

Ljubljana, 25. sept.

Sekcija trgovcev s kurivom, gremija trgovcev v Ljubljani nam sporoča: Z ozirom na članek Huda zima v današnji številki Vašega cenj. lista, v katerem se zavzemate za znižanje cen premoga, ostrešo kontrolo v maloprodaji in nekako socialno akcijo mesta občine, vladljuno prosimo, da priobčite naslednje pojasnilo:

Sekcija trgovcev s kurivom pri Gremiju trgovcev v Ljubljani je iz lastne iniciative in v konzumentov spomenu že 20. maja 1981 predlagala Trboveljski premogokopni družbi izdatno znižanje cen premoga. TPD je sredi julija deloma ugodila temu predlogu in smo vsi trgovci s kurivom takoj in v celoti oddali to znižanje na konzumente, o čemur je tudi Vaš cenj. list že poročal dne 22. t. m. Da se cena premoga ni še bolj znižala, je predvsem vzrok v tem, ker se je od 1. 1928. po doslej zvišala tovornina za 12 Din pri toni, nanovo pa se je odstreljala oblastna odn. banovinska trošarina po 10 Din, in mesta uvozna po 5 Din od tone, tako da je sedaj skupno za 27 Din pri toni stroškov več, kakor jih je bilo n. pr. leta 1927. — Zalaganje s kurivom pač ni nič značilen nego prav običajni sezonski pojav, ki se

ob tem času ponavlja vsako leto. Kdor pa pozna današnje dobavne, kreditne in plačilne razmere, lahko sam presodi, koliko imajo trgovci s kurivom povoda, da si po dveh skrajno slabih sezona zda dovoljno manj roke.

Ostra kontrola v maloprodaji je povsem umestna in nam bo le ustrezelo, če se morebitne manipulacije popolnoma onemogočijo. Glede socialne akcije potom mestne občine pa smo — oziroma se na tak poskus iz lanske zime — zelo skeptični. V borbi za svoj obstoj nudi danes vsak trgovec svojemu odjemalcu — če je zanesljiv, vse možne olajšave, da si ga obdrži. Mestna občina pa tudi morda ne bo mogla deliti premoga zastonj, razen če ji ga bo kak rudnik podaril, v katerem služaju bili tudi trgovci v stanu, zastonj dobavljati premog. S predplačili, čezmerno dragim prevozom in brez kontrole odn. omejitve, kolikor se bo tak premog delil, kakor je to bilo letos, pa taka akcija ni prav nič socialna, nego je čisto običajna in vrhutega še nekoljalna konkurenca poklicnih trgovin.

Ev. prestopke naj prizadeti takoj javijo podpisani sekcijski ali najbližnjemu stražniku.

Z odličnim spoštovanjem:
Sekcija trgovcev s kurivom, Gremija trg. v Ljub.

Iz stavbnega gibanja

Zelo živahno je na stavbiščih zunaj mesta. Na severni periferiji mesta, tam ob Dunajskih cesti ter okrog Stadiona so letos precej zidali. Ob široki cesti, ki bo nekoč vodila tik Stadiona z Dunajsko cesto čez Vodovodno in dalje proti Šiški, so zrasle letos tri nove visoke večstanovaniske hiše bivše južne železnice. Ena hiša stoji poleg Dunajske ceste z licem proti njej, oni dve pa na vsaki strani bodoče Herbersteinove ulice z licem na to ulico. Ti dve hiši sta zidani v strnjennem sistemu, ker bodo tamkaj pozne dozidali še nove stavbe.

Poleg Herbersteinove ulice zida tudi Vzajemna zavarovalnica in sicer v strnjennem sistemu. Postavljenih je tamkaj 16 enonadstropnih lichenih enodružinskih hišic, ki so razvrščene v lahem polkrogu ob Herbersteinove ulice proti Vodovodni cesti. Vsaka hišica bo imela prostoren vrt, bo dostopna toplim solčnemu žarkom, v notranjosti pa bo zelo praktično urejena. Vzajemna zavarovalnica bo oddajala hišice v najem ali cele ali pa tudi v popolno last proti amortizacijskemu plačevanju. V ta namen je omnenjen zavod prejšnji teden že po časopisu razglasil, da išče strank za te hiše. Stavbišč so v sirovem stanju že dogotovljene, zdaj izvršujejo še omet na zunanjih in notranjih stenah. Hkrati so pričeli te dni graditi železobetonko, ografo vzdolž zazidanega prostora, ki bo omenjala vrt. V vremenu zidu bo narejenih več vrat, da bo vsaka stranka lahko tudi od zadnje strani prisla k svoji hiši.

Ob bližnji ulici Ludovika Posavskega, ki vozi iz Dunajske ceste na Vodovodno, zidata zdaj nove enonadstropne hiše Snoj Janez iz Črnega ter Tomšič Peter iz Tacna. Oba imata stavbi že pod streho ter se zidaj izvršujejo razna notranja dela. Tako nastaja ob teji cesti vedno več lichenih hiš ter bo vsed tegi treba kmalu urediti cesto, ki ima zdaj že čisto značaj poljske poti.

Prav te dni so cesto znova merili ter določili neno bodočo širino. Cesta bo široka 12 metrov in bo tekla v ravni črti proti Šiški, na drugi strani pa čez Dunajsko cesto ob železniškem tiru proti pokopalnišču. — Mnogo hiš je zraslo v zadnjih letih tudi onstran železnice; nastale so tamkaj kar tri nove ulice. Ob Jarnikovi ulici zida zdaj enonadstropno hišo železničar Franc Sonc, ki je prodal svojo prejšnjo hišo ob Dunajski cesti.

Voljni imenik

Ljubljana, 26. sept.

Reklamacij za vpis v volilni imenik je bilo do danes popoldne prijavljenih na mestnem magistratu okoli 350. Točna številka še ni znana, ker bo komisija to ugotovila še danes. V to številko niso včete reklamacije, prijavljene na sodišču. Končna številka vseh vloženih reklamacij bo morda znana v ponedeljek, ko je zadnji dan za reklamacije. Največ reklamacij za vpis je bilo iz vrst državnih uradnikov in nameščencev, ki stanujejo izven Ljubljane, pa imajo volilno pravico v mestu. Izredno mnogo reklamacij je bilo iz vrst dijakov, ki stanujejo stalno v Ljubljani. Zlasti bogoslovev je bilo mnogo izpuščenih in so se sedaj vsekrorimali. Nasprotno pa je bilo do sedaj zelo malo reklamacij za izbris iz volilnega imenika. Teh je bilo komaj kakšnih 10. V lokal, kjer so bili razstavljeni trije volilni imeniki, pa je bil zelo velik naval, in se je vsak dan prepričalo nad 500 ljudi, ali so vpisani v volilne imenike. Nekateri so prisneli s seboj kar cele liste volilnih upravičencev in potem kontrolirali, če so vpisani.

O regulaciji Gradaščice

Lepa slovenska in še prav posebno ljubljanska svojstvena bitnost je, da smo vsi skupaj kar rojeni kritiki. Pravim rojeni. Zato ker le maloko kritizira to, česar se je vsaj nekoliko učil. Z učenjem je strašna nerodnost. Ce se le majčeno zagriže v katerokoli vedo, ti zapira čedale bolj sapo, dokler ti je kar ne zapre in vzdihne z modrijanom: Sedaj še vem, da nič ne vem. Zato ne kaže kritizirati čevidjarje čevidjev, ne krojaču sukenj. Rajši se čevidjar loti suknje in krojač skorenj. Ce se pa človek loti tega, česar se ni učil, tedaj pa smo pogumni vedeži, ki vse vemo, ko nam je tam vse jasno in na dlan kot le kaj. Oj, vi uenjakarji in umetnjakarji, dohtarji in profesorji, arhitekti in inženirji — Kranjec moj vam osle kaže. Le kaj nam je mar, če stiskate svoje možgane vse življene, če rijejeti v dno in se vijete skozi zapletena vprašanja? O, saj se poznamo! Inženir ima lenir, profesor slovar, arhitekt šestilo, pesnik sto rim, ki jih pretika po mili volji — o, ne boste nas ne! Mi imamo bistro oko, tenko uho in okus — sapradibing in, vse znamo. Pa splohite se tako srečnih in od prirode blagoslovljenih ljudi!

Ker sem pa tudi jaz Slovenec in nisem kanil z leskevoga grma sto milj za Kamčetko, zato imam pravico, da se spoprimem s kritiki. Ker sem bral v >Slovenec<, ko piše o regulaciji Gradaščice, silen spev lenirju, sem preverjen, da je to pisal kak inženir, morda celo arhitekt. In zato grem pogumno z njim v boj vprav zato, ker nisem ne inženir ne arhitekt. Sicer bi se seveda mo upal.

Napotil sem se in jo mahnil iz Zvezde mimo

univerze proti Gradaščici. Tam pred Glasbeno matico sem obstal. Da bi te, lej, že spet rijejo in zidajo. Stal sem in gledal in gledal. Kar nisem mogel napraviti. Oko mi je uhajalo proti Napoleonovemu trgu in nazaj in gor in dol. Kje je danes Sikčeva kremna, kjer so imeli za hlapca izpršanega jurista? Sam, ta juristi namreč, nam je pravil, da je stokrat bolj srečen, kadar nakonata Dobrovčanu konja ter mu možakar stisne groš v roko, kakor ob najbolj sivih pandekatih in najbolj sključenem paragrafu. Pa usoda, ki ji pravimo potres, je razdejala Sikca in pregnala hlapca jurista. Iz spoštovanja do tega genialnega človeka se Ljubljana ni upala dotekniti tistih razvalin. Kup kamenja je bil spomenik temu možu, ki bi si ga današnja preučena mladina morala izbrati za vzor. In da se ohrani izročilo in da bi se spomenik ne zmazal in z njim vred slava Sikčevega hlapca, he mesto h kupu donašalo in dovažalo kamenja še in še kakor Judje rajnemu Absalonu pred hrasit s krivo vejo. Pa spet nastopi božja dekla usoda in razodene: Ilirija vstan! In nihče ni slutil, da je bila pokopana prav blizu tistega kupa razvalin. Da, za hlapca je bil že sposoben tak spomenik. Toda Ilirija! Le poglejte jo v muzeju, kakšna gospa je bila. Ali naj bo za to tak spomenik in venčki bodo prišli v trakih na tem smetišču? In gospodine bodo prišli v trakih in cilindrih. Nekateri celo iz Pariza. Ali naj ti stope na teh razvalinah Sikčevega hlapca? Kam pa mislite? Tam se morajo blesteti polirani klesanci iz marmorja, tamkaj mora zrasli spomenik Iliriji, velik kot njujska Svoboda, >Sveda, sveda,< so se praskali mestni očetje. — Lepo, vse lepo, toda naša blagajna ima jetiko. Kako bi prenesla tako glorio z volimi prsi. Ne prenesa. Vsem je klonila glava od težkih skrbki. Pa se oglasti, ki el je prvi opomogel: >Blagi-

mestni občej! Kakor nekdaj modri vladarji, tako mi. Pošljimo tekače po kraljestvu bele Ljubljane. Naj isčejo modrece, da nam svetujejo.< Soglasno sprejeti. Tekaci so se raztekl. In pridejo do moža in mu razdenoje: >Tako in tako je z nam in z našo blagajno in s spomenikom Sikčevega hlapca in z gospo Ilirijo in še z gospodom Napoleonom ter njegovim vojakom.< Mož se je namuznil v častiljih vovo sivo brado in rekel: >Ce ni za rezani kamen in ni za kiparja, za metlo besete pa pač imeli?< Tekaci so tekli in pritekli pa razodeli: >Metlo! Metlo! Zbor je onemel. Toda sila je bila že usodna. Zato torej bodi: Po čarovniško metlo! In modri mož je čarai in čarai, pometal in urejal, iz kupa Sikčevega hlapca, iz mestne smetišnice je nekaj raslo, tako raslo, da je celo krema >Pri panju< pogledala iz tal in se kot ponosna krčmarica vprla v boke in se postavila: Ali sem, ali nisem! Stali pa so tudi ljudje, gledali, se čudili, celo kritika je onemela. Edino zgrovorni mož iz Petelinje vasi ni molčal. Razlagal je: >Vidite, tako umetnik ustvarja. Po katekizmu se pravi ustvariti iz nič kaj narediti. Vse to je iz nič, še manj ko iz nič, iz smeti je narejeno — torej res ustvarjeno.<

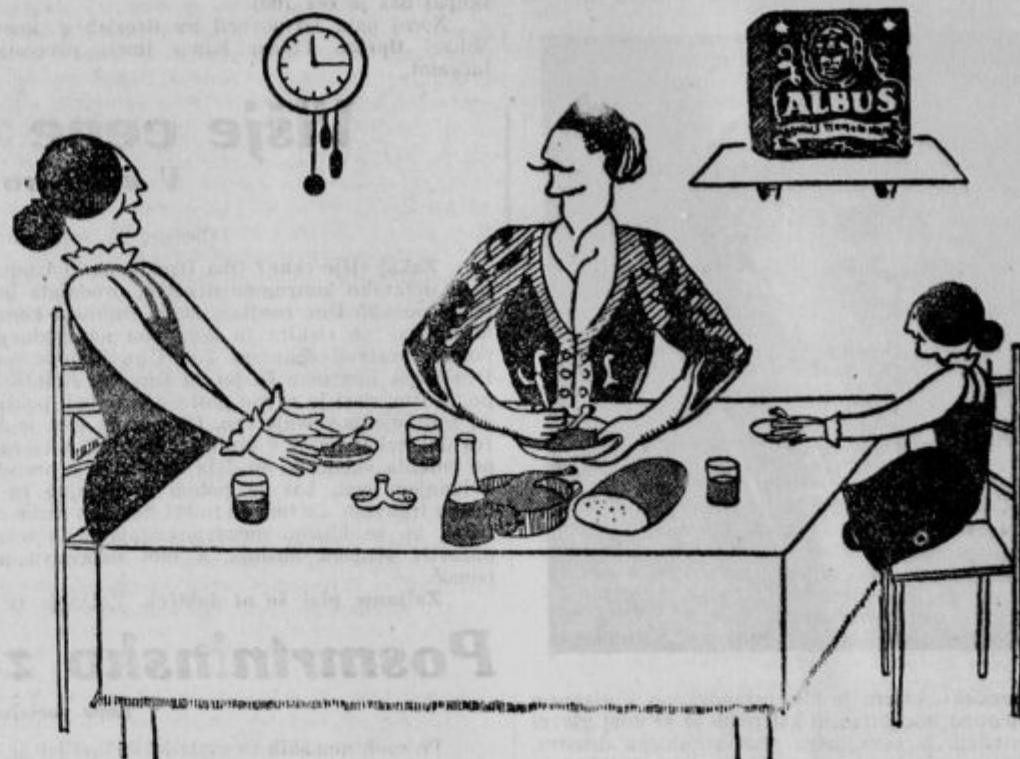
V tako prirodnodostotopotljivenem sem šel čez Napoleonski trg. Pri Frticu srečal umetnika in ga vprašam: >Ali si bil tudi pri Gradaščici?< — Enkrat sem bil šel na Vič ob novem žlebu, ki ga je nekdo z lenirjem potegnil in odtlej sem Gradaščice sit do smrti. Jokal bi bil, če bi za mojo sivo brado ne bilo nespodobno. Z Bogom! Ves jezen je odvihral.

Raz sem gledal za njim in mislil na prelep Pasji brod, kjer smo se na Štirih štantih nekaj kopali, kjer je bilo samo sonce in sama pesem, danes pa je žleb, korito, ki pa niti enega kamna

En dan iz življenja Špelice

4. Kosilo

*Ob uri točno mizo pogrnila,
potem z družino mirno je kosila.
Prav dobro gre obe i vsem skupaj v slast.
„Oprano vse je“, dē, „res Albus milu čast“*

Hišni red se niti tedaj ne spremeni, ko je dan velikega pranja. Okusno kosila je gotovo ob pravem času, kojh Vi veste, da je za Vaše perilo uporabila perica samo Albus mlo, ki je jamslo, da se izvrši pranje brez motnje. Ako polagate važnost na to, da bo Vaše perilo ne samo čisto in belo, temveč da bo imelo tudi prijeten vonj, potem uporabite

Albus ter pentinovo Milo

posebej obveščeni o ugotovljeni davčni osnovi in o odmerjenem davku s plačilimi nalogi (obvestili). Protiv višini davčne osnove in odmerjenega davka se davčni zavezane lahko pritoži v roku 30 dni po prejemu plačilnega naloga. Kolek za pritožbo 20 Din.

○ Razglas. Podpisani Glavni odbor водne zadruge za obdelovanje ljubljanskega barja v Ljubljani, opozarja ponovno na razglas z dne 16. julija 1980, odnosno z dne 11. aprila 1981 prizadeti posetnike zemljišč ob glavnem odvodniku >Cornovec< v območju občin: Mesto Ljubljana, Vič, Dobrova, Brezovica in Log, da izsekajo in izrebijo strugo glavnega odvodnika Cornoveca proti temu, da si obdrže posekani les, najkasneje do 10. oktobra 1981, ker bo dal Glavni odbor po tem terminu izdihnil strugo in odpadol pridobljeni les, stroške pa predpisal posestnikom mejašem.

○ Med. Univ. Dr. Vladmir Guzelj
specjalist za kirurgijo
ordinira od 11—½ h in od ½—½ h
Ljubljana, Tavčarjeva ulica štev. 6
II. nadstropje Tel. fon. st. 21-79

○ Zadržana strokovna šola biskovskih vajencov se je preselila, po odredbi šolskega odbora obrtnih nadaljevalnih šol v Ljubljani, na drž. II. deško mežansko šolo v Ljubljani VII., Gasilska cesta 17. Vpisovanje bo v nedeljo dne 27. t. m. od 9 do 12 v ravnateljevi pisarni (pritlije). Vajenci, ki so šolo že obiskovali, prineso k vpisu izkaz o napredku preteklega šol. leta, novincev (ke) pa zadnje šolsko izpravevano in učno pogodbo. Pri vpisu je plačati 20 Din žolnine za mesec oktober in 2 Din za konirolno knjižico.

○ Sobotni živilski trg je bil sicer slabše založen, kakor sicer, vendar pa je bila kupčija zelo živahnja. Mužje je bila zlasti sadja, največ jabolki, dočim je bilo grozjava nekoliko manj. Na trgu so prišla zdaj tudi že domača jabolka iz bližnje okolice, ki jih prodajajo pridelovalci sami. Doslej so jih namreč prodajali večinoma prekupevalci, ki so na kmetih, zlasti na Štajerskem, nakupili velike množine lepega sadja po neznačilnih cenah. Ljubljani pa so potem sadje prodajali z značilnim, gotovo več kakor normalnim dobičkom. Jabolka so po 2, 3 in 4 Din, hruske od 4 do 5 Din, slive po 4 Din, grozdje od 3 do 6 Din. Pripeljali so tudi že nekaj domačega vrinega grozja, ki so ga prodajale ženske po 2 Din kilogram. Gob je bilo na trgu malo,

prodajale so se po 4 Din merica, lisice po 1.50 do 2 Din, kremplji po 2 Din liter. Krompir je bil po 1.25, zeljate glave po 50 par do 1 Din ena, čebula 3 Din kilogram. Na zelenjadnem trgu so cene neizpremenjene. Kislo zelje prodaja edin prodajalec po 2.50, vse ostale kmetice po 3 Din, trnovske zeljarije pa po 4 dinarje kilogram. Ima se mora povedati resnici na ljubo, da gospodinje zelje najrajje kupujejo ravno pri trnovskih prodajalkah, ki imajo celo dopolnne dovolj dela z vagonjem zelje in repce. Perutnine je na trgu zdaj nekoliko manj, piščanci so bili od 30 do 40 Din, purani 70 do 80 Din eden. Jajca pa so 1.25 Din eden, lepiši komadi po 2.75 Din par. Čebulino strdo so prodajajo po 19 Din kilogram, ješprej po 4 Din, koruzo 7 Din, pšeno 4 Din, ječmen 2 Din, pšenica 2 Din liter, orehi 3 Din liter, jedra 25 Din kilogram. Na trgu prihaja tudi vsak tržni dan več kostanja; ta plemenit sadež se prodaja od 2.50 Din dalje za liter. Izbran, lep kostanj je bil po 4 Din liter. Cene na mlečnem trgu so neizpremenjene; trapezovski sir 26, bohniški 26, vrhnški 28 Din kilogram. Topljeno mleko 30. čajno maslo 36 Din kilogram.

○ Umrli v Ljubljani. V času od 19. do 26. septembra 1981 so umrli: Kalič Ivan, 1 let, sin pos. in delavec, Črna vas 5; Furlan Anton, 77 let, zvančnik drž. žel., Cognarjeva ul.; Perdan Franc, 68 let, žel. nadsprevodnik, Gospodarska cesta 13; Bauer Marija, roj. Bizjak, 43 let, gostilničarka, Mersarska cesta 4; Feigel Rajko, 28 let, zav. uradnik, Masarykova cesta; Čepe Mihael, 76 let, sodni sluga v p. Gabčevca — Ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Oman Janez, 33 let, delavec, Suha pri Stari Loki; Longer Ljudevit, 46 let, podpredsednik MN. kontrole v p. Cerkvena ulica; Kocijan Anton, 3½ meseca, zidarjev sin, Ižanska cesta; Vrhovec Ivan, 46 let, kajzar, Knežja lipa pri Kočevju; Bojna Franc, 20 let, prog. delavec, Verd; Fritz Marija, roj. Vidašek, 43 let, žena premička, Ravnkarjeva ul. 7; Pelkovčić Cirila, 2 dni, hči gostilničar, Brističa pri Tržiču; Stopar Franc, 54 let, Mikloši-

OBLEKE IN SUKNJE
le iz pri-tnega angleškega blaga pri
K. PUČNIK. Ljubljana, Tavčarjeva ul. 3
Prvovrstno delo.

Tvrda F. I. GORIČAR

Sv. Petra cesta št. 29, Ljubljana.

Vljudno naznana, da je svoj poseben oddelek za damske konfekcije prizerno povečala in preuredila, ter tudi ustanovila svoj lastni modni atelje, katerega je opremila z najmodernejsimi specijalnimi stroji za izdelavo konfekcije, ter nastavila samo pravovrsne strokovne izvezbane moci, tako da se jamči za prvo vrstno kroj, kot tudi fino izdelavo za vsak komad. Ker bodo vsi izdelki domače delo bodo cene tako nizke, tako n. pr.: imamo v zalogi vseh vrst damskega plaščev v ceni ž. od Din 220 naprej, otroške in dekliške plašče od 2 let dalje v vseh velikostih od Din 90 naprej. Velika izbira otroških in damske finih in navadnih oblik, predpisniki iz listra, kota in kotona v vseh modernih fazonah lastnega izdelka po najnižjih cenah. Vsem ceni, odjemalcem se vljudno priporoča — I. GORIČAR.

čeva cesta; Gradiščar Franc, 6 dni, Kozarje; Kravogl Jože, 49 let, žel. uradn., Korytkova ulica; Hiti Janez, 66 let, dinar, Bloke.

○ Roko si je zlomil. Prefekt banovinske gluhenemice upokojeni okrajni tajnik Franc Grešič, rojen 1. 1868. in stanovanec v Črnuč-Metlovi ulici št. 12, je danes v svoji uradni sobi v gluhenemici padel in si zlomil levo roko. Zdravi se sedaj v bolnišnici.

○ Zastrupljenje z gobami. Danes popoldne sta bili v bolnišnico pripeljani sestri Milka, dijakinja Zavoda za domačo obrt, in uradnica Velika. Njuna mati je danes nahrala nekaj gob in jih pravila za kosilo. Po kosilu pa je postalo obema sestrama zelo slabo, tako da sta morali v bolnišnico. Med gobami namreč niso bile vse užitne, vendar pa je še sreča, da sta bili takoj prepeljani v bolnišnico, kjer so jima izpraznili želodec. Sedaj sta obe sestri že izven nevarnosti.

○ Dar za stradačoče vsled suše. Neimenovana služkinja je prinesla v pisarno Rdečega kriza 100 dinarjev za stradačoče. Iskrena hvala plemeniti darovalki.

○ Vsa krznarska dela izvršuje točno in po solidnih cenah Mirko Krašnja, Wolfsova 12.

○ Na angleški načini pere in svetlo lika ovratnike, da se krvata lahko zaveže Kemijoči tisti obleke. Simene, Kolodvorska 8.

Kai bo danes

Drama: »Priljube in prvo nadstropje«. Izven. Jutri, v ponedeljek, je drama zaprt.

Nočno službo imajo lekarne: danes: mr. Bahevec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in mr. Hočevar, Celovška c. 34; jutri: mr. Sušnik, Marijin trg 5, mr. Kuralt, Gospodstvena cesta 10.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Nedelja, 27. sept.: PRITLICJE IN PRVO NADSTROPJE. Veseloigrna s petjem. Izven.

Ponedeljek, 28. septembra: Zaprt.

Torek, 29. septembra: DOGODEK V MESTU GOGL. Red A.

Sreda, 30. septembra: KRALJ NA BETAJNOVI. Red B.

OPERA

Nedelja, 27. septembra: Gostovanje v Kranju odpovedano.

Prva repriza Nestroyeve burke »Priljube in prvo nadstropje« bo v nedeljo dne 27. t. m. ob 20. Predstava se vrši izven, cene običajne. Zasedba ista, kakor pri premieri. Režija prof. Šestava.

Ker' nova Portugalka

iz Gadove peči se toči pri Alešu in Rogovlju.

Tržič

Sport. Vsako nedeljo preživimo v znamenuju sporta, saj imamo kar štiri hazzenske družine in enako število nogometnih enačistor. Poleg teh se vse polno rezerv in klubov med šolskimi otroci. Kjerkoli prideva dva mlada človeka skupaj, že brata. Pravega sporta pa ni ne tu ne tam. Vzgojnega momenta pri najboljši volji ne boš dobil. Vse toži le o podivjanosti naše mladine. Tolažilno je edino dejstvo, da ni po drugih krajih nih boljše, kot pri povajajo naši športniki, ki hodijo drugam tekmovati. Včasih ni bilo tako...

Triška godba je pokazala pri vseh letosnjih nastopih razveseljiv napredok. Žimski čas bi rada porabil v to, da se tudi številčno pomnoži, radi česar vabi one, ki imajo veselje do godbe, da prisotijo. Se vedno je nekaj instrumentov na razpolago.

Cevljarski mojstri in delave se začudeno sprašujejo, kdo je dal nekomu pooblastilo, da govori v imenu slovenskih delavcev za Bato, kot smo brali v listih o tej zadevi. Naši ljudje že sedaj prebrali občutljivo zastoj v cevljarski obrti in industriji, pa naj bi se navduševali se za novo konkurenco?

Nov vodovod so si napravili agili in podjetni Lomljani. Vsa čast jim. Za krasno šolo lanskog leta je prišel letos vodovod.

782 volivcev šteje naše mesto. Z reklamacijami jih bo prišlo še nekaj v imenik.

Pokopali smo v petek 28. letnico Pavlo Gantar iz Bistrica. Dolgotrajna bolezen, katero je potprežljivo prenašala, ji je končala mimo življenje. Dekliška Marijina družba jo je spremila na zadnji zemeljski petl, saj je bila pokojna zvesta in agilna družbenica.

Slovenki rezervisti pri 4. bateriji težke artiljerije v Zagrebu.

Apel na slovenske upodabljajoče umetnike

Cakal sem, da se bo kdo izmed naših umetnikov oglasil in izprožil naše važno in pereče vprašanje, a se žal da danes še nobeden izmed nas ni niti zgnal. Za kaj gre, je razvidno iz naslednjih vrstic.

Govori se o raznih prireditvah umetniških razstav doma in inozemstvu. Vprašujemo se pa, kako se bo to zgodilo; na pr. za prihodnjo jugoslovansko razstavo v Pragi ali pa bodoče razstave v Benetkah, kjer bomo dobili Jugoslaviji v doglednem času svoj lastni paviljon, da bomo z brati Hrvati in Srbi kvilitativno in kvantitativno dobro zastopani. Menim, da je skrajni čas, da se zdramimo iz naše zaspasti, ne ozirajmo se na razne predsedke in začnimo že enkrat s kolektivnim delom. Ako pogledamo v perspektivo naše bodočnosti, moramo priti do začetnika, da nam je organizacija neobhodno potrebna.

Pozivljam torej vse slovenske aktive umetnike, slikarje, kiparje, grafike, brez razlike starosti in pravnosti k strujam, ki imajo voljo za kolektivno delo, da se organiziramo. Zato bi bilo nujno potrebno, da se v čim večjem številu sestanemo. Na tem sestanku bi ustanovili svoje društvo ter bi poleg tega konstituirali poseben odbor, katerega naloga bi bila, da bi se stalno zanimal za umetnostni pokret v tu in inozemstvu. Ta odbor bi imel v evidenci vse naše živeče umetnike doma in zunanj in bi moral biti v stalnem kontaktu z njimi, da bi bil mogoč natančen vpogled v njihovo umetnostno delovanje.

Ako se ta naša zadeva praktično izvede, tedaj sem prepričan, da se ne bo kaj podobnega zgodilo, kakor na pr. slikarju Malešu, katerega je zadrženo vprašalo v Pragi dr. Karel Herain, kako to, da smo Slovenci tako siromašno zastopani na mednarodni razstavi knig v Parizu in če Slovenci nimamo niti enega ilustratorja. Kdo je tega kri? V največji meri mi sami, ki smo razklopili in živimo vsak zase. Zgled naj nam bodo v tem osiru drugi narodi. Veliko je naših umetnikov, ki so se razkropili v vse smeri sveta in so ostali osamljeni in pozabljeni. Tako pa bi bilo storjeno naravnost velevažno delo, ako bi omenjeni odbor vestno vršil svojo nalogo.

Apeliram tedaj na naše umetnike, ako so spoznani s tem, naj se oglašijo do 10. oktobra z dopisnico, na kateri naj vsak navede svoje mnegs, kje in kdaj naj bi se vrnil naš prvi sestanek. Pošiljke naj se naložijo na naslov: Pavel Korošec, Ljubljana, Pod turnom 2.

Ker je naša organizatorična zadeva zelo aktualna, upam, da moj glas ne ostane glas vpijočega v puščavi.

Ljubljana, dne 25. septembra 1931.

France Gorše.

ZASTOPNI KER za DALMACIJO (čemo proti dobrimi uravniliti našo željo in da tukaj plačati) za prodajo štofo, platna in preprog na obroze. Samo ag. in zanesljivi grozid e. naši poletje svoje ponudbe ali se prestatvijo na osobno trdki »BRADFORD«.

Ljubljana, Ščerburgova ulica 7

Jesenice

Protestni shod. Danes v nedeljo po Savski maši se vrši v dvorani Krekovega prosvetnega društva na Jesenicah protestni shod, katerega priredi Jugoslov. strokovna zveza na Jesenicah. Na dnevnem redu so sejanje razmere jeseniškega delavnika z ozirom na krizo, ki tudi na Jesenicah vzvzem bedno večji obseg.

Jesenško oljeprševalno društvo je nabavilo že celo vrsto klopi v drevoredu od kolodvora proti osnovni soli. Večna klopi nosi reklamne tablice, med katerimi se užaja tudi našega lista »Slovenec«. Julijec se preščasni društvo deseti še ni izdelalo.

Danes, v nedeljo, se vrši v jeseniški župni cerkvi maša zadušnica za žrtve Italijanskega fašizma, Gortana, Bidovec in tovariste. Zvečer pa je v osnovni soli spominski ura. Več o tem lepak.

Umrla je na Jesenicah v celiu mladostni geđ Božena Segova, hčerkica upok. šolskega vodje jeseniške osmene šole. Bila je uradnica pri progovni sekreciji na Jesenicah. V petek popoldne so jo ob obilni udeležbi pokopali na jeseniško pokopališče.

Dreči v Krekovem prosvetnem domu premijera Kalmanove operete »Cardaška Kneginja«, ki jo vprizore sami domači igralci. Začetek točno ob osmih, kar naj blagovoli cenj. občinstvo upoštevati.

Preteklo soboto in nedeljo je Šentjakobski oder iz Ljubljane nastopil v Sokolskem domu z dvema igrami. Igralo se je prav slab in tudi udeležba je bila pičla. Svetovali bi zunanji igralcem, naj na Jesenicah ne hodijo z igrami, ki nimajo velike vrednosti in ki so poleg tega že slabu podane. Jeseniški igralci napravijo tako reči boljše.

Sport. Danes popoldne se vrši na prostoru za Krekovim domom Hazena tekma med športnim odsekom Krekovega prosvetnega društva in članicami jeseniškega »Borcev«. Pod Možaklio pa se skoraj ob istem času vrši nogomešna tekma med jeseniškima kluboma »Svoboda« in »Bratstvo«. - Torej, športa tudi na Jesenicah več ko dovolj.

Murska Sobota

Velika kmetijska razstava. Za 3. in 4. oktober se organizira velika kmetijska — in posebej sadjarška — razstava. To bo prva razstava te vrste. Za razstavo vladva veliko zanimanje.

Kjer se smrt redko oglaša. V Lukačevih (pri Soboti) je bil pokopan okrog 70 letnici Mihail Reščtar. To je bil po dveh letih prvi pogreb.

Podpora za zidanje Delavskega doma. Na prošnjo odbora za zidanje Delavskega doma je socijalno-ministrstvo odobrilo za zidanje doma 500.000 t. s podpore.

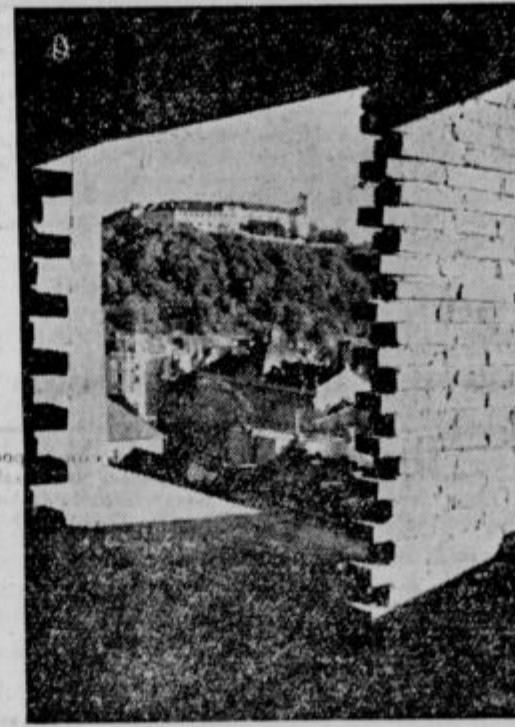
Preprečite tvoritev zobnega kamna

ali ga odstranite z vsakdanjo uporabo Sargovega Kalodont-a — edine zobne kreme, ki vsebuje učinkoviti Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu — kar pomeni ohraniti zdravje in lepoto zob:

Nebotičnik raste

Ljubljana, 26. sept.

Nebotičnik ob Dunajski cesti in Gajevi ulici raste z izredno naglico v nebo. Sedaj stoji že s pritrdiljem vred 11 etaž. Sedaj sestavlja leseni opaz

Pogled skozi okno nebotičnika.

za stopnje enajste etaže oziroma desete nadstropje. Delo v teh višinah zahteva precej pažljivost in sem in tja tudi velik napor. Saj gradijo delavci

Celje

○ Katoliško prosvetno društvo. V ponedeljek 5. novembra se vrši ob 8 zvečer v veliki dvorani Ljudskega doma otvoritveni prosvetni večer. Govori pisatelj Franc Sal. Finžgar o nalogah mladega slovenskega pokolenja. Ker je govor programiran in aktualen za danščino dobo, vabimo vse cenj. občinstvo, da se ga v obilnem številu udeleži.

○ Proračun mestne občine celjske za leto 1932. Proračun, kakor ga je sestavila mestna občina za prihodnje proračunske leto, znaša v celoti 8.719.328 Din 73 par, kjer pa je včetel tudi še izdatek, letos na novo, za predstojništvo mestne policije, ki znaša lepo vso 697.400 Din. Največ izdatkov v proračunu je predviden za vzdrezanje cest, kanalov in mostov v višini 1.325.790 Din. Primanjkljaj znaša 4.766.186 Din, ki se bo delno kril z rednimi občinskim dokladami in davčinami v višini 3.097.550 Din, tako da ostane končni primanjkljaj 1.668.636 Din in napram lanskemu 344.980 Din.

○ Osebna vest. Iz Maribora izvemo, da je kot naslednik g. Gregorja Žafinskika, ki je, kakor smo že poročali, odšel na nadaljnje glasbene studije na Dunaj, imenovan za mestnega kaplana g. dr. Oster.

○ Iz duštvencega življenja. Celjsko učiteljsko društvo bo imelo svoj redni letni občinski zbor v soboto 3. oktobra s pričetkom ob 9 dopoldne v mestni narodni soli v Celju.

○ Izpremenjen delovni čas v celjskih brivnicah. Zimski delovni čas za brivnice in frizerske sale v Celju in Gaberju je od 1. oktobra do 1. aprila sledenji: Ob delavnikih od pol 8 do pol 13 in popoldne od 14 do 19, ob sobotah pa od pol 8 do 21 brez opoldanskega odmora. Ob nedeljah in praznikih ostanejo vari obrati zapri ves dan.

○ Britje in striženje vsakomur zastonj, za reklamo, so nudili v petek zvečer naši slovenski fantje v Prešernovi ulici Celjanom na žici, naši akrobati, pa se ni našel noben možakar v Celju, ki bi mu bilo za zastonjarsko britje, tako da je mladi brivec obril samo enega tovarista. Posebno občudovanje je vzbudil močni razpršilec, s katerim je frizer parfimiral svojega tovarista, da se je kar kadilo. Veliko zabave je vzbudil med občinstvom oni dečki, ki se je izprehajal, odet v veliko vrečo, po žici. Zanimanje za akrobate načrti od dne do dne in je vedno več ljudi pri njihovih predstavah, ki spremljajo vsako točko z velikim odobravanjem. Upajmo, da se ljudje tudi pri prispevki za pokritje stroškov tako izkazujejo, kot

Dnevna kronika

Kako so prijeli morilca Faleža

Završ, 26. septembra.

Štefan Falež, o čigar aretaciji so listi tako obširno poročali, je padel v roke orožnikom dne 21. septembra. Ta dan sta orožniki Alojz Ura in Franc Jerič iz Završa na svojem službenem obhodu sklepetela pri boriskem mostu naletela na nekoga moškega, ki je popravljal pokvarjeno kolo.

Možakar je postal orožnikom takoj sumljiv in sta opazila, kako se je njunega prihoda prestrašil, da so mu kar kolena klečala. Na vprašanje kdo je, je izjavil, da je čepljar iz Vurberka. Pri preiskavi njegovega nahrbnika pa je prišla na dan Štampiljka z napisom »Vrtnarsko društvo v Pragerskem«, katero je Falež pri nekem volumni v Pragerskem ukradel. Na vprašanje, od kdo ima Štampiljko, je odgovoril, da je vrtnar. Ta protislova so zdostovala, da sta orožniki Faleža aretirala. Zapri so ga na orožniški postaji.

Naslednji dan pa so telefonično vprašali orožniško postajo v Pragerskem, ki jim je pojasnila, kako dragocen plen so napravili. Toliko k časopisnim vestem glede aretacije Štefana Faleža.

Koledar

Nedelja, 27. septembra (18. pobinkoština nedelja): Kozma in Damijan, mučenci.

Ponedeljek, 28. septembra: Vaclav, kralj, mučenec.

Osebne vesti

= Poroka. Danes se poročita v Sv. Križu pri Kostanjevici g. Pajda Gustav, brivski mojster iz Brežic, in gdje Albina Kodrič iz Sv. Križa.

= Poročil se bo 4. oktobra v Previ Ljubljancan g. Josip Valentijn J. Majc z gospodinčno Ljudmilo Patičná Bog daj srečo!

Ostale vesti

— XXXIV. redni letni občini zbor Prosvetne zvezze bo 8. oktobra ob 9 popoldne v Beli dvorani hotela Union. Poleg običajnega poročila o delovanju Prosvetne zvezze, njenih odsekov in pri njej včlanjenih društev je na dnevnem redu zelo aktualno predavanje, ki ga bo imel dr. Miha Krek z O sodobni socijalni nalogi prosvetnega društva. Išti dan zvečer bo otvoritev prosvetnih večerov. Na sprednu je proslava 100 letnice rojstva pisatelja Franca Levstika. Društva se naprosto, da v smislu poslovničnega določijo delegate oz. delegatine za občini zbor.

— Občini zbor Družbe sv. Rafaela. Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev v Ljubljani sklicuje v smislu svojih družbenih pravil in sklepa družbenega odbora svoj redni občini zbor, ki se bo vršil dne 8. oktobra 1931 ob pol 15. t. j. ob pol 3 pop. v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Na ta občini zbor so vabljeni vsi člani družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev, prečrščata duhovščina in vsi dobrotniki in prijatelji izseljencev. Ker se bo ta dan popoldne vršil tudi občini zbor Prosvetne zvezze,

— Na občini obrtno-nadzornaljvalni in strokovni mizarski šoli v St. Vidu nad Ljubljano se bo pričelo šolsko leto v nedeljo, dne 4. oktobra. Tega dne naj pridejo vajenci v šolo ob 9, kjer se bodo po posameznih razredih vpisali, nato se bo vršil pouk. Vpisino je treba plačati takoj. Letos se bo tudi na občini šoli otvoril III. razred in pomočniški tečaj za vajence in pomočničke železne stroke. Na mizarski šoli pa bo Državni urad za pospeševanje obrti priredil dva celotna tečaja, in sicer se bo vršil pomočniški tečaj za mizarsko strokovno risanje in splošni knjigovodski tečaj, kjer bodo poučevali najboljši strokovnjaki. Vpisovanje v navedene tečaje se bo vršilo tudi v nedeljo, dne 4. oktobra. Pouk v tečajih se bo vršil z pomočnike brezplačno.

— Dr. Krekova mešč. gospodinjska šola v Zg. Šiški. Pouk se prične dne 1. oktobra. Vpisovanje je dne 29. in 30. septembra. Sprejemajo se notranje in zunanje učenke. Natančnejša pojasnila daje vodstvo šole. — Na isti šoli se vršijo med šol. letom tudi letos gospodinjski in kuhanški tečaji za uradniške soprove, uradnice in za delavsko in kmečka dekle iz ljubljanske okolice. Tečaji se začnejo v začetku oktobra. — Sprejemajo se tudi gospodinjske in dekllice v tečaj za ročna dela, šivanje in krojno risanje. — Nemščina se bo poučevala od meseca oktobra dalje v dveh oddelkih.

PLANINKA-CAJ-BAHOVEC

— »Slovenec« v Zagrebu. Točasno se dobiva »Slovenec« v Zagreb v naslednjih traličkah ozir. prodajalnah: paviljon trafička pred glavnim kolodvorom, trafička na ulici 78 in ulici 53 a, Stanz, Selska 36 b, stojnica pred hotelom »Milinov«, stojnica pred palačo Singer Kešlevič, Praška 10, Francoska knjižara, Jurisčeva ul. 6, stojnica Balogh, Trg Turze, Kozjak, vogal Draškovičeve in Vlaške ulice, Crnko, Palmotičeva 29, pred Tržnico Dolac in v ekspozituri »Novosti« Tratiška ul. 3. Vrhnute se proda »Slovenec« ob nedeljah in praznikih od 11 do pol 1 in od 4 do 6 pred cerkvijo sv. Roka, kjer se dobre tudi vsi drugi katolički listi, kakor tudi na stojnici pred cerkvijo Sreca Jezusovega v Palmotičevi ulici. Ob redeljih se dobri »Slovenec« tudi se pri mitnici »Čenomerec«. Počeniš z oktobrom se bo število prodajalnih mest še povečalo.

— Občini zbor Družbe sv. Rafaela. Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev v Ljubljani sklicuje v smislu svojih družbenih pravil in sklepa družbenega odbora svoj redni občini zbor, ki se bo vršil dne 8. oktobra 1931 ob pol 15. t. j. ob pol 3 pop. v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Na ta občini zbor so vabljeni vsi člani družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev, prečrščata duhovščina in vsi dobrotniki in prijatelji izseljencev. Ker se bo ta dan popoldne vršil tudi občini zbor Prosvetne zvezze,

— Na Dobrovi pri Ljubljani se je naselil kot okrožni zdravnik za Dobrovo in sosednje občine dr. Fr. Puc, do sedaj sekundarij ženske bolnišnice v Ljubljani.

— Pozor pred nakupom! V noči na petek so neznanati tati odnesli kolarju Janezu Zabjeku v Zgornji Hrušici več kolarskega orodja, tako sekir, žag, dolbil in podobnega, v skupni vrednosti okoli 500 Din. Talovi bodo najbrže skušali to blago hitro razprodati. Zato občinstvo opozarjamno pred nakupom tega blaga!

angleškega
in češkega
sukna!

BOGATA IZBIRAI

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

— Za jesen vam nudi načrtočno izbiro blaga za oblike vseh vrst tvrdka Novak, Kongresni trg št. 15 (nasproti nunske cerkvi).

— GORAZDOV UCNI ZAVOD sprejme še nekaj gojen. Pouk po priznano najnovješji in najuspešnejši učni metodi. Učni honorar -ako zmeren. — Pojasnila in prijave Nunska ulica 19. Hrere železničarjev in drž. nameščencev posebne ugodnosti.

— Podpornemu društvu slepih je izročil naš tenorist kr. opere gosp. Leopold Kovač 120 Din nabranih v prijetni družbi. Lakrena mu hvala!

— Legitimacija za vinsko razstavo v Sremskih Karlovcih, ki se vrši od 27. do 29. t. m., se dobe pri »Putnik«, Dunajska cesta 1.

— Zobni atelje V. Krisch, Rožna dolina, od srede dalje zopet redno sprejema.

KOLINSKA KAVA

>SLOVENEC<, dne 27. septembra 1931.

Od solnca zagorelo zdravo kožo mladeničke svežosti, zdravega izgleda Vam dasta

NIVEA-CREME NIVEA-ULJE

(olej za kožo in masaže)

Oboje vsebuje edno svoje vrste emulzij ki neguje koto, oboje oblažuje nevarnost solčarice in daje telesu izkrasno barvo tudi ob oblaženem ne u. V več creme hladni telo kader je vroče. Nivea olej ga varuje pred prehlado. Vse je zdravje oblaženje ob grdem vremenu.

Tako se lahko tudi ob bladnih dneh kopilete na zraku in v vodi.

Nivea creme Din V- do Din 22- Nivea olej Din 22- Din 35-

Proizvaja: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o. j. MARIBOR, Gregorčičeva ulica st. 24.

Ptuji

Pevski zbor Glasbene Matice je pričel z rednimi vajami. Vodstvo zobra poziva vse pevce, ki so delovali pri »Slovenskem pevskem društvu« in pri zboru Glasbene Matice ter druge, ki čutijo veselje do zborovega petja, da se gotovo udeležijo pевске vaje, ki se vrši v torek 29. septembra ob 20 v prostorih Glasbene Matice, kjer pričenimo s šudirjanjem novega sporeda. — Letos ustanovimo tudi ženski in meščani zbor. Sestanek za pevke bo v sredo 30. septembra ob 18 istotam. Na sestanku dolocimo urnik. Pridite polnoštevilno! Vodstvo.

Lekarniški nočno službo vrši od 26. septembra do 3. oktobra lekarina svetega Antona.

Cirkus Fischer, ki vzbuja s svojimi produkcijami v Mariboru toliko pozornosti, pride tudi v Ptuj v torek dne 29. t. m. Svoje šotorje bo razpel na sportnem igrišču poleg plinarne.

Vrhniška

V nedeljo, dne 27. t. m. igra v vrhniškem Rokodelskem domu zelo zanimiv film iz svetovne vojne »Potopljena ladja« Predstave se vrši ob 3 popoldne in ob 8 zvečer. Vabljeni!

Prosvetna knjižnica, ki je bila pred vojno ena prvih in štela okrog 2000 knjig, je po vojni padla na dvesto. Z vztrajnim delom si je pridobilo društvo veliko novega in šteje 180 najboljših leposlovin in dramatičnih del, primernih vsakemu, brez šunda in take navlake. Knjižnica je zopet odprta, in sicer v starci šoli poleg cerkve od 9–10 v nedeljah dopoldne.

V naši občini je 1603 volilev in je torej naša občina na drugem mestu v okraju. Le občina Moste jim ima več (1649). Volilo se bo na dveh voliščih.

Kranj

Misijonska razstava. V nedeljo 27. in v ponedeljek 28. septembra ves dan bo v dvorani Ljudskega doma v Kranju misijonska razstava v podobnem obsegu kot je bila nedavno na Brezjah. Razstavljenih bo tudi nekaj cerkevnih slik. Obisk razstave priporočamo se posebej okolišanom, ki pridejo v ponedeljek v Kranj na sejem.

V občinski pisarni so naprodaj po 10 Din v srbsko-hrvatskem, češkem, francoskem in nemškem

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 27. septembra: 9.20 Prenos cerkvene glasbe. — 10.00 Versko predavanje. — 10.30 Humeč: Spravljanje sadja. — 10.00 Salonski kvintet. — 12.00 Cas, dnevne vesti, plošče. — 15.30 Gdč. Lebarjeva: Dekliška ura. — 17 Pevski kvartet Glasb. Matice (gg. Pejan, Zavrsan ml., Zavrsan st. in Skalar). — 16 Anton Medved: »Duše v vicih« (Ljudski oder). — 20.00 Koncert Radio kvarteta (gg. prof. Jeraj, Bravničar, Feršnik, Eržen). — 21.45 Dnevne vesti. — 22.00 Salonski kvintet.

Ponedeljek, 28. septembra: 11.30 Mladinska akademija v proslavo 100 letnice Levstikovega rojstva: a) Uvodna beseda; b) recitarium Levstikovih mladiških pesmi (gdč. Ana Kovačič); c) petje otroškega zobra (Levstikove pesmi). — 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13 Cas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Profesor Fr. Pengov: Beljakovce v rastlinski tovarni. — 20 Koncert pevskega zobra »Gorenjci« iz Kamniks sodelovanjem operne pevke gespe I. Ribičeve. — 21 Salonski kvintet. — 22 Cas, dnevne vesti.

Druži programi:

Ponedeljek, 28. septembra:

Belgrad: 12.45 Radio-orkester. — 17 Harmonika. — 17.30 Narodne pesmi. — 18 Lahka glasba. — 20 Narodne pesmi. — 20.30 Komorna glasba. — 21.50 Večerni koncert. — Zagreb: 12.30 Plošče. — 20.30 Fragmenti iz opere »Morana«. — Budimpešta: 12.05 Kvartet. — 17.30 Popoldanski koncert. — 19 Pester koncert. — 20.40 Večerni koncert. Ciganska glasba. — Dunaj: 20 Odlomki iz Verdijevih oper. — 22.15 Večerni koncert. — Milan: 11.18 Plošče. — 12.14 Pester glasba. — 20.45 Komedija. — Oslo: 20 Večerni koncert. — 22.05 Koncert. — Praga: 19 Prenos iz studija. — 21 Radio-orkester. — 22.15 Selska glasba. — Langenberg: 20 Večerni koncert. — 22 Nočni koncert. —

Torek, 29. septembra:

Belgrad: 12.45 Radio-orkester. — 20 Radio-orkester. — 20.30 Zagreb. — 22.50 Plošče. — Zagreb: 12.30 Plošče. — 17 Radio-orkester. — 20.30 Klavirski koncert. — 21.30 Pesni. — 22.40 Plesna glasba. — Budimpešta: 12.05 Opoldanski koncert. — 17.30 Violinski in vokalni koncert. — 18.45 Ciganska glasba. — 19.30 Prenos iz opere. — 23 Koncert vojaške godbe. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert. — 12.40 Plošče. — 13.10 Plošče. — 20.05 Zabavno čitvo. — 20.35 Orkestralni koncert. — 22 Plesna glasba. — Milan: 11.18 Pester glasba. — 13 Plošče. — 21 Simonični koncert. — 22.30 Plesna glasba. — Oslo: 20 Radio-orkester. — Praga: 19.30 Poljudna glasba. — 21 Radio-orkester. — Ljubljana: 20 Plošče. — 20.30 Porenje in Westfalska, plošče. — 21 Pester koncert. — 21 Pester komedija. — Berlin: 12.45 Operni koncert. — 13.15 Popevke. — 14.45 Melodije. — 20 Argentinski orkester. — 21.30 Orgelski koncert.

Lepa slovesnost na Raketu

SK Javornik, eden naših najstarejših klubov v pokrajini, praznuje danes lepo slovesnost. Agilni sportniki na Raketu so si zigradili s pomočjo prebivalcev lepega mesta primerno igrišče, ki bo eno najlepših v pokrajini. Danes popoldne bo na Raketu prvenstvena tekma s Korotanom iz Ljubljane in ob tej pr

Maribor

Kn. šk. Duhovniško semenišče v Mariboru otvarja šolsko leto 1931-32 dne 2. oktobra 1931 z običajno duhovno obnovitvijo. Slušatelji bogoslovne učilišča v Mariboru naj se zberejo do 18 dne 2. oktobra 1931 v mariborskem Duh. semenišču na Glavnem trgu 7. Vse drugo je razvidno iz oglasov in navodil na »deski«. — Ravnateljstvo.

Iz St. Ilij v Slov. goricah. Jareninska duhovščina ima svoj katehetski sestanek v ponedeljek 5. oktobra t. l. v Gor. Kungoti ob 10. Spored je sleden: 1. Novi enotni avstrijski katekizem. Referir g. kaplan Anton Ravšel. 2. Duhovnik in rožni venec. Meditacija. 3. Poklonitev Najsvetejšemu. To vabilo velja posebno za vse duhovnike jareninske dekanije in je udeležba obvezna. Posebnih vabil se ne bo razposlalo.

V ljubljanskem radiu pojeta danes gdje. Pava Udoviceva od tukajnjega gledališča, in g. Stjepan Ivelja, član ljubljanske opere. Ker je bil Ivelja lani član tudi tukajnjega gledališča, je zanimanje Mariborčanov in zlasti mariborske gledališke publice precej živahnino.

Ljudska univerza pričenja. Dne 2. oktobra prvi letoski prosvetni večer. Predava akademski slikar Božidar Jakac na podlagi lepih projekcijskih slik o svojih vtiših v Ameriki, ki si jih je nábral tekom svojega dolgega bivanja, zlasti med nasimi tamošnjimi izseljeniki. Dne devetega oktobra pa koncertira naš odlični operni pevec S. Banovec, ki bo pel slovenske in zamorske pesmi.

Poceni meso. Na stojnicah za oporečeno meso pri mestni klavniči bo jutri v ponedeljek od sedmih tjedra naprej na prodaj 300 kg telecjeva mesa po 8 Din in sicer največ po en kilogram na osebo.

Drevi razobesimo pred upravo na Koroski cesti 1 rezultat dananje tekme Maribor : Primorje. Okoli pol 19!

Tezka nesreča pri tresenju kostanja. V Bištrici pri Rušah se je spravil 7letni Viljem Serč na kostanj, da bi ga tresel. Dečku pa je že v precejšnji višini pocila suha veja, za katere se je oprijel ter je telebil na tla. Pri padcu si je zlomil desno roko v zapestju ter zadobil tudi notranje poškodbe, da so ga morali prepeljati v mariborsko bolnišnico.

Sobotni trg je bil tako bogato založen kot letos se malokateri. Prodajalcev je bilo toliko, da niti skoro polovica ni dobita prostora pri prodajnih mizah ter so morali razprostreti svojo robo v osmih vrstah kar na tleh tja do Velike kavarne. Je pač jesen, vsega je obilo in kmet rabi denar; vse, kar se lahko kolikaj spogresi doma, se skuša prodati. Na Glavnem trgu je bilo 27 mesarjev, 3 prekajevlci in 3 vampanji. Mesne cene so bile sledenje: govedina 6-14, teletina 10-16, svinjina 10 do 16. Branjevev je bilo 40, mlinarjev 1, oljarjev 7; 1 liter bucnega olja 13-16 Din. Jajec v izobilju po Din 1-1.25 komad, novi orehi za 1. — Din 18 do 22 komadov, kostanj 1 kg po Din 2.50-3, povrtnine zelo veliko, cene neizprenemljene. Peruni je bilo 1202 komada po sledenih cenah: kokosi 30-35, piščanci par 30-50, gosi 40-60, race par 50, purani 40-60, domaci zajci 8-35. — Sadja je bilo 10 voz po starih cenah; na Vodnikovem trgu je bilo 10 voz krompirja po 1-1.50, cebule 5 voz 3-5 Din, zelja 8 voz po 0.75-1 Din. Na senenem trgu je bilo 6 voz sena po 75-85 Din cent, 7 voz otave 70-85 Din in en voz ržne slame po 70 Din. Na vojaški trgu so pripeljali mesarji I govedo, meso po 10-12 Din, I tele po 10-12 Din in 6 prasicev. Vnovečevalnica za prasice, zadruga naših šperharjev z Dravskega polja: 28 članov je pripeljalo na trg 68 prasicev. Cene so bile neizprenemljene. Kot velik napredok, ki ga ta zadruga beleži, moramo omeniti tovorni avto, katerega si je nabavila ter prevaža z njim prasice od posameznih šperharjev v mariborsko klavnico.

Volivne reklamacije. V vseh treh dneh, dočlenjenih za reklamacije volivnih imenikov, je bilo doslej izvršenih samo 15 osebnih reklamacij, dočim jih je pri preteklih volitvah bilo običajno po 400 do 500.

Voz in avtobus. Na voglu Glavnega trga in Vetrinjske ulice je prišlo včeraj dopoldne do opasnega karambola med mariborskimi mestnimi avtobusom, ki obratuje na progi Maribor-Celje, in vozom nekega mesarja. Avtobus je pripeljal po Vetrinjski ulici, mesar pa po Tattenbachovi ulici. Na stikališču oben sta trčila. K sreči ni bilo hujšega kot ena razbita šipa na avtobusu in nekoliko strahu, katerega so prestali potniki.

V naši podružnici na Aleksandrovi 6 (Pravstvena knjižnica) lahko opravite vse posle, ki spadajo v delokrog uprave. Uradne ure vsak dan od 8 do 12 in od 15 do 18.

Med okoliške kmete hodiči razni prekupovalci in prodajajo za dragocen denar slabe in pokvarjene sode. Bolje kupiti pri sodarjih: pošteno solidno blago. To opozorilo velja predvsem našim vinogradnikom in gostilničarjem, da ne bodo nadeli.

SSK Maraton. V tork ob 20 seja upravna obdoba. Seje naj se udeležijo vsi odborniki zaradi važnosti razgovora.

Odprti roke, odprti sre... Studentje so zopet prišli, da nadaljujejo svoje študije. Premlogni živijo v težkih, bednih razmerah, ki jih morajo sredi napornega študija premagovati. Ze lansko leto smo za revne dijake zbirali prispevke, ki so jih bila naklonila blaga sreca. Tudi letos se obratamo na usmiljena sreca za pomoč revnim in siromašnim mariborskim študentom. Kdo bi mogel siromašnemu dijaku, ki je brez ljudi, ki bi ga mogli podpirati, nuditi brezplačno prenočišče, naj blagovoli poslati svoj naslov na upravo na Koroski cesti 1 oziroma podružnico na Aleksandrovi cesti 6. Iztomat se sprejemajo darila za petro revnih in pomoč potrebnih dijakov.

Ob levi palec in še kaznovan. Zanimiv slučaj: 24 letni trgovec Stanko Križ iz Zagreba se je zagovarjal pred senatom mariborskoga sodišča. Križ je služil v Mariboru vojake ter bil lanskega leta v jeseni odpuščen. Pred odhodom od vojakov je zsunile dve petardi ter jih ponesel s seboj, da bo imel kak spomin na lepe vojaške čase. Vlak, s katerim se je vozil proti Zagrebu, je bilo polno odpuščenih vojakov, ki so bili s Križem vred v rožicah. Proti postaji Pragersko je jeli razkazovati svojim tovarišem petardo, pa kar naenkrat: humus je zagnel, da se je ves vagon stresel in Križev levi palec je odfrčal po zraku. Še vsa sreča, da se ni zgodila večja nesreča. Križ je bil obsojen na dva meseca zapora, in sicer za prvič samo pogojno na 1 leto. Zadeva je jasna: prestopek zoper občo varnost.

Divlji rac kot listja in trave. V Pesniški dolini, zlasti pa krog Sv. Marijete ob Pesnici, so še od zadnjih nalogov kar celo kompleksi travnikov pod vodo. Na teh preplavljenih travnikih se je razvilo silno živahnlo življenje. Divlji rac najrazličnejše vrste je kot listja in trave ter je čebeljanja in gaganja, da se lovču kar srce privzdriguje ob pogledu na to perjad. Baje je tudi to znak hude bodoče zime, ker se le redkokdaj dogodi, da bi se divje race sellje že tako zgodaj v jeseni iz svojih stalnih letnih bivališč na severu proti jugu.

Za duhovštino se priporoča velika izbiro črnega in temnosivega blaga za oblike in povrnilke v novi stavbi trgovca Macuna, Maribor. Gospodka 10.

Sveže kot rosa in belo kot sneg

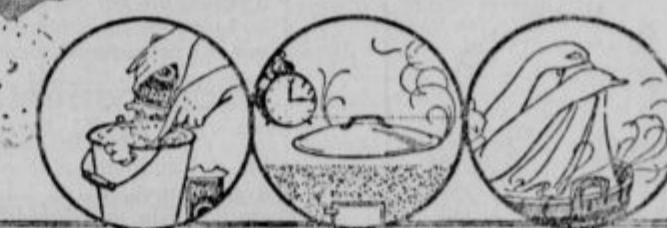
bo Vaše perilo, ako perete pravilno. Pomislite

le, kako izdaten je Persil.

I zavitek Persila zadostuje za 25—30 l vode.

Raztopite Persil v mrzli vodi brez vsake primesi! Kuhajte perilo samo enkrat $\frac{1}{4}$ ure in ga izpirajte najprej v topli, potem v mrzli vodi.

Tako pranje Vas bo gotovo vsestransko zadovoljilo.

Persil varuje perilo!

Gospodarstvo

STANJE NARODNE BANKE

Pravkar objavljeni izkaz Narodne banke za 22. september izkazuje v primeri z izkazom za 15. september zvišanje zlatega zaklada banke za 0.2 milij. na 1545.5, devizni zaklad pa je padel za 24.3 milij. na 444.6 milij. Skupno je padla podloga za 25 milij. na 1992.7 milij. Dln. Nasprotno pa so se povečale devize, ki ne spadajo v podlogo za 28.2 na 118.7 milij. Din. Reeskont se je zvišal za 13.9 na 1433.2, dočim je istčasno Lombard nazadovan za 5.2 na 266.9 milij. Prejšnja posojila države kateri tudi nova začasna so ostala neizprenemljena.

Med pasivi je padel obtok bankovke po 64.3 na 4890.7 milij., nasprotno pa so narasle skupne takoj plačljive obveznosti za 47.6 milij. Vendar je njih gibanje neenotno, kajti državno dobroimetje pri banki je naraslo za 88.8 na 122.4 milij., nasprotno pa so padli žiroračuni zaradi večjih deviznih podlog bank za 35.7 na 321.2 milij. in računi drž. gospodarskih podjetij (drž. denarnih zavodov) za 5.4 na 73.15 milij. V zvezi z povečanjem deviz, ki ne pridejo v podlogo, so narasle obveznosti z rokom za 27.8 na 702.4 milij. Din.

Zaradi velikega dviga drž. dobroimetje so obveznosti po vidu padle skupno z obtokom kljub zmanjšanju obtoka za 16.7 na 5407.5 milij. Zaradi istočasnega zmanjšanja devizne podlage se je odstotek kritja zmanjšal od 37.19 na 36.85%. Ker je zlati zaklad banke ponovno v mali meri narastel in so se obveznosti zmanjšale, se je odstotek kritja v zlatu povečal od 28.4 na 28.58%.

Kako je oprenljavi prošnje za izdajanje uverjenj v serhi carinskih olajšav. Ministrstvo trgovine in industrije, industrijsko-obrtni oddelki, v Belgradu je izdalо sledenje razpis: »Zaradi hitrejšega poslovanja v industrijsko-obrtnem odseku ministrstva trgovine in industrije in zaradi voštva statistične uvoze pri izdajanju uverjenj za carine proti uvozu odnosno za carinske olajšave ob uvozu, se opozarja vse zainteresirane tvrdke, da morajo v bodoče vloge, s katerimi prosijo za taka uverjenja, vsebovali poleg ostalih tudi naslednje povezne podatke: a) točen naslov proslilca, ki uvaža blago; b) točen naslov odpolnilnika; c) označenje blaga; d) koliko komadov; e) čisto težo; f) odokd se uvozi; f) ceno v inozemski valuti obračunano v dinarih. — Prošnji je treba vedno priložiti potrilo blagovne, originalno fakturo in pa dva prevodna faktura. Ako se obraže pooblaščene, je treba priložiti pooblaščilo. Ako je to mogoče, je treba vedno priložiti črtež ali sliko uvoženega predmeta. Kadarka se zahteva uverjenje za uvoz kompletnih instalacij, je poleg navedenega treba priložiti tudi tri izvode spiska materiala z načrtom. Kakor originalne fakture tako je treba, da so tudi prevodni istih, spiski materiala, skice in slike, overovljeni s stampilko in podpisom proslilca. En prevod ni treba kolkovati, ostalo pa je kot priloge prošnji kolkovati s kolkom za 2 Din, v kolikor niso še kolkovane. Posljetja, ki zahtevajo uverjenja za uvoz materiala v zimski komisjski poročila (tečka 6, XV. del carinske tarife), morajo v prošnji vedno navesti številko počasnega komisjskega poročila, kamor spada ta material, kakor tudi koliko tega materiala je že uvoženega do istega časa iz navedenih pozicij. Računati je pravico do uvoza za eno leto. Pri uvozu armiranih kablov je treba vedno priložiti tudi vzorec v platineno kuvertko, katero potem započeti ministru. — Priporoča se, da se bodo vsa rešenja, v kolikor se bodo stranke obračale osebno na ministerstvo, poslata strankam preko pristojnih oblastev, a ne osebno. Radi tega si morajo tvrdke pravljeno preskrbeli ipotrebno uverjenje.

Ob levi palec in še kaznovan. Zanimiv slučaj: 24 letni trgovec Stanko Križ iz Zagreba se je zagovarjal pred senatom mariborskoga sodišča. Križ je služil v Mariboru vojake ter bil lanskega leta v jeseni odpuščen. Pred odhodom od vojakov je zsunile dve petardi ter jih ponesel s seboj, da bo imel kak spomin na lepe vojaške čase. Vlak, s katerim se je vozil proti Zagrebu, je bilo polno odpuščenih vojakov, ki so bili s Križem vred v rožicah. Proti postaji Pragersko je jeli razkazovati svojim tovarišem petardo, pa kar naenkrat: humus je zagnel, da se je ves vagon stresel in Križev levi palec je odfrčal po zraku. Še vsa sreča, da se ni zgodila večja nesreča. Križ je bil obsojen na dva meseca zapora, in sicer za prvič samo pogojno na 1 leto. Zadeva je jasna: prestopek zoper občo varnost.

Odprti roke, odprti sre... Studentje so zopet prišli, da nadaljujejo svoje študije. Premlogni živijo v težkih, bednih razmerah, ki jih morajo sredi napornega študija premagovati. Ze lansko leto smo za revne dijake zbirali prispevke, ki so jih bila naklonila blaga sreca. Tudi letos se obratamo na usmiljena sreca za pomoč revnim in siromašnim mariborskim študentom. Kdo bi mogel siromašnemu dijaku, ki je brez ljudi, ki bi ga mogli podpirati, nuditi brezplačno prenočišče, naj blagovoli poslati svoj naslov na upravo na Koroski cesti 1 oziroma podružnico na Aleksandrovi cesti 6. Iztomat se sprejemajo darila za petro revnih in pomoč potrebnih dijakov.

Divlji rac kot listja in trave. V Pesniški dolini, zlasti pa krog Sv. Marijete ob Pesnici, so še od zadnjih nalogov kar celo kompleksi travnikov pod vodo. Na teh preplavljenih travnikih se je razvilo silno živahnlo življenje. Divlji rac najrazličnejše vrste je kot listja in trave ter je čebeljanja in gaganja, da se lovču kar srce privzdriguje ob pogledu na to perjad. Baje je tudi to znak hude bodoče zime, ker se le redkokdaj dogodi, da bi se divje race sellje že tako zgodaj v jeseni iz svojih stalnih letnih bivališč na severu proti jugu.

Za duhovštino se priporoča velika izbiro črnega in temnosivega blaga za oblike in povrnilke v novi stavbi trgovca Macuna, Maribor. Gospodka 10.

V globoki žalosti naznajamo pretužno vest, da je naš nadvse ljubljeni oče, stari oče, brat, sreč, svak in last, gospod

ing. Avgust Guzelj

gozdni nadkomisar v pok.

po dolgi mučpolni bolezni, v soboto 26. t. m. ob pol 2 popoldne, v 68. letu Bogu vdano umrl.

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek ob 4 popoldne iz hiše žalosti v Novem mestu.

Novo mesto, dne 26. septembra 1931.

Ing. Stojan Guzelj, sin; Slava Turk, roj. Guzelj, hči; Dana Guzelj, roj. Kosem, sinaha; Alojzij Turk, prof., zet; Vlasta in Breda, vnukinja — ter ostali sorodniki.

Hmelj

Nürnberg, 26. sept. tg. Danes je bilo pripravljenih na trg 100 bal hmelja, prodanih pa je bilo 60 bal. Kupčevalo se je za srednjevrstni hallertalski hmelj po 45 do 55 mark, za L. tetnanski hmelj pa po 65 do 75 mark. Za inozemski hmelj ni bilo nobene kupčije. Razpoloženje je bilo še nadalje zelo mirno.

Milijoni

in milijoni ljudi uporablja
že nad trideset let
po spodaj navedenih navodilih

Levje-Mentol-Droždjenko

In diagonerija
njen neprecenljiv
čudežni učinek

Pri revmatizmu trganju in
asusu: boleča mestu vdrgniti.

Pri zehoboli: dlesne vdrgniti
in ustno duplino izpirati, grgrati.

Pri glavoboli, nervoznosti,
pomanjkanju spanja: čelo in celo
teho vdrgniti, ter vzeti zvezci
pred počitkom mladeno kopel z
dodajkom Levje Mentol-Droždjenko.

Katastrofa za lastovke

**Stotisočim lastovkam na Dunaju grozi smrt od lakote
Dunajsko društvo za varstvo živali prepeljava
lastavice z letali v Italijo**

Dunaj, 25. sept.

Izredno neugodno vreme zadnjih tednov — saj je skoraj neprestano deževalo in temperatura je za ta čas nenavadno padla — je povzročilo, da so ptice selivke mnogo prej kakor navadno nastopile svoje potovanje na jug. Tako so n. pr. iz Nižje Avstrije že kon-

Louis Bleriot, znani francoski letalec, ki je svoj čas prvi preletel Rokavski preliv, je razpisal visoko nagrado in častni pokal za letala, ki bi prvi dosegel hitrost 1000 km na uro. Dosedanji rekord v hitnosti — 724 km na uro — ima letalec Stainforth

cem avgusta skoraj vse lastovke izginile. V zadnjih dneh pa je prišlo do prave katastrofe za velik del ptic-selivk, ki ta čas lete z visokega severa čez srednjo Evropo proti jugu. Ze od začetka tega tedna je bilo dunajsko društvo za varstvo živali od številnih strani opozorjeno, da se nabaja na Dunaju in v okolici mesta na tisoče in tisoče lastovk, ki zaradi slabega in mrzlega vremena ne morejo nadaljevati svoje poti proti jugu. Po mnogih dunajskih delavnicah in garažah se je vgnezdilo na stotine lastovk in živalice so v svoji sili postale tako zaupljive, da prilete celo v stanovanje, kjer so varne pred mrazom in viharjem.

Skupino več kakor stotisoč lastovk je po nujenju ornitologov v zadnjih dneh na njihovem poletu čez Nižje Avstrijo presenetil nenaden mraz in dež, tako da so se uboge ptičice morale spustiti na tla in sedaj iščejo zavetje po Dunaju in v okolici mesta. Dunajsko društvo za varstvo živali je takoj uvelio akcijo, da po možnosti reši uboge živalice, da ne poginejo od gladu. Vendar pa že včeraj ni moglo več ustrezeti breztevilnim prošnjam, naj pride po lastovke, ki so zablodele. Ceprav je društvo za varstvo živali več avtomobilcev ves dan neprestano pošiljalo po mestu, da so pobirali uboge ptičice, vendar se na mnogo sto prijav ni moglo ozirati, ker razpoložljiva sredstva ne zadoščajo za veliko katastrofo, ki je zadelo lastovke na Dunaju. Samo iz Schwechata so snoči pripeljali nad pet tisoč lastovk in jih izročili društvu za varstvo živali. Policijski komisariat Floridsdorf je sporočil društvu, da se je v Floridsdorf že včeraj zbralo nad dva tisoč lastovk, po katere naj bi društvo prišlo. Od mraza in lakote onemogle ptičice se puste brez vsega ujeti od otrok in odraslih in so očvidno vsele, če dobe kje zopet kap topel prostorček, da se ogrejejo. Neki gostilničar iz Rannersdorfa je sporočil, da se je v njegovo stanovanje zatelelo okrog 80 lastovk, v neko tamkajšnjo tovarno pa nad 100.

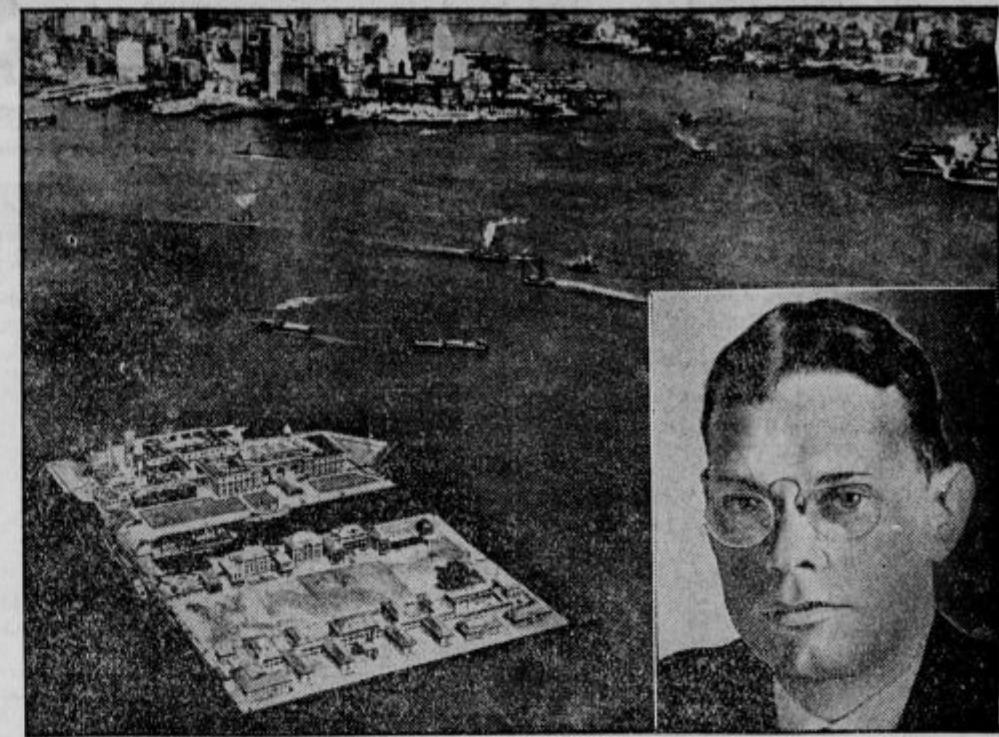
Ker dunajsko društvo za varstvo živali ni v stanu, da bi toliko tisoč lastovk prehranjevalo delj časa, se je odločilo za akcijo, o kateri se doslej še ni čulo: z letali bodo namreč prepeljali lastovke v Benetke in jih tam izpustili. Ze danes je opeljalo potniško letalo v Benetke okrog 1000 lastovk v dveh velikih zaboljih. Avstrijska zračno-prometna družba je izjavila, da za ta prevoz ne bo računala nič. Nadaljnje prevoze pa bo plačalo društvo za varstvo živali. Z ozirom na ogromno množino na Dunaju rešenih lastovk namerava

dunajsko društvo za varstvo živali najeti letala, ki bodo samo lastovke prevažala v Benetke, kjer jih bodo na tankajšnjem letališču izpustili. Društvo tudi še nadalje sprejema v svoje varstvo zablodele lastovice in se je obrnilo do prebivalstva, naj jih samo lovi in prinaša društву. Seveda bo nemogoče spraviti na ta način na jug vse zablodele lastovice, ker jih je na stotisoče, vendar pa je upanje, da se bo vreme toliko zboljšalo, da bodo lastovke same mogle nadaljevati svojo pot do prezimovališča.

Dragocenosti v piramidi

V kratkem bodo pripeljali v London velik del čudovite zbirke prastarih egiptovskih dragocenosti, ki so jih pred kratkim našli v okolici Nila pod izrednimi okolnostmi.

Znani arheolog in egiptolog profesor Robert Flyrie pripoveduje v listu »Times«, da so našli dragocenosti v piramidi kralja Senvosreta II., ki je bila zgrajena okrog l. 3400 pred Kristusom. Raziskovalci so najprej našli grob neke princezine. Granitni sarkofag je bil oplenjen, očividno že pred nekaj stoletji; tatoi pa niso našli dragocenosti, ki so leže v nekem kotu in so bile pokrite z debelo plastjo prahu in peska. »Lopovi,« piše profesor, »so po dolgem in trudnoludem delu privzignili težko granitno ploščo sarkofaga; kljub temu pa so ostale vse dragocenosti, ki bi jih tatoi prav lahko pokradli, nedotaknjene. V zadnjih letih je na stotine oseb, turistov in arabskih vodnikov preiskalo grobno v vseh smereh, toda nikomur ni padlo

Ellis Island, tako imenovani otok solza, ki je bil v zadnjih letih zaradi ustavljenega priseljevanja skoraj popolnoma zapuščen, je postal nenadoma središče splošnega zanimanja. Trdi se, da je otok središče priseljevalnega tihotapstva in da je najvišji priseljevalni komisar Benjamin Day (na sliki) sam sodeloval z mednarodnimi tihotapci, od katerih ni dobil nič manj kakor dva milijona dolarjev. V afero so zapleteni skoraj vsi uradniki Ellis Islanda.

Berlinski mostovi v nevarnosti

Okrog 200 mostov morajo zapreti.

Kdor misli, da so Benetke mesto mostov, se moti, Berlin ima mnogo več prehodov in mostov najrazličnejših vrst, kar pa tudi ni nič čudnega, če pomislimo, da je Berlin naravnost

tastrofo. 25 pa so jih zaprli delno. Pri nadalnjem pregledovanju mostov je komisija ugotovila, da bo treba popolnoma ali delno zapreti okrog 200 mostov ali z drugo besedo 20 odstotkov vseh berlinskih mostov.

Rezultati pregledovanja mostov so seveda porazno vplivali na berlinsko mestno upravo. S tem, da bodo zaprli toliko mostov, bodo seveda prizadeti drugi mostovi, preko katerih bo moral iti promet, ki bi šel sicer preko onih mostov. Vsekakor bo moralna berlinska mestna uprava globoko seči v mestno blagajno, če bo hotela mostove popraviti v toliko, da bo mogoč zopet reden promet.

*
Nekega moža je strašnobolela noga. Končno je šel k zdravniku. Ta ga preiše in vpraša: »Koliko časa pa imate to?«

»Stirinajst dni.«
»Ampak mož, zakaj pa niste prej prišli? Vaš kost je zlomljena.«

»Ker moja žena vedno, kadar me kaj boli, pravi, da moram nehati kadil.«

*
Zakaj pa imaš vozel na verižici?«
»Zaradi ekspresega pisma, katero moram za ženo nesti na pošto.«
»In kje imaš pismo?«
»Tega je pa rajš žena sama vzela s seboj.«

Prva slika o katastrofi v Hondurasu. Ruševine v mestu Belice v angleškem Hondurasu, kjer je nedavno divjal strašen orkan. Katastrofa je zahtevala nad 1000 človeških žrtev.

na um, da bi enkrat segel z roko v sarkofag.« Med najdenimi dragocenostmi je tudi dva in pol milimetra debela krona iz zlata, ki ima povsem svojevrstno obliko. Nadalje so našli ovalno ogledalo z robovi iz masivnega zlata, potem številne zlate zapestnice, prstane itd.

Japonski cesar Jauan Hirohito

Koliko je moških in koliko žensk v Ameriki

Zadnja statistika Združenih držav daje zanimive podatke o naraščanju moških in žensk. Leta 1920. je prišlo na vsake 104 moške 100 žensk, danes prideta samo 102 moška na 100 žensk. V državi Nevada pride 148 moških na 100 žensk. V državi Wyoming 123 moških na 100 žensk, Države Kolumbija, Massachusetts, Rhode Island, New Hampshire, Connecticut, Tennessee in Louisiana pa imajo več žensk kakor moških. V vseh Združenih državah je 1.409.114 moških več kakor žensk. Pri Črnih je 5.856.669 moških in 6.035.474 žensk. Kitajci, Japonci in Mehikanci imajo mnogo več moških kakor žensk, tako da pride na 22.588 Kitajcev samo 3.289 Kitajk. Na vseh 276 Japonev pride samo 100 Japon, na vsakih 156 Mehikancev samo 100 Mehikank. Države na jugu imajo več moških kakor žensk.

Velikanska glava ohrovka je bila te dni prodana na berlinskem trgu. V obsegu meri 2 m 13 cm.

preplet s številnimi rekami in kanali.

V štirimilionskem Berlinu je nič manj kakor 1096 mostov, od katerih jih je 707 za navaden promet, 389 pa železniških mostov. Od 707, ki so določeni za navaden promet, jih vodi 561 nad vodami, 122 nad železniškimi napravami in 24 nad cestami. Od istih 707 mostov je 214 železnih, 330 kamenitih in iz betona, 163 pa iz lesa. Od 389 železniških mostov jih vodi preko vode 44, preko cest pa 345. Skupno vodi torej 605 mostov čez reke in kanale, 369 nad cestami, ostalih 122 pa jih vodi nad železnico.

Vzdrževanje vseh teh mostov pomeni seveda precejšnje breme za berlinsko mestno upravo. Pred kratkim si je berlinske mostove ogledovala posebna komisija in preizkušala njihovo nosilnost. Pri tem je prišel na dan osupel rezultat. Od 200 mostov, ki jih je komisija prekusila, so jih morali 30 takoj zapreti, in sicer pet popolnoma, ker bi nadaljnji promet preko njih utegnil povzročili ka-

Stari oče je pokregal svojo vnukinja. »Umetnost,« je dejal, »ne more zboljšati narave,« s tem je misil nekoliko preveč rdeče ustnice.

»Ampak stari oče,« pravi malca, »zdaj pa pomisli, kako neverjetno čuden bi bil ti brez tvojih ponarejenih (umetnih) zob.«

*
»Vaši otroci so precej živi, gošpa. Vaš soprog je vendar pisatelj, ali more pri tem dirindaju sploh delati?«

»Navadno ne, trenutno pa piše vojni roman.«

Prihod tovarišev profesorja Wegenerja v Kopenhagen. Dr. Sorge (na lev) in dr. Georgi (na desni), tovariš profesorja Wegenerja, ki je pri raziskovanju Grenlandije izgubil svoje življenje, sta se po budnih naporih in pomanjkanju vrnila v Kopenhagen, kjer sta ju pričakovali njuni ženi.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Beatrice Grimshaw:

Na samotnem otoku

(Konec)

Večeri na samotnih otokih so neskončno dolgi, edina dejanska neprilika. Večerjal sem bil posebno pozno in ležal sem sedaj v svojem zložljivem stolu, zadovoljen, da sem zmagal težave dneva. Tedaj pa se mi je zdelo, da slišim nekak šum v podstrešju. Brž skočim z bakljo po lestvi, a ničesar ni bilo. Kljub temu sem bil prepričan, da je ali da je bilo v prostoru nekaj živega.

Ponoči me je prebudila nepojmljiva groza. Ledenomrzel prst mi je drsel po obrazu. Nehote sem se vrgel v nasprotno stran in padel na tla. Ječal sem in se potil od strahu, polagoma pa sem se zopet pomiril in skusal nekaj zgrabit. A nič ni bilo. S kresilom in jeklom sem skušal prižgati leščerbo. To je trajalo nekaj časa. Ko sem slednji imel luč, nisem mogel ničesar najti. Topot pa se nisem hotel vdati, marveč raje umreti, dasi mi v tem trenutku ni bilo ravno veliko do smrti. Kakor se nam včasih zgodi, me je bila v spanju prevezla misel: Krog Blacklocka se mora plesiti neka skravnost. Ce bi mogel odkriti to skrnost, preden me kaka nezgoda spravi na oni svet, bi imel slednjič v rokah zlati ključ. Postal bi bogat! V kratkem času bogat, ce ne umrjem prej. Na vsak način bi bilo konec suženskega življenja.

V resnici se mi ni samo sanjalo, ko se mi je pred tedni zdelo, da slišim neke glasove ali da čutim, kako se me nekdo dotika, in da je oboje v zvezi s podstrešjem. Ravno sem pravljal drugo svetlik, da bi preiskal podstrešje. Tu je bilo nekaj važnejšega. Kdor je hajal skozi odprtva vrata; pozabil sem na podstrešje. T uje bilo nekaj važnejšega. Kdor je živel v tropah, pozna prepih, ki sem ga čutil. S tem se začenja orkan, to se pravi izprva rahel veter, ki se od minute do minute stopnjuje v vihar. Hitel sem na planu, videl od severozapada prihajati sumljiv oblak in bolj letel nego šel proti odprtvi obali.

Ne bom opisoval orkana, ki je odplavljal otroke okrog Viljemovega otoka in oplazil Blacklock takoreč samo s koncem repa. Dovolj je, ce povzem, da sem našel, ko sem se v grdem justranjem svitu vrnil, od svoje rjave hišice samo še razvaline. Jokal bi bil. Edini dom, ki sem ga kdaj imel, kup razvalin.

Solnce je vzdušno žarko rdeče. Ko sem brskal po razvalinah in začutil pod prstom nekaj hladnomenkega, sem se zdaj spomnil nočnih dogodkov in ledensomrzlega prsta. Zgrabil sem stvar in jo potegnil na dan. Bilo je ogromno jajce, belo, mehko. Saj sem bil tako jajce že nekoč videl, nisem pa več vedel, kje je to bilo. Na vsak način sem imel čut, da nekaj ni v redu. Sedaj sem z dolgim drogom iskal nadaljnjin odkritij v kupu razvalin.

Vedno več jajce sem spravil na dan. Vse podstrešje jih je moral biti polno. Kakšna jajca bi utegnila to biti? Kako so prišla tja? Na prvo vprašanje sem takoj dobil odgovor, ko sem še dalje brskal. Na krepak sunek z drogom je šinila ven ozka, črnoblesteča, sikajoča glava, potegnila za seboj podlrg vratelj dolgo, ozko telo, ki je kakor sirup lezlo po ruševinah. Ubil sem kačo, toda skoraj istočasno je šinilo več drugih kač iz razvalin, ki so bile sicer še nedorasle, a očividno taiste vrste. Začel sem pobijati golazen, kakor hitro sem mogel, saj je bil pik tudi najmanjje izmed njih smrtnonevaren. V teh nedoločenih jajcih so se nahajale same mlane, še ne izležene kače, očividno drugo gnezdo. Sedaj je bilo štetenje v slammati strehi pojassnjeno. Ravno tako mrzli prst, ki se mi je ponoči dotaknil. Pravo čudo, da sem odnesel smrtni pet. Skoraj ravno tako veliko čudo je bila ostromnost in modrost, s katero je bil načrt zamisljen in izpeljan. Pač najpretekanejši morilni načrt, o katerem sem kdaj slišal.

Tako sem preiskal onih par palm, ki so še ostale. Na eni sem našel sledi, kakor jih zapuščajo plezajoče človeške noge. Od tu je bil mogel kdo, vsekakor z neprimerljivo gibkostjo, dospeti s kačimi jajci na streho. Umna stvar, položiti komu bombe, ki jih užge solnce. Sedaj sem moral prevzeti ulogo sv. Patricka in prednosti kače z otoka, na katerem niso imele ničesar iskati. Ako jih je bilo kaj na otoku Cesaria Viljema, je utegnil vedeti samo gospod »Jones«.

Tu na vsak način niso bile doma.

Sedaj sem ruševine, ki jih je bilo solnce že popolnoma izsušilo, začgal. Skrita jajca so pokala in iz plamenov so lezle majhne kače. Samo tisti, ki je kdaj videl »izčišenje« kake kače v tropskih krajih, kjer je mnogo kač, si more predstavljati, koliko te zaleže sem v pol ure pobil.

Po dovršenem delu sem bil prijetno utrujen, saj sem že dva atentata na svoje življenje srečno prestal. Potentakem je moral biti tu nekaj jako važnega, kar bi mogel storiti ali izvršiti. Ali naj bi bil morda kje blizu kakibeni otok? Ali kaj zakopan zaklad? Pri tej misli mi je zapalo srce. Sicer ni bilo piratskih ladij kakor v davnini preteklosti — kaj naj bi tako ladje počele v Tihem oceanu? A misel na kako potopljeni ladji mi ni dala pokoka. Zdajci se mi je posvetilo: v vojni ponesrečena ali potopljena ladja.

Premisli sem vse, kar sem bil o takih dogodkih slišal. Nedvomno: tu nekje je moral ležati »Lev«. Kako se je ta ladja potopila, ni bilo znano; le toliko se je vedelo, da se je zgodilo tu nekje. Na krovu so bili: baje ogromne vrednosti, med drugim tudi gotovina. L. 1921. so že bili začeli neki s poizkusi, da bi ladjo dvignili, a potem so vse opustili. Kolonialni znanstveniki na otoku Cesaria Viljema so po vsej prilici Holandci, kakor je pričal tudi moj obisk, torej kolonialni Holandci, ne morda odlični Holandci. Ti ljudje pa vedo vse, kar se dogaja v tropskih morjih. Eden izmed njih je nekoč izblebal, da med Sumatram in Novo Gvinejo ni ničesar, za kar oni ne bi vedeli. Vsekakor se z domačini izvrstno razumejo.

Sedaj mi je postal tudi jasno, da je bila namisljena morska pošast — potapljač. »Jones« je bil pač možak, ki je tvegal vse. Sedaj je veljalo najti potapljaško opremo, kajti Jones jo je gotovo skril na otoku in je ni vzel s seboj na otok Cesaria Viljema. V resnici sem jo kmalu našel v jami, ki je bila skrbno pokrita s peskom in morsko travo. Vzel sem jo in jo razgrnil na solnco. Zmagovito sem se ozrl tja proti sovražnemu otoku (tako sem imenoval otok sam pri sebi). Položaj »Leva« mi je bil precej točno znan, saj sem bil videl »Jonesa« po vsej prički v njegovi bližini, in enkrat sem našel sledove na obali.

»Jones« je pač slutil, da sem stvar zavohal in me je skušal zato odstrniti.

Sklep, da poiščem potopljeni ladjo, je bil takoj storjen. Potem sem hotel dati nespolovječim ladjam znamenje, da bi me ena ali druga vzela na krov. Ce bi se »Jones« preje vrnil, bi utegnila stvar zame slabu izpasti. Toda izplačalo se je tvegati.

Ko sem pregledal potapljaško opremo, sem moral priznati, da kaj tako popolnega še nisem bil videl. Dovajanje svežega zraka je bilo mogoče do 3 ali 4 sežnjev; nato so nadomestile sveži zrak kemične snovi, shranjene v posodi, ki se je v določeni globini avtomatično odprla. Predno sem si nadel opremo, sem nag plaval ven v morje, v pravcu, ki sem si ga bil zapomnil, daleč onstran grebena. V čisti vodi sem zagledal »Leva« v približni globočini 4 sežnjev; sprednji jambor je malone štrlel iz vode. Le dejstvu, ki je znano vsem pomorščakom, da obdajajo Blackblock nevarne čeri, se je smel Holandec zahvaliti, da »Leva« je davno pred njim niso našli zakoniti najditelji. Sodil sem, da so za ladjo vedeli domačini. Ti pa znajo biti neverjetno zapeti in razen članov holandske tajne policije ne more nihče spraviti iz njih kake skravnosti.

Ko sem se vrnil na obalo, sem se z velikim trudom oblekel v potapljaško opravo. Polastilo se me je neprijetno čustvo: če se kaka zapona ni dobro zapirala ali če je bila kjerkoli v opravi kaka napaka — saj nisem bil izučen potapljač — potem sem bil brezpogojno izgubljen. Največje preglavice mi je delala pri oblačenju čelada. Ko sem bil z vsem gotov, sem se zdel kakor odrezan od sveta v premikajočem se gradu. Skoraj bi se bil za svobodno dihanje in gibanje odpovedal zakladu. Pri tem sem občudoval umno sestavo obleke, ki sem jo mogel brzje tuje pomoći obleči.

Ravno sem se hotel s koralnega grebena, na katerem sem se bil obleklo, vreči v morje blizu »Leva«, ko sem opazil nekaj na obzorju, kar je vzbudilo vso mojo pozornost. Ozka, temna črta se je blazno hitro bližala: »Jones« na svoji motorni ladji.

Samo trenutek sem pomisil: Slo je za vse. Zdržnik sem v vodo in misil le to: ali bo vse pravilno deloval?

Gladko sem pristal na morskem dnu. Sicer sem prišel z glavo naprej na tla, toda kot dober plavala sem to zmagal.

Voda je učinkovala kakor njihajoče mavričce. Med vejami koral, ki so bile pokrite z morskim cvetjem, sem despol pod ladijskih razvalin. Orjaška, grozeča, v čudni škrlnati luči blesteča je ležala ladja. Ze sem prehitro dihal, v ušesih mi je šumelo, misli so postalelene. Tako sem strmel na »Leva« in se obotavjal, kje naj bi se ga lotil. Razumel sem, da je bila zadela ladja na plavajočo koralno laguno, se razklala in potopila v temnomodro globino. Očividno je bil parniki polni potnikov, namenjenih bogevim. Vse se je bilo moral zgoditi ponori ob viharjem morju. Nihče katastrofe ni preživel, drugače bi bil že davno nastal hrup zaradi nesreč.

Skakal sem okrog kakor žoga. Z lahkoto sem se pognal kvišku in se oprijel ograje na zgornjem krovu. Sedaj je bila otroška igrača, pogledati v notranjost ladje. V letih, ko je ležal »Lev« neodkrit in nedotaknjen, ga je vsega preraslo morsko rastlinje. Redke rastline, koralne cvetke so rasle na ladji, blesteče modre, majhne ribice so plavale sem in tja. Niso se me bale, tudi večje, tigrasto progastje z dolgimi glavami so prisile in se zaletavale v mojo obleko.

Nisem se zmenil za vse to; samo eno me je prevzemalo: razočaranje in strah. Saj sem bil misil, da bo s potopitvijo najtežje zmagano; treba mi ne bo drugega, nego polasti se plena. Cekini se mi bodo trkljali nasproti. Postalo mi je jasno, da je moral Holandec že mesece delati na stvari in se ni bil gotov. Videl sem sledove njegovega dela.

V tem sem bil skoro pozabil na bližajočo se barkaso. Nemil sunek me je prestrašil in me spomnil nanjo. Prav za prav sem jako pogumen, toda nasproti taki premoči, kakor jo je predstavljal Holandec, sem bil, kar bo priznal vsak poštenjak, brez moči.

V trenutku nevarnosti so mi misli begale sem in tja. Napolnil sem opravo z zrakom, se dvignil na površino in pristal na ploščati koralni skali. Sedaj sem se ozrl naokrog. Motorna ladja je bila izginila. To je pomenilo, da je odpila okrog otoka proti vhodu v zaliv. Preostalo mi je samo eno.

Kakor najbolj hitro sem mogel, sem se osvobodil potapljaške opreme, jo natlačil s koralami, privil čelado, vlekel »potapljač« na rob grebena in ga sunil v vodo. Videl sem, kako se je pogrenil in se smešno gibajoč z rokami in nogami naslonil ob bok »Leva«.

Nato sem hitel proti kupu skal, se med potjo oblačil. Tam sem se hotel skrítiti, kajti seveda sem moral videti, kaj bo »Jones« začel, ko bo odkril, da je potapljaška oprema izginila.

Dobro uro sem moral vstrajati v svojem skrivališču. Kakor sem kasneje ugotovil po sledovih, me je »Jones« iskal po vsem otoku in se nato vrnil na svoj čoln.

Slednji sem ga opazil, kako spušča sidro nad »Levom«. Vzel je iz žepa potapljaška očala, ki jih je za mal denar dobiti v vsaki trgovini na otokih. Skozi tako očala je mogoče natančno in jasno videti, če vtaknemo glavo v vodo.

Ko sem ga opazoval, kako je držal glavo pod vodo, jo zopet dvignil, globoko zadihal in jo zopet potopil v vodo, se mi je porodila divja misel. Moral sem biti zraven. Palec za palcem sem previdno lezel ob skalnatem kupu. Sodaj je bil samo še ozek voden pas med menoj in »Jonesom«, ki je bil zopet na vrhu in vneto brskal po skrinici na prednjem koncu čolna.

Stavil sem sam s seboj, da išče dinamit. Dejansko je spravil na dan zavoj razstreliva, bil je gelinit. Vražji človek! Prinesel ga je s seboj seveda z namenom, da razstrelji ladjo, ko bome spravil na oni svet. Ker je pa menil, da se nahajam v potapljaški uniformi, naj bi bomba opravila z »Levom« in menoj istočasno. Vsi otocani veda, da pri ribolovu z dinamitonih ne sme skočiti v vodo, da bi pobiral ribe, predno naboj ni eksplodiral. Drugače je v nevarnosti, da mu raztrga trebuhan.

»Jones« je pa sedaj pripravljal naboj gelinita, ki bi raztrgal tudi slona, če bi se nahajal v bližini. Kaj bi se bilo zgodilo z menoj, ako bi bil še spodaj? Kaj se mi je utegnilo tudi še sedaj pripetiti? V nevarnosti je treba misliti samo na najbliže.

A. Černyj:

Resnicoljubna klobasa

Peter Jeremejev je bil vosten vojak, pa so ga iz polka poslali v podoficirsko šolo, da bi se po predpisih pripravil in postal narednik. Ceprav je bil samo navaden redov v redovu in še ni zasluzil nobenega našiva, vendar je držal glavo pokoncu. Njegov oče je bil bogataš in je imel v Bolhovu največjo trgovino z železnino. Prav zato bi Peter rad postal narednik in bi mogel očetu v pismu poslati novo fotografijo, če, glejte, ljubi oče, nisem tako neumen pa bolj daleč sem prišel kakor od peči do vrat: vedeni sem opravil službo in so me zdaj počitali — le poglejte našiv! Joj, kako bi mu potem zavidili vsi fantje v Bolhovu to čast. Glej ga no, bi rekli, saj je z nami vred na trgu pse lovili in jim z bodljikami pretikal rep, skupaj smo breali žogo, in zdaj je tako visoko prišel! In kako veseli bili vsi pri usnjarju! Saj ga je tam pričakovala Pelageja, njegova ljubezen, purplega rdeča. Ce so fantje vasovali, so Petruško vedno imenovali debeloritnika. Tu imate debeloritnika: odlikovan je za strelenje pa še na našive misli. Ne boste mu več pred vrata trnje metali.

Vse bi bilo dobro, ampak... Še ptica včasih visoko leti in nizko sede. Narednik, ki je vodil tečaj, je Jeremejeva tako malo maral, da je ta naravnost obupal. Narednik je bil majhen, žilav, a hudo piker in za moštvo seveda velik gospod. Službo je vršil tako način, da je se na Veliko noč kakov gosak korakal po spalnici in gledal, da bi koga zasil za katerikoli nered. Vedno je bil lačen, dnevno so mu prinašali dvojno menažo, pa je ves krompir z zeljem tako pohrustal kot da bi bili to sami oevri piščanci. Še pri kosilu je vedno poškilil iz svoje čumnote, ali ni prišlo koga okregati? Neusmiljen je bil kakor Herodez. Celo ponoči, ko je spal, je v sanjah tako prosal vojake, da jih je bolj v Zivo zadel kakor kol. Režal se je le takrat, ko je stekel po prstih k stotniku, svojemu poveljniku, s priznano žveplenko pa mu ponudil ognja za cigareto.

Ta trinog je Petruško dobil v oblast in ga pisano gledal. Ni mu bilo všeč, da si umiva navaden vojak z dišečim milom roke in diši potem po španskem bezgu. Takoj je opazil njegovo srebrno uro s tremi pokrovki in žensko glavico na številčnici: še praporščak je imel samo jekleno. Kaj je naredniku zaledlo, če je gizdalina pri vsaki priložnosti nahrull pa očet? Jeremejev se je vzravnal, spoštivo poslušal, a kdo ve, ali ni misil na tistem: »Le zmerjaj, komisni knof, kmalu ti bo odklenko! Vse svoje življenje do smrtne ure bo zasluzil samo pet in dvajset rubljev na mesec, in to je vse, kar si vreden. Ce pa bom jaz vojaščino doslužil, lahko bom še stotnika na obed povabil, pa rad bo prišel... Saj je prožil gizdalini prostovoljcem roku pri srečanju in jih pogostil z dateljini, ki jih je vedno imel v žepu. Denar je sveta vladar, in se to še pri vojakih pozna. V vojaški cerkvi je Jeremejev vedno daroval najdražjo debelo svečo; dasi je bil samo prostak, ni imel nikče toliko denarja.

Zato je pričel narednik Petra preganati. Ce so imeli vojaki prost popoldan, ga ni pustil v mesto. Vedno zopet ga je pošiljal potmeti dvojšče, dasi ni bil na vrsti, ali ga postavil za kazen s puško v popolni opremi greznicu čuvat, da so se mu krave smejevale. Naposled si je izmisliš še posebno gnajljenje. Zasažil je nekoč gizdalina v nedeljo, ko je naveklek svinene nogavice, dasi so moštvo predpisane onuče. Zato ga je zvečer poklical v družbo onih nerod, ki so slabo korakali in televadili. Dvigniti so morali nad glavo velike nečke in po početu skakati od carjeve slike do podobe sv. Nikole, Tavali so v vrsti ob zidu kakor žabe po močvirju. Mar ni to huda zamera za vzornega vojaka? Še maček ne bo skakal zastonj. A kaj se hoče? Ce bi se prostak pritožil, bi se mu narednik še bolj mačeval... Jeremejev naposled ni mogel spati ponodi, samo grizel je blazino. Častihlepnost hudo žge, če jo drugi pogrevajo. Od enega vola nista dve koži.

Naposled je slučajno povedala Petru pereira, da biva v predmestju trdel starca z imenom Hrošč. Marsikateremu bolniku je pomagal in celo kri puščal. Pravil je, da ni vedež, a je imel ostro oko. Ce so komu ukradli pura-

Neslišno sem plaval do bark

J. C. Greenwood:

Nekaj novega iz Liliputa

Dolgo že nisem bil v Liliputu. Pa sem se odločil in stopil lani v jeseni dol. Ljudje so odtlej, ko me ni bilo v Liliputu, izbrorno napredovali. V mestu sem videl enega samega konja, pa še ta je imel zaslubo kraljno za hrabrost, da ga avtomobili še niso pregnali. Se v avtomobilih se več ne vozijo Liliputanci, kaj še! Majhne aeroplane in zrakoplove imajo, pa frče nad ulicami. To so res moderni ljudje!

V hotelu, kamor sem stopil, da se nastanim, sem dobil številko in glej čuda! Preproga, na kateri sem stal, se je začela z menoj vred pomikati naprej, potem so zrasle pod njo stopnice in tako je slo v tretje nadstropje in naravnost v mojo sobo, ne da bi enkrat samkrat prestavil nogo! In soba! Ogledaval sem se po postelji, pa je ni bilo. Aha! Pritisne mna električni gumb — evo je ven iz zida! Pritisnem zopet — ni je več, soba je kakor pisarna. Pritisnem na drug gumb: iz zidu plane mizica, obložena s polnimi krožniki in mnogoobetačimi buteljkami. Dobro. Prav dobro. Vležem se na zofo, počivam in premišljujem.

Kar se oglasi poleg mene v lepi londonski:

»Greenwood! Halo!«

Ustrašil sem se dodobra. Zidal sem okrog sebe, kje bi kdo bil. Pa nikjer nič. Bil je pač liliputanski radio.

»Pa se vendar oglasi, stara hiša! Tukaj tvoj prijatelj in sošolec iz Oxforda, James Huxley!«

»Morning, Huxley,« sem zavpil v strop. »Vrag naj se spozna na vaše telefone. Veseli me, kje pa si?«

»Potruditi se pred hotel. Tam čaka moj eroplanski št. 768.392. Sedi in vozi se k meni. Baš sem bral v časopisu, da si tu.«

V časopisu je bral! Pred pol ure sem pa prisrel! Moj Bog, kakšno časopise imajo ti ljudje!

V petih minutah sem drsel po liftu v nekak nebotičnik in stopil v stanovanje mojega sošolca Huxleya. Bilo je vse v perzijskih preprogah in kitajskih kipih, zlata in srebra je bleščalo, Huxley ti sedi na naslanaču, ki se avtomatično ziblje, kadi smotko in me gleda skozi ogromne očali. Je kakor sod, debel in ves v briňljativih in prstanih. Sladka godba polni sobo, v kotu plešejo tri odaliske po tej godbi Skratka, Huxley se sodi podobno kakor perzijskemu šahu.

Streseva si roki, jaz ves nervozem, on ves dobrošen in debel. Pijeva špansko vino, kadiva japonske smotke.

»Samo kako...«

»Dragi moj, mi smo napredovali, kakor vidiš. Liliput je danes vse kaj drugega kakor London, kaj? Jaz se ne pritožujem. Imam nekaj dohodkov in tole hišico, podjetje pa izbornog gre. Pa ti?«

Nikakor nisem mogel izgoliti svojega začudenja in presenečenja nad vsem, kar sem sedaj vidiel in čul v Liliputu in še posebej sem debelo gledal tega Huxleya, tega nepridiprava, ki so ga svoje čase radi globetrotterstva izgnali iz Anglije. Sedaj je pa v Liliputu milijonar in mu plešejo odaliske v nebotičniku!

Povedal sem mu svojo storijo, nato pa on meni svojo.

»Vidiš, prijatelj, najprej sem bil globetrotter, potem pek, krčmar, uslužbenec pogrebne zavoda itd. itd., danes sem pa kulturni faktor in mi to nese...«

»Kultu...«

»Da, moj dragi, pri vas je drugače. Poslušaj. Ko mi je pošlo vse znanje, sem postal žurnalista in podlistkar, pa nisem zasluzil nič. Potem sem postal gledališki in umetniški kritik. Potem pa je šlo, In sicer pet let slabo, potem se je pa mahoma na bolje obrnilo. Ti ne veš, kako je s kritiki? Greš na koncert, potem pa razigras ali pohvališ. Če razigras, te love potem po vsem mestu in pretepo, vržejo iz kavarne, osmešijo po časopisih, oklevetajo do mozga. Če pohvališ, pohvališ enega in potem pravijo drugi: »Kdo smo pa mi potentakem, če je ta vse? In letajo za pohvaljencem in za kritikom. Ej ja, dragi moj, marsikaj sem skusil na svetu. Tinto sem dobil v glavo, maratonski telo smo delali po mestu, ej, znanega boksa so najeli zoper mene, ej! Kaj ti veš, kaj je kultura! Pa sem bil končno tega sit in sem sedel na zofo in mislil štirinajst dni in noči. In sem se domislil. Ustanovil sem podjetje, trust za kulturno kritiko. Morda si bral napis zunaj? Sedaj pa gre ta stvar! In nese tudi!«

»Trust za kritiko? Moj Bog, še nikoli kaj takšnega!«

»Da, da! To gre tako, veš, čisto moderno, Liliputanski. Namreč umetniki ne vidijo radi, da drugi o njih kritike pišejo. Zakaj nihče drugi ne zna umetnika tako pohvaliti, kakor bi se sam, če bi bil kritik. Tole, vidiš, je os cele stvari.«

»Čisto nič ne razumem, dragi Huxley!«

Huxley mi je napril, da sva izpraznila kočarca. Potem me je prijateljski pogledal skozi debela očala in začel:

»No, treba je umetnikom nekako ugoditi. Pri nas pišejo sedaj vsi kritike o sebi sami. Koncertni in operni pevci, goslači in pianisti, dramatiki in dirigenti in režiserji in pisanatelji in pesniki in dramaturgi in plesalke in slikarji, kiparji in arhitekti. In so neznanško zadovoljni in ljudje tudi in jaz tudi in vseh pretepanj je konec.«

»Se vedno ničesar ne razumem, dragi Huxley!«

»No, stvar je enostavna. Izposodil sem si nekaj kapitala pred leti, ko podkupovanje še

ni bilo tako dragi in postal čez noč univerzalen kritik vseh naših časopisov in revij. Potem sem sklical kongres vseh liliputanskih umetnikov in jim dal ultimatum: Ali hočejo, da jaz pišem o njih, ali po hočejo pisati sami o sebi? Najprej me nične ni razumel, nekaj dan je postal nezavestnih, nekaj opernih pevcev je pokazalo revolverje. Pa smo se le po pobotali in basta. Oni pišejo kritike, jaz pa vlečem plače pri vseh listih in revijah in basta in konec.«

»Kaj pa ti potem počneš?«

»Vlečem denar in si nabiram ugled in kakor vidiš, bi bila tale hišica lahko podobna skromnemu nebotičniku. Ha, ha! Znati je treba, dragi moj!«

Kurenčkova Nežka ma tud beseda

Zadnč sm brala u časopiseh, de pu svet ni treba več idem delat in garat, de use nardeja mašine namest nh. Črn na, bel je stal, de na Nemškem že ukul sedemstulaužent mi lepu ukul špencira in mende glih tku žoga brca in se boksa med sabo, kokr pr nas, mašine pa garaja namest nh. Na Rususkom je pa, kokr se guvari, še bi fajn. A ni tu lep napredel?

Jest na vem, za kua je tu dobr, de pr nas še trpeja, de se lde mariraja in garaja, ket črna žvina, zraven pa še pumajkanje trpeja, ke b mašinam usega tega na blu treba. Mašina dubi usaj dan lepu soj perejona vola, de bi gladku teče in na gudrnu in z zubemi na škriple, kokr lde, ke nisa iz nubena rējo cufridn. Vite, pa je use dobr. Pa kulk se pršpara.

Mašine sa iz usm cufridne in res na usa muč pridin dela. Tud nubene pulitke na ugajnaja, al pa de b naredle kašn rebeljon, kokr ga u Austri, al pa na Spanskem in Buh ve, ki še use lde dela. Mašine dela soj del lepu tih naprej — sevede, če sa dobr namazane — dokler sa za kašna raba. Kokr sa pa enkat čist znucane, se pa pumečja med stara šara in ni nobene strošku več in nim. A ni tu fajn, kaj?

Zdej pa puglejma, kuku je iz ledmi. Dokler sa za kašna raba in lohka dela, jm ni nubena reč prou. Zmeri se prtujeja in ruguvilja. Ce se moka pudraži za boreh sedemdeset par, pa sa ž usi u luft. Kedr nisa za nubena raba več, jh dubi pa občina na glava, al pa pukujninski zavod. Ja, z ldimi je več kretf. Če enkat umrjeja, sa pa spet pugrebn stroški iz nim. Se več sitnost sa pa iz tisim, ke sa u sojem žuelein na ta prava struna brenkal tku, de sa jh lde deleč naukul slišal. Talem morja pa pu smrt še spomenike pustaulat, ke ku-

»Cisto nič ne počneš?«

»Prav za prav cisto nič. Obresti vlečem, drugo se pravi, denarne posle ureuje moj tajnik.«

Razumel sem vse. Od Abrahama do danes ni tako imeniten načrt še zasnovala človeška glava, kakor ga je zasnovan in genialno izpeljal globetrotter, sedaj milijon Huxley! Moj Bog, kaj bodo zjali v Londonu v klubu, ko jim bom tole pripovedoval!

Pa je prišel tajnik in naznani deputacijo. Zveza slikev in kiparjev se je prisla pokloniti Huxleyu in mu izročil diplomo častnega članstva. Moral sem se posloviti. Prisrečno sva se objela z genialnim človekom in odšel sem. No, kaj takega! No, kaj takega!

štaja tud en lep gnar. Pol se morja špeterat, kam nej ta epumenik pustauja. No, in tku naprej. Iz mašnam usga tega ni treba.

Tu je use tku jasn, de m ni treba nubene besede več zgorbit. Kdur lega na zastop, more bt hedu zarukan.

Guvuri se, de uja u Amerik sploh use človeške muč udprau, ne sam deluce, ampak tud pjontarje, ud navadnega šlibarja, pa gor du prezdenca. Tud ministru nau več. Use uja mašino upraule. Usaka kancelarija u melu sam enga brihtnega človeka, de u te mašine mazu in jh kumenderu, tku de u prou. Tu se u tulk enga gnarja pršparal, de na uja vedl kam iz nim. Amerik nau več treba pusujila ukul fehat.

Moj mož je že u strašnih skrbeh, de b jm tud pr nas kej tagu u glava na padl. Nuč in dan lamentira, kua umu pučel, če uja tud nega pustauj na ces'a, u negava kancelarija pa mašina. Jest s pa še gliche na strim. U že kok, s mislem. Ce Buh ribec u luft preževi in tičke u vod, u že tud za nas puskrbou. Za kau b se člouk grimu. Ce medved celo zima u brleg prebjeg brez jedi, uma že tud mi, ke nam nau treba garat. Mojga muža pa kar na morm putužal. Zadnč me je elu pršaš, če sm kej zvenda, ker uja pršili u Amerik za tiste, ke uja mašine mazal.

U Amerik uja ud zdej za naprej slamec ulek. Ker uja ta douge pulegnil, tist uja pa mašine mazal, tku sm mu povedala.

»No, pol mam pa še zameri troš, de um murde jest ta douga pulegn, kedr u pršlu tud pr nas du slame. Pol m pa še ni za segat. U neš kancelarija pa nisma še nč slišal ud slame. Zdej sam čez peke Šimfama, ke sa nam kruh pudraži. Mesarje pa na usa muč hvalna, ke sa tku pušen, de nam nisa zdej mesi nč pudraž, ampak sa elu mestnemu trženemu nadzornke ublebil, de ga za enkat na uja pudraž, pa če b jm kmeli prou žvina senkval.«

K. N.

Samo kdor v miru izbira — dobro kupi!

Ako morate iz trgovine v trgovino, da si ogledate blago, se boste v stiski in naglici odlobili morda za neka, radi česar se boste pozneje kesali;

ZATO IZBIRAJTH BLAGO DOMA!

Tu imate čas, da pregledate in precenele vzorce kos za kosom, nikdo Vas ne bo prigovarjal za neka, kar ne odgovarja Vašemu okusu.

ZAHTEVAJTE NAŠO KOLEKCIJO

MATERIJALA ZA BRISACE PO METRU

in dobili jo boste v par dneh, seveda brezplačno in brezplačno.

Potem sedite in izberite ono, kar najbolj odgovarja Vašemu okusu.

Ker nabavljamo blago direktno iz tovarne in ga prodajamo naravnost. Vam, odpadejo razne provizije; Vi kupite torej boljše blago za manj denarja.

Že pol stoletja strežemo zadovoljnim odjemalcem.

Največja trgovina v odpremlju tvrdka

Kastner & Öhler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga zahtevajte ga. Cez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

Pridobivajte novih naročnikov!

SOLIDNO BLAGO! NIZKE CENE!

Modroce - otomane

divane, fotelje, »Couch« zofe, mreže in vse tapetniške izdelke dobite najceneje pri

IGNACIJ NAROBE

tapetnik in dekorater, Ljubljana, Gospodovska cesta št. 16 (pri Levu). — Točna postrežba.

TRIBUNA F.B.L.

izdelujejo se najnovejši model otroških vozičkov, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. — Velika izbira. — Najniže cene. — Ceniki franko.

Tribuna F.B.L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R.Z.Z.O.Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonjalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz mlina Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

Franc Jager, tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra n. 29

priporoča svoje najmodernejsje fotele vseh vrst modroce, otomane, žimo, zložljive postelje patentne divane itd.

Garantirana konstrukcija!

Foto: Franc Jager, tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra n. 29

priporoča svoje najmodernejsje fotele vseh vrst modroce, otomane, žimo, zložljive postelje patentne divane itd.

Foto: Franc Jager, tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra n. 29

priporoča svoje najmodernejsje fotele vseh vrst modroce, otomane, žimo, zložljive postelje patentne divane itd.

Foto: Franc Jager, tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra n. 29

priporoča svoje najmodernejsje fotele vseh vrst modroce, otomane, žimo, zložljive postelje patentne divane itd.

Foto

M. K.:

Tiha je pesem . . .

Tiha je pesem belih brez
v žolti jesenski halji.
Z vzdih bolestno pritajenimi
poje o solnčni dalji.

Tiha je pesem belih brez,
bolna kot sanje njene.
Plaka po zvezdnatih majskih nočeh
v te dneve mračne, meglene.

Tiha je pesem... Le veter brat
sliši nje plahne glasove.
Mehko jih boža — a breze drhte:
hladne so roke njegove...

**Pravljica
o lažnem princu**

Zvečer sta kralj in kraljica obiskala oba mladeniča in si ogledala njuno delo.

»Ah, kako lepot! je vzkliknil kralj nad plaščem, katerega je izgotovil Labakan in je bil zdaj še bolj preprican, da je on res njegov sin.

Princ Omar pa je žalostno pokazal svoje delo in dejal:

»Učili so me krotiti divje konje in sukati meč — takihle reči pa me nikoli niso učili.«

»Ah, zdaj trdno vem, da je to moj sin in ne oni,« je kraljica radostno šepnila predse in odšla za kraljem iz sobe.

Na hodniku mu je dejala:

»Kako moreš zdaj še verjeti, da je oni nain sin? Samo izučen krojač more napravi tako lep plašč, nain sin se tega ni nikoli učil!«

Kralj se je na te besede zamislil in je mislil toliko časa, da je nazadnje tudi on začel dvomiti, če je Labakan res njegov sin.

Da bi bil povsem na jasnen in da bi nikomur ne delal krvicu, je sklenil, da vpraša za svet starega puščavnika, ki je živel sredi samotnega gozda. Razložil mu je vse in ga prosil, naj mu pomaga, da ostane čast njegovega kraljevskega doma čista, kakor je bila vse dotelej.

Puščavnik se je globoko zamislil in slednji svetlo dejal:

»Ze vem, o kralj, kako bomo naredili!«

Izročil mu je dve majhni, lično izdelani skrinjici.

»Nesi ju domov in mladeniča naj si izbereta vsak svojo.«

Kralj se je lepo zahvalil modremu puščavniku in jadrno odhitel domov. Položil je skrinjico na mizo poleg svojega in kraljevnega trona in pozval vse svoje minstre predse, da bi bili priča svečanemu trenutku.

Ko so bili vsi povabljeni zbrani okoli trona, je kralj poklical tudi oba mladeniča.

V hipu, ko sta mladeniča stopila pred mizo, na kateri sta ležala čudodelna puščavnikova darova, je na vsaki skrinjici zablestel zlat napis. Na prvi skrinjici je bilo napisano: »Sreča in bogastvo«, na drugi skrinjici pa: »Čast in slava.«

Labakan je brez pomisla zagrabil skrinjico z napisom »Sreča in bogastvo.« To je ono, kar sem si vse življenje želel,« si je mislil.

Omar pa je vzel skrinjico z napisom »Čast in slava.« Sreča in bogastvo sta milnjiva, čast in slava pa sta večnici! je dejal sam pri sebi.

V tem hipu sta se skrinjici sami od sebe odpri.

Omar se je svetlo zavzel. V skrinjici je ležala majhna, dragocena kraljevska krona, vsa pokrita z biseri in diamanti, poleg nje pa je ležal majhen, kakor solnce lesketajoč se meč. Presrečen je Omar planil v kralju in kraljici in jima pokazal svoj dar.

Kralj je vzel dragocena predmeta iz skrinjice in tedaj sta — o čudo čudovito — krona in meč v njegovih rokah pričela rasti in sta zrastla tako, da si je Omar lahko poveznil krono na glavo in si prepasal meč okoli pasu.

Vzklik nepopisnega navdušenja so zarobili po dvorani. Princ Omar se je vrgel kralju okoli vrata in zaplakal od radosti...

Medtem si je tudi Labakan ogledal svoj dar. — Na dnu skrinjice je na žametni blazinci ležala šivanka, v katero je bila vdeta dolga nit...

Rdeča jagode

»Prinesi mi strupenih rdečih jagod, da bom umrla!«

Marjetka je šla, ker je bila vajena ubogati. Toda vso pot je jokala. Grajsko gospo je imela rada, četudi je bila trdorsčna in neusmujena z njo in jo je mnogokrat zasramovala. Vendar njen dobro sreči ni moglo prenesti misli, da bo grajska gospa umrla. Vsakemu drevesu v gozdu je povedala, da hoče grajska gospa umreti, vsaki travici je potožila. Vsako strupeno jagodo, ki jo je utrgala, je obilila s solzami. Ko je imela košarico polno, se je še enkrat razjokala. Na grajskih stolpih so vihrala črna bandera. Fanfare so pele žalostinke. Marjetka pa je klečala sredi gozda pri košarici polni strupenih rdečih jagod, jokala in obupno sklepala roki.

Tedaj pa je pred Marjetko nenadoma zrastla iz mahu roža, rdeča kot kri, ki se je večala in večala. Marjetka je široko odprla oči in strmela, strmela. — Iz rože je stopila deklica, lepa kot pravljica o sreči. Pristopila je k Marjetki, jo pogladila po laseh in rekla:

»Ne jokaj, deklica, jagode niso več stru-

»Ven z njim, sleparjem! so jeli kričati vsi vprek in Labakan je spoznal, da je dogral. Ves potrt in osramočen je zapustil kraljevo palaco.

Omar je še dolgo, dolgo let srečeno in modro vladal Solinčno deželo, toda tudi Labakanu je bila sreča mila; ona šivanka v skrinjici ni bila navadna šivanka. Bila je to šivanka, ki je šivala sama od sebe. Tudi nit, katera je bila v čudodelno šivanko vdeta, ni nikoli pošla. Tako so se tudi Labakanu uresničile goreče želje: postal je bogat in daleč naokoli je zaslovela njegova šivankarska umetnost. (Konec.)

**Ropar
angleške kraljeve krone**

Ko se je končala angleška meščanska vojna, so se razšle čete pripadnikov državnega parlamenta. Tudi častniki so bili odpuščeni. Med slednjimi je bil tudi polkovnik Thomas Blood, sin irskega kovača, ki se je s hrabrostjo povzpel na tako visoko mesto. —

Blood pa je strmoglavlil s konja in padel v roke vojakom, ki jih je Talboot poslal za roparjevo palaco.

Omar je še dolgo, dolgo let srečeno in modro vladal Solinčno deželo, toda tudi Labakanu je bila sreča mila; ona šivanka v skrinjici ni bila navadna šivanka. Bila je to šivanka, ki je šivala sama od sebe. Tudi nit, katera je bila v čudodelno šivanko vdeta, ni nikoli pošla. Tako so se tudi Labakanu uresničile goreče želje: postal je bogat in daleč naokoli je zaslovela njegova šivankarska umetnost. (Konec.)

Ko je vojvoda Ormonde odkril neko zaroto proti kralju, ga je polkovnik Thomas Blood napadel in ga odvedel s seboj. Le na čudovit način se je vojvodi Ormondu posrečilo osvoboditi se iz Bloodovih rok in tako

umrl je 24. avgusta leta 1680 po kratki bolezni. Takoj po njegovi smrti so zaroto odkrili. Kralj je ukazal odkopati grob, v katerem je bil Blood pokopan. Hotel se je prepričati v svojem strahu — če je pustolovec v resnici mrtvev...

Blood pa je strmoglavlil s konja in padel v roke vojakom, ki jih je Talboot poslal za roparjevo palaco.

Blood se je moral zagovarjati pred sodniki. Na vsa vprašanja sodnikov pa je odgovarjal samo s prešernim smehom. Vsa prigovarjanja sodnikov so bila zamaš. Ničesar ni

hotela priznati in pojasnit. Zahteval je, naj ga odvedejo pred kralja. Samo njemu — je med smehom dejal — bo odgovarjal. Kralj ga je res pozval pred se — in posledica tega je bila, da je bil Blood oproščen...

Cuvan kraljeve krone in žezla je ozdravil in dosegel visoko starost 99 let. Blood pa je nemotenio živel v Londonu z denarjem, katerega mu je plačevalo mesto. Ničesar niso upali ukreneti proti njemu, ker so se bali njegovih razkritij. Pozneje se je neugnani pustolovec spet spustil v nevarno zaroto, toda

Ves dan je krojač veseljaček tekel v daljavo neznano in ni bil skoro nič utrujen, čeprav je solnce božje na vso moč pripekalno z neba. Poštil se je zdaj s tem zdaj z onim človekom, ki mu je prišel naproti ter uganjal vse mogoče burke. No, nihče mu tega ni zameril, ker je vsak kar brž uganil, kakšnega dobrodušnega burkeža ima pred seboj. Le nekdo ga je hotel za šalo mulo podražiti in prestrniši: zacepetal je z nogami in zaroħnej:

»Čaj me, čaj, potepuh! Te bom tako našeškal, da samega sebe ne boš več poznal!«

Krojač veseljaček se je te neresne grožnje resnično ustrašil in je tekel, ko da mu je volk za petami.

»Hoħoħo,« so se ljudje grohotali za njim in se od veselja tolkli ob kolena, »hoħoħo, krojač-junaček, pred kom pa bežiš? Ali se drobne muhe bojiš?« —

Ze solnce božje ugašalo za gorami, ko je krojaček pritekel do koščatega lipovega drevesa.

»Najbolje bo, če kar tukajte ostanem čez noč,« je zamodroval. »Drugega prenočišča zdaj itak ne bom nikjer dobil. Hojej, saj se na mehikem mahu pod zeleno streho, kjer ptički in črički tako lepo pojo, še slajše spikot v postelji. Zeblo me tudi ne bo, saj je poletje!«

Rekši je vrgel popotno palico in torbo od sebe in se udobno zleknil po žametnem mahu.

Čez nekaj časa se je spomnil, da je lačen. Segel je v torbo, vzel iz nje kruh in si ga odrezal dobršen kos. V hipu pa, ko je baš hotel blaštino ugriznil vanj, je zagledal na cesti popotnika orjaške postave, ki je zavil naravnost k njemu. (Dalje prihodnjo nedeljo.)

Za bisire glave

Rešitev zlogovnice

1. Zajee. 2. Smreka. 3. Vrnicica. 4. Skofja Loka. 5. Lastovka. 6. Prešern. 7. Sv. Peter.

Pravilnih rešitev je bilo topot rekordno število — 6! Reševalci so se — kakor se vidi — že takoj navadili lahkih ugank, da se vsake nekoliko težje ustrajšijo. Res britna glavica je oni, ki se tudi takih upa lotiti. Da takim glavicam damo prilikko, pokazati svojo bistroumnost, prinašame danes še težjo uganko.

Za nagrado je bila izžrebana Milena Simončič, učenka I. razr. melč. šole v Ljubljani, Gospodk. ul. 10. Dobi knjigo »Mali lord.«

Nova zlogovnica

Sestavite iz teh zlogov 10 besedi. Besede pomenijo: 1. Najlepši kraj v Sloveniji. 2. Najvisjo goro v Jugoslaviji. 3. Zver. 4. Predmet, katerega se vsi otroci bojijo. 5. Sladkosredno žival. 6. Strašilo. 7. Prečudno ime divjačkeg glavarja. 8. Vzklilk. 9. Zalesten dan v letu. 10. Jesenske rože.

Rom — ti — ſi — mu — par — ſi — jo — vseh — kri — te — pom — ger — tri — bled — ba — ha — kelj — pom — vi — mrt — zan — vih — me — dan — glav.

Eta od pravilnih rešitev bo izžrebana za nagrado. Rešitve pošljite najkasneje do četrtek, 1. oktobra t. l. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo >Slovenec< v Ljubljani.

STRIČKOV KOTIČEK

199. Draži Kotičkov striček! — Pišem Ti tretjič in zadnjič, ako me tudi topot ne sprejmeš v svoj kotiček. Prinsesa bi Ti lep šopek domačih vrtnic in drugih cvetic — tako Ti jih pa ne bom da boš vedel!

Blijže se začetek šolskega leta. Kmalu ne bom imela več časa pisriti Tebi, ker bom morala pisati domače naloge. Zato glej, da boš ja zagotovo objavil tole pismo, ki ga pišem s počitnic. Meni se zdi, da Ti le onim odgovarjaš, katere imam rad. Kam pa bomo prišli, že bo šlo tako naprej?

Le pazi se! Jaz imam enajst mesecov staro sestrico, ki ima že dva zoba in Te lahko ugrizne!

Pošljam Ti vrtnico. Lepo jo shranji, da boš tudi pozneje še večkrat spomnil name.

Te prav lepo pozdravlja

Rozinka Zalar,
učenka III. razr. pri Uršulinkah
v Ljubljani

Draga Rozinka! — Tistih dveh zobkov Tvoje sestrice sem se tako zbal, da mi še ponoči v spanju nista dala miru. Kakor dva poredna škrata sta skakljala in se prekučevala okoli mene in me ščipala zdaj v rame zdaj v brado zdaj v nos... Ves poten in izmučen sem se drugega dne prebudil in se spomnil Tvoje grožnje. In sem sedel k pisalni mizi in Ti na vso sapo napisal tole, da se enkrat za vselej izognem strahoviti nevarnosti, ki mi je predila. Kajti niso mačkine sonze, če Te takake punčke s svojimi velikanskinji zobki ugrizne... Še ljuta gospa smrt bi me znala potem vzeti — in konec bi bilo tudi mojega kotička potem...

Kar se pa Tvojega očitka tiše, da odgovarjam samo onim, katere imam rad, Ti povem, da to je dolgo ni res. Prav vse imam enako rad in prav vsem bi res odgovoril, če ne bi bile na svetu dve reči, ki mi tega ne pustita. Prva reč je, da moj kotiček ni ogromen kot, v katerega bi lahko po mili volji stlačil sto in več piseme naenkrat druga reč pa je, da so jih le počakata. Kajti niso mačkine sonze, če Te takake punčke s svojimi velikanskinji zobki ugrizne... Še ljuta gospa smrt bi me znala potem vzeti — in konec bi bilo tudi mojega kotička potem...

»V miru počiva, pisem bele, dokler ne bodoš v peči zgorelo! ...«

Za poslano vrtnico se Ti najlepše zahvaljujam in sem ves Tvoj Kotičkov striček.

pene. Tvoje solze, ki si jih točila iz ljubezni do grajske gospe, so jih oprale. Sedaj ne bodo strupene nikoli več...

Ko je to rekla, je stopila zopet v rožo. Ognjeni cvet se je zaprl. Roža se je manjšala in manjšala in nazadnje je izginila v mahu.

Marjetka je potolažena odšla z jagodami v grad.

Dom ače ognjišče

Naš domači zdravnik

I. B. — Z. Glavobol pri Vaši 10 letni, krepko razviti in povsem zdravi deklici Vas vznemirja? Zares, redki in neprijeten naključek, zlasti če je otrok imel opraviti z glavo tudi med počitnicami. Kaj naj bo z njim v solskem času in pozimi? Zdravnik ni našel navzicle večkratni in skrbni preiskavi nikakih bolestnih izpreamemb, izvzemši naklonjenost k zaprtosti. Menim, da treba prav takoj začeti, poglavita je ureditev prebave in prehrane sploh. Deklica naj se hrani brezmesno in naj dobiva čimveč zelenjav in sadja, vse jedi naj bodo pripravljene prav priprosto, tudi kruh iz enotne moke je boljši od belega. Če je treba kakšne pomoči za zadostno izpraznjevanje danke, ne dajte običajnih čistič, marveč samo sveže sadje ali pa nekaj žilce sirovega kislega jelja. Seveda naj deklica zdaj vstaja, da bo imela časa dovolj in ji zaradi šole ne bo treba hiteti, zakaj prav zaradi naglice se otroci navadijo, da zatiše potrebo in postajajo zaprti, kar povzroča negledeno vrsto raznih motenj, med temi tudi glavobol. Zato je potrebno, da dobivajo otroci večerjo, ki naj bo lahka — najboljši so mlečne jedi — prav zdaj, vsaj do sedme zvečer, pred deveto naj bodo že v postelji! Tako bodo lahko vstajali zjutraj zdaj pred šesto uro z vedro glavo. Ako je glavobol Vaše hčerke telesnega izvora, se s takim življenjskim redom odpovi. Zdravil zoper glavobol pa ne dajte nikakšnih! Pa mi sporočite o stanju tja za Božič!

N. O. — L. Kila v dimljah se pri dveletnem otroku redoma ne vraste več sama. Počakajte že dve leti, da bo otrok zanesljivo snažen in suh, potem ga dajte operirati. Dotlej skrbite, da ne bo preveč napetega trebuha (otrok naj je počasi in manj, navadite ga dobro žvečiti) in da bo dovolj odprt. S kilimi pasovi pa ga nikar ne mučite, ki otrokom več škodujejo kakor koristijo.

F. F. — P. Splošni srbe Vas muči že od spomladi. Sladkorne bolezni nimate, kakor trdi Vaš zdravnik, tudi druge organske bolezni ni mogoč izslediti razen splošne ostarelosti, kar ni čudno pri Vašem polosmem križu. Poskusili ste že s kopalimi in obsevanjem, a doslej brez znatnega uspeha, tudi notranja zdravila in zunanje maže ne začelo dobiti. Svetujem Vam, da premenite za nekaj časa običajno prehrano popolnoma, uživajte sadje in zelenjave in poljubni množini, v presni in pripravljeni obliki, mesa in jajec nič, mleka in množinah jedi prav malo, zato tem več tolšča, zlasti maslo in rastlinske maščobe. Ako Vam prehrana ne pomore v 4–6 tednih, da se znebite nadležnosti, potem pride v poštev zdravljenje z vbrizganjem nekih zdravil pod kožo ali v žilo, kar včasih odpravi neprijetnost, kakor bi jo odpilnil. Naj Vas ta motnja ne vznemirja, saj se tolikrat porazgubi sama in to tem prej, čim manj se zmanjte.

R. F. — L. Zaprtje Vas muči, zdravniki je ugotovil z Rentgenom, da je želodec premaknjen in razširjen, sicer pa zdrav, in Vas poslal k drugemu zdravniku, ki naj Vam predpiše primerno dieto (ali način prehrane). — Vaš opis bolezni je zelo nepopolen, da bi Vam mogoč podati splošne smernice, tudi je potrebno pregledati stanje in delovanje črevskega neposredno, zakaj različni so vzroki zaprtja. Ako nimate sredstev za zasebno zdravljenje, morate imeti po svojem poklicu kot zavarovalnec svojega zdravnika na razpolago, ki Vas pregleda in da naslete glede prehrane in morda še kakšna zdravila. Če pa to ne gre iz katerega koli vzroka, pojrite za nekaj dni in bližnjo splošno bolnišnico, kjer Vam določijo dejansko bolezni in način zdravljenja. Moja splošna ugibanja tako na daleč Vas bi morda samo zmedila.

M. K. — M. Luskine v glavi ali prhljal je zelo pogosten pojav posebno lasiča. Nekoliko prhljava je na vsaki glavi, saj se vrhnji delci naše kože povsod odločujejo v obliku neznačnih, komaj vidnih luskinic. Kjer se zbera še prah ali katerakoli druga nesnaga, posebno pa še tolšča, ki priteka iz lojnici včasih v obilnejši meri, se luskinec sprijemljejo in množe. Zoper luskinec te vrste je potrebno redno umivanje las vsaj enkrat na teden. Za umivanje lasiča je primerno kako lugasto milo ali tekče milo ali milni cvet. Lasič treba dobro otreći in pustiti milne pene 10–15 minut. Potem treba vse milo dobro splahniti s toplo mehko vodo in laščice dobro osušiti z otiračo. Sušenje z električnim pihalom je dobro, le da zrak ni prevroč. Ako je lasič sploh premastno, ga je dobro včasih otreći s kakim francoskim žganjem, če je preuhod, pa z oljem. Najbolj potrebeni pripravi za nego lasiča in las sta pa glavnik (ali češlj) in krtača, ki pri pametnih ljudeh odpravljata vse druge brkljarje.

T. D. — S. Zbirke svojih bolezni ali morda samo bolnih misli, ki so včasih hujše od telesnih sprememb, se s pisanjem ne znebite, ker tako na daleč ni mogoče dognati glavne bolezni ali vira vsemu bolehanju. Ako Vam ni uspelo, da prideite v žensko bolnišnico (bržkone zaradi prenapolnjenosti v bolnišnici in neznačnih Vaših motenj), dobite od domačega zdravnika nakazilo za tisič oddelek, ki sem Vam ga že svetoval, namreč oddelek za vohanje bolezni, kjer Vas ali pozdravijo sami ali pa pošljijo na kateri drugi oddelek. Rentgenov aparat je čudovita priprava, ki pa tudi ne daje vpogleda v vse boleznske spremembe in je marsikov dobre, kjer se brez njega več vidi ali otiplje. Saj Rentgen daje samo bolj ali manj temne sence predmetov. Sicer pa menim, da še morda najbolje opravite, ako se napotite osebno k zdravniku, ki ga v svojem pismu omenjate; kolikor ga poznam, Vam ta pokaže najkrajšo in za Vas hodno pot do zdravja.

I. R. — Lj. O ovsu in ovsenih izdelkih, kaj so? Izmed vseh žitnih zrn sveta je oves najbolj dragocen, poleg približno enakih odstotkov beljakovin in sladkornin (skroba) vsebuje ovesno zrno 5–6 odstotkov tolšč (petkrat toliko kakor pšenica, rž ali riž, dva ali trikrat toliko kakor kozruza!) in mnogo več kalcijskih soli kakor vsako drugo žitno zrno. Pri nas je prišel domači oves iz rabe, uživajo ga še konji in kure, prodajamo

ga in ozemstvo, ki ga zna lepo oluščiti in nam ga prodaja nazaj v obliki ovsenega riža, ovsene kaše in ovsenih kosmov v lepih zavojih za blazne cene! Seve, naši malni nimajo opreme za obdelavo ovs, tako je postal oves celo na knetih — preščipati za sok in kruh. Celjski mestni malin je izdeloval svoj čas ovesen riž in ovesno kašo, a v zadnjih letih zmanjša povpraševanje po teh domačih izdelkih, ki so bili glede okusa in hranilne vrednosti prvorstni in glede cene splošno dostopni, v trgovini jih ni dobiti, zato pa ponujajo povsod

tuje izdelke. Ne čudim se slepoti domačinov več toliko, odkar vem, da naše dame nosijo škofje, klobuke in domžalske slamnike samo takrat, če so te modne potrebske napravile pot k nam preko Dunaja, zakaj ponizevalno bi bilo za vsako domo, če ne nosi klobuka ali slamnika z Dunaja! Kar nas je resnih ljudi, bi vendar morali vsaj glede ovs napraviti konec modnim predstodem in povsod zahtevali ovesno moko, ovesno kašo, ovesne kosme in ovesen riž domačega izvora in domače obdelave!

Pravni nasveti

Zelezniški invalid. I. S. L. Za poškodbo, ki ste jo zadobili v službi, vam je bila še pred preveratom priznana nezgodna renta po 150 kron na mesec. Še vedno prejemate enak znesek. Kako doseči zvišanje? — Upravnim potom je zvišanje nemogoče, ker ni znakonite valorizacije. Morda bi šlo s tožbo, kakor pri užitkarških pravdah. Sodilča so v nekaterih pravdah, v katerih so prevzítarji zahtevali povišanje prevzítka, ki so si ga izgovorili še za časa kronske veljave, ugodila tožbenemu zahtevku in določila tolikšno vstopo denarja, ki odgovarja predvojni kupni moči za prevzítok izgovorjene krone. V vašem slučaju bi bilo treba tožiti skode.

J. G. R. Priznana vam je bila nezgodna renta, pa že šest mesecev niste dobili ničesar. Kaj storiti? — Zakaj se vam priznana renta ne izplačuje, mi ne moremo vedeti, ker ste premalo jasno razložili vaš slučaj. Obnrite se pismeno za pojasnilo na okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, kjer vam bodo dali potrebna pojasnila.

J. G. M. Razumemo vaše razburjenje, ker dve meseca niste dobili place. Da bi radi tega dosegli kakšno izkazovanje krivevce, ni verjetno in je bolje, da počakate na uradno rešitev, kakor pa, da bi po neuradni poti pošiljali vloge na višja mesta. Poznamo slučaj, ko so bili v podobnih slučajih pritožitelji sami kaznovani, ker niso mogli pred sodiščem dokazati trditev, ki so jih napisali v hipnem razburjenju v svojih pritožbah na višja mesta.

Se nekaj o kulku. M. F. in drugim. Na več podobnih vprašanj, ki plačujejo davke v več občinah, opozarjam na pojasnilo ministerstva za gradbne, ki pravi, da se obremene osebe, ki imajo obrte ali posestva tudi v kateri drugi občini, za katere plačujejo nad 100 Din letnega davka, poleg delovne obveznosti ali odkupnine v kraju bivališča, tudi z odkupnino osebnega dela v drugih občinah, v katerih imajo obrte ali posestva. Ti zavezanci torej v tuji občini ne morejo osebno delati, ampak morajo plačati odkupnino. Take osebe pa, ki plačujejo manj kot 100 dinarjev letnega davka, se ne obremene s cestno obveznostjo v drugih občinah. Njih letni davek sporoča občine oni občini, v kateri stanuje cestni zavezanci in ta občina odmerja na podlagi celokupnega davka dotični osebi cestno obveznost na podstavi § 40 zakona o samoupravnih cestah. — Mislimo, da je to pojasnilo, ki je bilo sporoceno občinam potom okrožno in tudi objavljeno v Službenem listu, dovolj jasno. Zato ne moremo obravnavati na tem mestu vsakega posameznega slučaja, ki so si povsem slični, posebej. Ako občina napravi drugače, se pritožite na okrajno načelnstvo.

Državni upokojenec in kuluk. P. L. Pravilnik določa, da vsi državni uslužbenci, kakor tudi upokojenci plačujejo osebno delo v denarju v znesku tridnevne plače odnosno pokojnine. Če se je v vašem slučaju postopalo drugače, se pritožite. Dravska finančna direkcija je odtegljala za kuluk že poslala občinam. Ravno tako tudi okrožni urad za zavarovanje delavcev.

Uslužbeniški davek. F. M. S. Ustanovili ste družbo z o. z., ki jo tvori deset čevljarov. Vsi ti družabniki pa delajo v skupini družbeni delavnic in imajo plačo, kakor drugi pomočniki, ki jih je poleg družabnikov še nekaj zaposlenih v družbeni delavnicah. Ali so ti družabniki zavezani plačevati uslužbeniški davek? — Uslužbenškemu davku je zavezani vsak dohodek od nesamostalnega dela ali nesamostalnega poklica, ki izvira iz službenega razmerja. Za nesamostalno delo ali nesamostalni poklic se smatra po pravilniku delovanje, ki se vrši na račun in na odgovornost koga drugega. V vašem slučaju obstoji službeno razmerje med družbo kot samostojno pravno osebo in družabnik, ki so kot pomočniki v službi pri družbi. Ti družabniki ne delajo torej na svoj način in na svojo odgovornost, kakor trdite v dopisu, ampak delajo na odgovornost in na račun družbe, katere člani so oni. Iz tega razloga so po našem nazorjanju družabniki, ki so obenem uslužbenci družbe, zavezani uslužbenškemu davku.

Cišenje gozda. V. S. V. Pred šestimi leti ste prodali les v gozd. Odpadke je kupec pustil vam. Ko ste pa hoteli odpadke spraviti iz gozda, jih sošed ni pustil, ker je medtem on kupil odpadke od kupca vašega lesa. Nato je po malem spravil odpadke iz gozda, vendar ne vseh. Po nekaj vremenu pa je sporocil, da lahko gozd očistite, da se ne boste izgovarjali, da vam on ne pusti, če vas bo k temu pozvalo oblastvo. Kdo mora kakov lastnik gozda? Lastnik je odgovoren za izčiščiti gozd, če bo oblastvo to zahtevalo? — Vsepolnjevanje šumarsko policijskih predpisov. Zato le mirno očistite svoj gozd, saj je to tudi v vašem lastnem interesu.

Nakup hiše. Z. H. M. Imate kapital, ki se obrestuje po 6½% v hranilnici. Vsled splošne krize pa se Vam zdi bolj varno, da kupite hišo, dasi bi obrestovanje potem znašalo le 3%. Vprašate, ali je denar v hranilnici varen? — Vsekakor je denar bolj varen, če je naložen v hranilnici, kjer dobivate še visoke obreste, kakor pa, če bi denar imeli shranjen doma. Običajno obrestovanje kapitala naloženega v stanovanjskih hišah je znašalo pred vojno čisti 3%, ne pa, kakor po vojni, ko so hiše v času stanovanjske bede dale tudi 15% obreste. Kako se bo gospodarstvo Evrope v bodočih letih razvilo, Vam danes zanesljivo ne more vedati noben gospodarstvenik. Med pravne naslete pa ne moremo dati nikakih preročanj.

Jamstvo za pohištvo. K. F. L. V letu 1929 ste naročili pri mizarju spalnicu iz hrastovega lesa. Ko Vam je mizar izročil opravo, je ustimo garantiral, da je les povsem suh in da jamstvi, da bo na raznih delih oprava preglobočen po črvu. Kdo jamstvi za to škodo? — V morebitnih tožbi boste morali najprej dokazati, da Vam je mizar res jamstvil za tri leta za opravo, potem pa, da je črv, ki se sedaj pokazal s svojimi zli posledicami, bil že takrat ob dobavi pohištva v lesu. Če se Vam to posreči, bo mizar primoran na svoje stroške pokvarjen les v opravi izmeniti. Predno

tožite, vprašajte strokovnjaka v lesu, če je izključeno, da se bi črv zaredil v že izdelani opravi. Ce bo zvezdenec reklo, da je mogoče, da se je črv tekom zadnjih dveh let zaredil v opravi, potem je tožba negotov in Vam svetujemo izvensodno pobranje z mizarjem, tako, da bo vsak nekaj te skode trpel.

Zavlačevanje izselitve po sodni odpovedi. M. Z. M. Hišni gospodar Vam hoče odpovedati stanovanje, ker hoče dobiti drugega najemnika, ki bi mu prenovil stanovanje. Izselitev hočete zavlačiti že zimo v prvači, k-ški so stroški, če dobite sodno odpoved ter potem zoper to odpoved ugovariate ter kdo mora te stroške nositi in kako bi se dala izselitev najbolj zavlači. — Kolekciona za sodno odpoved znaša 25 Din in jih plača gospodar. Zoper to odpoved smete ugovarjati v roku 8 dni. Ugovore je kolekovan z Din 5. Če ugovor takoj ne kolekujete prejmete poziv od sodišča, da te ugovore določitek upoštevate. — Vlaga kolekovanega po sodišču je vrednost 300. Po vplačilu to takse bo sodišče razpisalo razpravo. Z ozirom na občinske navejede bo sodišče najbolj razpravo moral preložiti v svrhu izvedbe dokazov. Pri tej drugi razpravi se morda izreče sodba, če pa niso došle vse vabljeni pričetki na sebi moralna razprava zoperlo preložiti. Ce tožba zgubite, imate pravico, da vložite priziv tekom 8 dni, na katerega smo našprotnik odpovoril v nadaljnih 8 dneh. Nato se spisi odstojanje okrožnemu sodišču, ki odredi razpravo, pri kateri se bo prva sodba potrdila, ker nimate tehtnih ugovorov. Ko postane ta sodba izvrsljiva, mora našprotnik predlagati sodno delozacijo, ki jo sodišče dovoli in po vrstnem redu z drugimi izvrsljimi tudi opravi. Ce se toraj branite z vsemi dopustnimi sredstvi, lahko zavlačete izpraznitve za 4 mesece v več. Vse stroške trpišči, ki končno zgubi, zastopniški stroški lahko narastejo tudi čez 1000 Din.

Prikrišanje za nadpolovično vrednost pri menjalni pogodbji. A. P. St. R. Pred 5 leti Vam je sorodnica izročila posestvo z vsemi premičninami, sama pa si je pridržala dosmrtno gospodarstvo. Pred dveimi leti je sorodnica umrla. Nekako pred 3 leti je posodila sodu sod za 300 l. Po njeni smrti ste zahtevali od sodesa povračilo soda; sod es posri, da je s pok. sorodnico sod zamenjal z manjšim. Res ste dobili v zapuščini majhen, neraben sod. Sumite, da je sodes starost in nerazsodnost Vaše sorodnice zlorabil in le tako dosegel zamenjavo v vrednosti 300 : 10. Vprašate ali lahko tožite sodesa na povračilo soda. — Ce boste mogli dokazati, da je Vaša sorodnica zlorabil in le tako dosegel zamenjavo v vrednosti 300 : 10. Vprašate ali lahko tožite sodesa na povračilo soda. — Ce boste mogli dokazati, da je Vaša sorodnica sodil na Vašem posredovanju, da bo sodil počasno, da bo sodil dolžan. Vam sod posravniti. Ce pa je Vaša sorodnica večji sod zamenjala s sodovim manjšim sodom v razmerju 300 : 10, potem smete. Vi kot naslednik sorodnice tožiti sodesa na razveljavite menjalne pogodbe radi prikradbe za nadpolovično vrednost. S tožbo boste po uporu, če ne preteko treh let zastara pravica uveljavljati prikradbo za nadpolovično vrednost.

Priposetovanje. F. F. P. Imate hišo z zemljiščem ob vodnem kanalu, ki dojava vodo iz reke za pogon tovarn. Pred 25 leti je bil ta kanal nekako reguliran in zravnovan pri čemer je ostalo na enem koncu Vašega zemljišča majhen trikot starega kanala, na drugi strani pa sega kanal v Vašo zemljo. Na ta trikot starega kanala ste navozili zemljo in uredili njivico. Pred dveimi leti pa je novi posestnik tovarne dal izmeriti po zemljišču vse zemljišča. Ugotovilo se je, da je del Vaše njivice na tovarniški zemlji, del kanala pa na vaši zemlji. Sedaj pa zahteva tovarna najemino za svet, kjer ste napravili njivico. — Meje, ki jo je zemljemer po naročilu tovarnarje ugotovil na podlagi katastralne mape, zaenkrat niste dolžni priznati. Njivico, ki ste jo tekom 25 let napravili na zreguliranem kanalu, smete mirno vživati še nadalje. Ker dolej niste plačali najemino tudi v naprej ni treba. Podatki se boste morali še tekrat, če Vas bo tovarnar tožil na priznanje, da je del njivice njegova lastnina. To tožbo bi morali zgubiti, če ne boste mog

Mali oglasi

**Zaradi nesreča
Inventurna odpredaja
manufakturnega in konfekcijskega blaga
po globoko znženih cenah**

Vljudno se priporoča

Marija Rogelj

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26

Daneš

Cenjene goste

povabim na krvavice in petene mesene klobase, Franc Černe, gostilna pri »Sedmici« v Mostah.

Srniak

danesh v gostilni RAZEM na Zabjaku. - Prvovrstna vina po izrednih nizkih cenah.

Službe iščejo

Cevljarski pomočnik želi premeniti službo. De- lo nastopim za gozjerje in belo šivane. Naslov: Iv. Jošt, Travnik, Trebnje.

Trgovska pomočnica začetnica, dobra in pridna išče mesta, najraje na dejstvu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9961.

Klučav, pomočnik železostružar, dober in priden, išče službo. Na- stopi lahko 1. oktobra. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9961.

Prodajalka kot začetnica želim vstopiti v trgovino z mešanim blagom, pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod št. 11340.

Pisar, začetnica z znanjem knjigovodstva, slov. in deloma nemške korespondence, strojepisa, slov. in nemške stenografske, išče službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Začetnica«.

Gospa

35 letna išče mesta go- spodinje pod »Nujno«. Naslov v upravi »Slov.« Maribor.

Dekle več slov. in nemškega jezika, dobra šivilja, išče mesta k otrokom s 1. oktobrom. Franc Haščič, Ko- roška cesta 80, Maribor.

Kuharica

samostojna, z večletno praksjo, iščena vsega dela, išče mesta pri vodovcu, orožnikih, finančarjih ali oficirih. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Varčna in dobra gospo- dinja« št. 11380.

Fant

star 17 let, miren in de- laven, bi se išel učiti k dobremu mehanikarskemu mojstru, in bi imel hra- no in stanovanje v hiši. Po učni dobi plača moj- stru 5000 Din. Ponudbe na naslov: M. Pajnik, Igerčeve, Crna - Prevalje. 50.000 Din kavčje nudi pisarniška moč, ki je zmožna stenografske, strojepisa, knjigovodstva in korespondence. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vozilnice« oproščen« št. 11.388.

Cevljarski pomočnik dobro, izvežban v siva- nem delu in gozjerjih, se sprejme takoj ali pozneje za stalno. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.402.

Lesni prejemalec in nakupovalec se išče s kavčijo. — Ponudbe z navedbo pla- če poslati na upravo »Slo- venca« v Mariboru pod št. 11.388.

„Cisto!“

Odstrani vse madeže iz obleke, svile, klobukov, cevlije itd. zajamčeno brez škode za barvo ali tka- nino. Steklonica 12 Din (predplačilo). — Povzetje 20 Din.

„Venera“

elksir, odstrani vse nepotrebne dlake v par sekun- dah. Bočica 10 Din (predplačilo). Povzetje 18 Din, dve 28 Din, tri 38 Din.

R. COTIC, LJUBLJANA VII.
Kamniška ul. 10 a.

Učenec

Iz boljše hiši, ki je do- vršil z uspehom vsaj dva razreda srednje sole in ima veselje do trgovine, se takoj sprejme v trgo- vini z mešanim blagom in železnino Franc Picek, Ribnica, Dolenjsko.

Dekle

lepih lastnosti, dobi ta- koj službo pri dobiti, slo- venski, krščanski uradniški družini v Novem Sadu. Plaća 300 Din. Po- nudbe sprejema F. Kul- terer, okr. živinodravnik, Slovenske Konjice.

Izvežbane delavke

z dokazano praksjo, za sortiranje in pakanje amerik. zabojev jabolk, sprejmem. Dobra plača, povrtnite potn. stroškov. Ponudbe na podružnico »Slovenca« Maribor pod »Kanada« št. 11.391.

Vajenka

za trgovino s špecer. in mešanim blagom, se išče. Ponudbe na upravo »Slo- venca« pod zn. »Kranj« št. 11.356.

Izurjeno plešiljo

išče Parcer, Trnovski pristan 14.

Razpis

Odda se služba organista cerkvenika v Brežicah ob Savi.

Mizarškega vajenca

sprejmem. Hrana in sta- novanje v hiši. Leonold Kolman, krojaštvo, Bled.

Deklico

krščanskih staršev sprej- mem kot učenčko za stroj- no plešenje. A. Sajovic, Nunska ulica 3.

Kroi, pomočnika

dobro izvežbanega, takoj sprejmem. Ivan Čerlak, Černuče 71 pri Ljubljani.

Učenka

za trgovino perila se ta- koj sprejme. Vprašati pri Hed. Sarc, Ljubljana, Se- lenburgova ul. 5.

Kuharica

samostojna, obenem za vsa hišna dela se takoj sprejme k dvema oseba- ma. Z dolgoletnimi izri- čevali imajo prednost. — Ponudbe na upravo »Slo- venca« pod št. 11.440.

Učenka

za strojno plešenje sprej- mem. Hrana in stanova- nje v hiši. Fani Fideršek, St. Vid nad Ljubljano.

Trgov. vajenca

s primerno šol. izobrazbo, krepkega in pridnega, starega 14 do 15 let, ta- koj sprejme v mestu na deželi trgovina z meša- nim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.285.

Učenca

za kovačko obrt sprej- mem. Hrana in stanova- nje v hiši. Franc Rupar, vozni in podkovski kovač, Škofija Loka, Kanu- cinsko predm. št. 26.

Lesni

prejemalec in nakupoval- lec se išče s kavčijo. — Ponudbe z navedbo pla- če poslati na upravo »Slo- venca« v Mariboru pod št. 11.402.

Cevljarski pomočnik

dobro, izvežban v siva- nem delu in gozjerjih, se sprejme takoj ali pozneje za stalno. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Vozilnice« oproščen« št. 11.388.

50.000 Din kavčje

nudi pisarniška moč, ki je zmožna stenografske, strojepisa, knjigovodstva in korespondence. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vozilnice« oproščen« št. 11.388.

„Cisto!“

Odstrani vse madeže iz obleke, svile, klobukov, cevlije itd. zajamčeno brez škode za barvo ali tka- nino. Steklonica 12 Din (predplačilo). — Povzetje 20 Din.

„Venera“

elksir, odstrani vse nepotrebne dlake v par sekun- dah. Bočica 10 Din (predplačilo). Povzetje 18 Din, dve 28 Din, tri 38 Din.

R. COTIC, LJUBLJANA VII.
Kamniška ul. 10 a (Janjeva).

Gospodična

se sprejme kot sostano- valka in na dobro hrano. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11.350.

Učenka

izvežba trgovina z mešanim blagom: staro ne čez 15 let. Ponudbe pod »Dobra računarica« na upravo »Slovenca« pod št. 11.404.

Več dobrih tesarjev

se sprejme. — Ljubljana, Jeranova ulica 19.

Trg. vajenca (-ko)

sprejme boljša delikates- na in špecijska trgovina v Ljubljani. Vsa oskrba pri starših. Naslov v upravi Sl. pod št. 11.397.

Perfektna kuharica

se išče k družini 5 oseb poleg sobarice. Ponudbe poslati na upravo »Slo- venca« pod »Perfektna kuharica« št. 11.221.

Dva čevlj. pomočnika

za vajenca sprejmem ta- koj. Stanovanje in hrana v hiši. Ivan Ban, čevljar, Dečno selo pri Brežicah.

Učenka

za trgovino s špecer. in mešanim blagom, se išče. Ponudbe na upravo »Slo- venca« pod zn. »Kranj« št. 11.356.

Izurjeno plešiljo

išče Parcer, Trnovski pristan 14.

Razpis

Odda se služba organista cerkvenika v Brežicah ob Savi.

Mizarškega vajenca

sprejmem. Hrana in sta- novanje v hiši. Leonold Kolman, krojaštvo, Bled.

Deklico

krščanskih staršev sprej- mem kot učenčko za stroj- no plešenje. A. Sajovic, Nunska ulica 3.

Kroi, pomočnika

dobro izvežbanega, takoj sprejmem. Ivan Čerlak, Černuče 71 pri Ljubljani.

Učenka

za strojno plešenje sprej- mem. Hrana in stanova- nje v hiši. Fani Fideršek, St. Vid nad Ljubljano.

Kuharica

samostojna, obenem za vsa hišna dela se takoj sprejme k dvema oseba- ma. Z dolgoletnimi izri- čevali imajo prednost. — Ponudbe na upravo »Slo- venca« pod št. 11.440.

Učenka

za kovačko obrt sprej- mem. Hrana in stanova- nje v hiši. Franc Rupar, vozni in podkovski kovač, Škofija Loka, Kanu- cinsko predm. št. 26.

Učenca

za kovačko obrt sprej- mem. Hrana in stanova- nje v hiši. Alojzij Breclnik, mesar, Celovška c. 93. Ljubljana VII.

Prodajalka

v trgovino s kavčijo 5000 Din se takoj sprejme. — Ponudbe z navedbo pla- če poslati na upravo »Slo- venca« v Mariboru pod št. 11.377.

Mesar, vajenca

dobrih staršev, z dobrimi izričevali, sprejme takoj Alojzij Breclnik, mesar, Celovška c. 93. Ljubljana VII.

Prodajalka

v trgovino s kavčijo 5000 Din se takoj sprejme. — Ponudbe z navedbo pla- če poslati na upravo »Slo- venca« v Mariboru pod št. 11.402.

Majer z ženo

brez otrok dobi takoj porok ali na izlete peljati za nizko ceno v elegantem, velikem avto- mobilu, se obrnite na: Avtotaks. Einspielderjeva 23, Ljubljana, Bežigrad.

Obrtnik

v stalni držav. službi, z dobrimi eksistencijskimi pri- likami, želi radi ponanj- ka znanja, se tem po- tom spoznati z gospodin- sko neomadeževane pre- teklosti, staro do 24 let. Šivilne-povkve imajo pred- nost. Cenjene dopise in sliko poslati na upravo »Slovenca« pod »Srce- na bodočnost« št. 11.188.

Ako se želite

k poroki ali na izlete peljati za nizko ceno v elegantem, velikem avto- mobilu, se obrnite na: Avtotaks. Einspielderjeva 23, L

Vnajem

Poslovni lokal
na Dunajski cesti št. 29/1
se takoj oddajo. Poizve
se istotam.

Na Bledu

se odda v najem veliko
gospodarsko poslopje —
celo ali poedini prostori.
Prikladno za vsako obrt.
Ponudbe je poslati Dr.
Kavčiču na Bledu, Grad
št. 62.

Trgovski lokal
v centru Jesenice odda A.
Mulej, Jesenice, Krekov
trg 2.

Mlad čevljarni obrtnik
dobi delavnico na pro-
metnem kraju. Rožna dolina
cesta V. št. 33, pod
Rožnikom.

Obrt

V najem oddam večjo in
dobro vpeljano klepalsko in
ključavnitsko delavničko v
velikem industrijskem kraju v Sloveniji,
z vsem potrebnim inventarjem delazmožnemu in
podjetnemu mojstru. —
Eksistenza zasigurana. —
Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11319.

Trgov. lokal
v Rožni dolini oddam za
mesečno najemnino 450
Din. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 11319.

Trgovina
mešanega blaga z gostilno
tik župne cerkev in
železn. postaje se odda
ugodno v najem. Ponudbe
se naj se poslije pod
»Dobro eksistenco« štev.

Skladišče (klet)
za vino, po možnosti s
pisarno, se išče. Istotam
se kupi tudi sesalka za
vino. Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod št. 11348.

Auto garažo
se 1. oktobra t. l. odda A.
Peressich, Celje, Slo-
škov trg 4.

Mlekarno
oddam na račun pridni
gospodinji, ev. tudi pro-
dam. — Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 11431.

Kupino
Divji kostanj, želod
kupim po najvišji ceni. V.
H. Rohmann, Ljubljana.

Glasba
po najviših cenah
CERNE, uvelir. Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Harmonij
5 oktav, 6 registrov, pre-
makliva klavijatura, upo-
raben za pisalno mizo,
zelo praktičen, se proda
za 4200 Din. Ponudbe na
A. Grum, Vrhniku 270.

Zahvala
Za mnogobrojne dokaze sočutja ob bolezni in smrti našega
ljubljence, gospoda

Rajko Feigel

se tem potom vsem najlepše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo
dolžni č. duhovščini, g. p. dr. Angeliku Tomincu za dušno
pomoč, gg. zdravnikom dr. Rantu v Skofji Loki, dr. Volavšku
in dr. Šarcu za izredno skrb ob času bolezni. Nadalje bodi izre-
čena iskrena zahvala p. n. načelstvu in ravnateljstvu kakor tudi
uradništvu »Vzajemne zavarovalnice« za častno spremstvo in po-
klicnjene vence, pevskemu društvu »Ljubljana« za v srce sega-
jočo žalostinko, vsem darovalcem krasnega cvetja in končno
vsem, ki ste našega pokojnega spremili na zadnji poti prisrčni:
»Bog plačaj!«

Ljubljana-Skočja Loka, dne 25. septembra 1931.

**Srečke, delnice,
obligacije**
kupuje Uprava »Merkur«,
Ljubljana - Šelenburgova
ulica 6. II nadstr.

Krompir in zelje
v glavah, samo gorenjski,
jabolka zimska, fižol (ci-
pro, prepelicar in koks),
čebulo, ajdov med kupuje
Nabavljivalna zadruga usl.
drž. železnice v Ljubljani
VII. - V ponudbi naj se
navede cena in količina
blaga franko nakladnalna
posta.

Jabolka
namizna Kanada in bobo-
vec vagonke in manjše
količine kupim po naj-
višji dnevni ceni. Ponudbe
na podružnico »Slo-
venca« v Celju pod »Na-
mizna jabolka«

500 kg suhih borovnic
lepo sušenih, zdravih in
čistih kupim. Ponudbe z
vzorci na naslov: Ant.
Stergar, Kamnik.

Lipov les
kupim. Škaraf, Ljubljana,
Rimska c. 16.

Jelov rezan les
bukov okrogli les, se išče
v nakup. Ponudbe s ce-
nami in plačilnimi pogoji
na R. Schenk, Sušak.

Krompir
ca. 5000 kg kupim. Franc
Jančič, Zvezna ulica 8,
p. Moste.

Pšenico
domača, samo od produ-
centov kupuje in milinom
prodaja za račun »Priza-
da«, Gospodarska zveza,
Ljubljana.

Drobni krompir
za pitanje prasičev kupi-
Hotel Slon, Ljubljana.

Srebrne krone
staro zlato in srebro ku-
puje RAFINERIJA DRA-
GIH KOVIN - Ljubljana,
Ilirska ulica 36 vhod z
VIDOVĐANSKE ceste pri
gostilni Možina

Vsakovrstno
zlađo kupnje
po najviših cenah
CERNE, uvelir. Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

zlađo kupnje
po najviših cenah
CERNE, uvelir. Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Glasba
Harmonij

5 oktav, 6 registrov, pre-
makliva klavijatura, upo-
raben za pisalno mizo,
zelo praktičen, se proda
za 4200 Din. Ponudbe na
A. Grum, Vrhniku 270.

Zahvala
Za mnogobrojne dokaze sočutja ob bolezni in smrti našega
ljubljence, gospoda

Rajko Feigel

se tem potom vsem najlepše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo
dolžni č. duhovščini, g. p. dr. Angeliku Tomincu za dušno
pomoč, gg. zdravnikom dr. Rantu v Skofji Loki, dr. Volavšku
in dr. Šarcu za izredno skrb ob času bolezni. Nadalje bodi izre-
čena iskrena zahvala p. n. načelstvu in ravnateljstvu kakor tudi
uradništvu »Vzajemne zavarovalnice« za častno spremstvo in po-
klicnjene vence, pevskemu društvu »Ljubljana« za v srce sega-
jočo žalostinko, vsem darovalcem krasnega cvetja in končno
vsem, ki ste našega pokojnega spremili na zadnji poti prisrčni:
»Bog plačaj!«

Ljubljana-Skočja Loka, dne 25. septembra 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

»SLOVENEC«, dne 20. septembra 1931.

Trgovska hiša

ali stanovanjsko hišo z
dobrim obrestovanjem,
kupim v Ljubljani, event.
predmestju. Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
»Dobro obrestovanje«.

Manjše posestvo
na Gorenjskem, s hišo ali
brez hiše kupim. Ponudbe na
upr. »Slovenca« pod
»Do Dobro obrestovanje«.

Kupim hišo
ali viho dvo ali tri-
stanovanjsko, v dobrem
stanju, če mogoče tudi z
vrtom, če pa v prometni
ulici, z lokalom. Plačam
ob pogodbi 200.000 Din.
ostaneš v nekaj mesecih.
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod »Primore« do
3. okt. 1931.

Posestvo
majhno, z veliko novo
hišo in gospodarskim po-
slopjem, ¾ ure od Mar-
bora, se proda. Potreben
kapital 15.000 Din. Da se
tudi v najem. Vpraša se:
»Do Dobro obrestovanje«

Kupim hišo
dvo ali večstanovanjsko
v Šentjakobskem ali Kra-
kovskem okraju. Ponudbe
prosim na upr. »Slovenca«
pod »Dom« št. 11.405.

Prodajalci parcel
Javite svoj naslov, lego,
izmero in ceno stavbi-
šča upravi »Slovenca«
pod »Resen kupec«.

Kupim hišo
najraje na Ježici, Stoži-
cah, sploh blizu Dunajske
ceste, dvo ali tristanova-
nsko, po vojni zidan.
Ponudbe s popisom hiše
in položajem ter z navedbo
najniže cene na upravo
»Slovenca« pod »Dunaj-
ska cesta« št. 11.273.

Manjše posestvo
kupim v bližini Ljubljane.
Ponudbe pod »Majhno«
št. 11.363 na upravo.

Enodružinska hiša
4 sobe, z lepim vrtom, v
Ljubljani naprodaj. Poizve-
se v upravi »Slovenca«
pod št. 11.366.

Kmetija
38 oralov zemlje v zelo
prijaznem gričevju ob Sa-
vinjski dolini, nova pro-
storna hiša tik farne cer-
ke, pripravna za gostilno
in trgovino ter druga
stanovanjska hiša, skoraj
nova, solidno gospodar-
sko poslopje, velik koz-
olec, poslopje za klet in
prešnico, rodovitno njeve
in senožeti, zelo obširni
sadovnjaki in vinograd
itd. naprodaj. Proda se iz
rodbinskih razlogov pod
ugodnimi plačilnimi po-
goji. Prostor je brez kon-
kurence ker svet okrog
cerke je last ponudnika.
Nasloviti je na podružni-
co »Slovenca« v Celju.

Kmetija
večjo, z vrtom, kupim v
blizi Kranja se proda.
Ponudbe pod »Prilik« na
upravo »Slovenca«.

Hiša
blizu Kranja se proda.
Ponudbe pod »Prilik« na
upravo »Slovenca«.

Vilo ali hišo
večjo, z vrtom, kupim v
blizi Polju. Plačam tako,
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod »Sreča«.

Kmetija
38 oralov zemlje v zelo
prijaznem gričevju ob Sa-
vinjski dolini, nova pro-
storna hiša tik farne cer-
ke, pripravna za gostilno
in trgovino ter druga
stanovanjska hiša, skoraj
nova, solidno gospodar-
sko poslopje, velik koz-
olec, poslopje za klet in
prešnico, rodovitno njeve
in senožeti, zelo obširni
sadovnjaki in vinograd
itd. naprodaj. Proda se iz
rodbinskih razlogov pod
ugodnimi plačilnimi po-
goji. Prostor je brez kon-
kurence ker svet okrog
cerke je last ponudnika.
Nasloviti je na podružni-
co »Slovenca« v Celju.

Pristop med
cvetični ali telka razpo-
šljam 5 kg za 95 Din
franko. Franc Markelj —
Vrhnik.

Prst (humus)
za vrtove v vsaki mno-
žini dobavi gradbeno pod-
jetje Anton Mavrič. Du-
najska cesta št. 38 v Ljub-
ljani.

Premog, drva, koks
prodaja tudi na obroke
Vinko Podobnik, Tržaška
cesta št. 16 Tel 33-13

Hiša
blizu Kranja se proda.
Ponudbe pod »Prilik« na
upravo »Slovenca«.

Vč
krasno ležečih parcel po
600, 700, 800, 900 in 1000
m², 10 minut od centra,
blizu tramvaja, naprodaj
na ugodno odplačilo pri
»Posest«, Miklošičeva ce-
sta 4, Ljubljana.

10% obrestovanje
dozeneči z nakupom tri-
stanovanjske, novozidan-
ske hiše s pritiklino, v
čisti in s krasnim vrtom.
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod št. 11.418.

Penzionisti
Enonadstropna hiša, dvo-
stanovanjska, z vrom, v
trgu Vojnik naprodaj. V
hiši je elektrika, vodo-
vod in zelo pripravna
pritiklina. — Ponudbe je
obsegajoča nasloviti na podružni-
co »Slovenca« v Celju pod
»Mirno stanovanje«.

Zimo
za modroče do naiceneje
do naiceneje po tovarni-
ških cenah prodaja Sever
Rudolf Marijan trg št. 2.

Pletilni stroje
vseh števil, na eno-
letno odplačevanje
»Persson«, Ljubljana
Poštni predel 307.

stroje
popolnoma uporabne ter
brezhibne, radi preure-
ditev obrata prodam po
najniži ceni, in sicer:
8.40 do 650 Din 8/50 po
1300 Din. 8.60 do 1500
Din. Izvoliti si osebno
ogledati, gotovo boste na-
šli stroj ki bo za Vašo
uporabo tako za izdelo-
vanje nogavic, kakor vseh
drugih pletenih predme-
tov. — Pisite na naslov:
Kati Vait, Celje.

Prima grozdje
Din 3.75, prima žlabna
jabolka Din 2.75 franko
vsaka postaja Slovenija.
Naslov v upravi »Slo-
venca« pod št. 11.277.

Wanderer avto
majhen, 4 sedežen, pro-
dam ali zamenjam za 6-
sedežnega. — Naslov v
upravi Sl. pod št. 11.257.

Gramofon
avtomatičen, skoraj nov,
za gostilno, poceni proda
Zupancič, Hranilniška 4.

**Mali oglavi
v Sloveniju**
zajamčeno najpopolnejši uspeh

Puhasto perje
čisto čohano do 48 Din
kg druga vrsta do 38 Din
kg čisto belo gosje po
130 Din kg in čisti pub
po 250 Din kg Razpolo-
čen po poštnem povzetju
L BROZOVIĆ — Zagreb,
Hr. 82 Kemična cesta
nica perja

Pohištvo
rabljeno radi selitve —
prodam. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 11.331.

Zelegno blagajno
št. 2 skoraj novo prodam.
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod št. 11.213.

**OGLAŠUJTE
v
SLOVENCU**

<h

ORIGINAL OPALOGRAPH

RAZMNOŽEVALEC — PRESERVAT IN FIKSAT — dobite pri tvrdki:

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA
Šelbergova ulica 6
Telefon 29-80
PAZ TE NA VARS. VENO / NAMKO

JUGOSPORT

r. z. z. o. z.

LjubljanaPisarna:
Boršnikov trg 3/l,
tel. 25-18Prodajni lokal:
Miklošičeva c. 34,
tel. 33-83

(Gramofon-Rasberger)

Največja zaloga gramofonov vseh znakov, gramofonskih plošč v največji izbiri (zalog preko 20.000), smuči, smučarske potrebštine, sklopni čolni, fotografiski in radioaparati in vse foto- in radio potrebštine po najugodnejših cenah.

Izposojevalnica

gramofonov in plošč posluje Boršnikov trg 3/l od 1/24. do 1/26. in od 18. do 1/20 ure. Velika izbira najraznovrstnejših plošč, ki se vedno izpopoljuje z novitetami. Prodaja rabljenih plošč po nizkih cenah.

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebrino pri svetovnoznamenih tvrtki

**H. SUTTNER
LJUBLJANA 2**

Prešernova ulica št. 4
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.
Razpostila se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur znamkami Glashütte, J. W. C. Schaffhausen, Solvit, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevate veliki ilustr. cenik zaslonj in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

GOSTILNA v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12

Izborna domača kuhinja in dobra vina, točna postrežba, senčnat vrt in kegljišče. — Abonenti se sprejemajo po najnižji ceni.

Priporoča se prvi slovenski zavod
Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:
Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb Starče ičev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Tudi letos so na prvem mestu francoska kolesa

Prvovrstni izdelek in material. Najlažji tek.
Cene brez konkurenčnosti!

VIKTOR BOHNEC - LJUBLJANA

Dunajska cesta 21 Cenikbrezplačno!

Zavese, posteljna pregrinjalna, perilo monograma najcenejše veže

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strukelj

Brda žepni robovi kom Din 2—, batisti beli in barvasti robovi fino vezeni kom Din 6—. Entel — azur — predtisk

Ogledala

sob vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm. mašinsko 4—6 mm. portalno, levanje alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43

Zagreb Celovška 81 Osijek

Hiša v Kamniku

z gostilno, mizarsko delavnico in korporacijskimi pravicami bo prodana na javni dražbi dne 19. X. 1931 ob 9. uri 30 minut. Hiša ima velik vrt ter leži ob glavni cesti v Kamniku. Natančnejše informacije daje dr. Žvokelj, advokat v Kamniku.

ALI POZNATE ENO IN VECBARVNI

BAKROTISK

TO NAJLEPŠO TEHNIKO MODERNEGA ILUSTRIČKEGA TISKAT OGLEDATE SI DOSEDANJE STEVILKE „ILUSTRIRANEGA SLOVENCA“ REVIZE „ILUSTRACIJA“ IN DR., KATERE JE TISKALA

JUGOSLOVANSKA TIJKARNA V LJUBLJANI

Ako želite dati vtisk Vaše ilustracije, n. pr. razglednice, ali bome, prospekti in dr., odločite se za bakrotisk in zahtevajte od Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani polasnila glede cen in izvršitve

Dne 5. oktobra t. l. se vrši na Zgornji Ložnici pri Žalcu na licu mesta ob 9. uri dopoldne dražba lepega posestva

in sicer:

1. Opekarna v polnem obratu z letno kapaciteto 800.000 opek. Cenilna vrednost Din 779.478— vadij Din 77.947.80 in najmanjši ponudek Din 451.925—.
2. Lepo arondiranega kmetskega posestva z velikimi stavbami itd. Cenilna vrednost Din 598.822.55 vadij Din 59.882.25 in najmanjši ponudek Din 339.900—.
3. Vila v Žalcu Cenilna vrednost Din 195.320— vadij Din 19.532— najmanjši ponudek Din 98.280—.

Ne zamudite ugodne prilike!

Vsled opustitve obrata pričemo s 1. oktobrom 1931 v svojem skladишču

v Ljubljani. Aškerčeva ul. 3 z nadrobno razprodajo zaloge

Nudimo po najnižjih razprodajnih cenah: kuhiensko posodo in drug pribor iz aluminija in baker-aluminija, vaskovarne izdelke iz medi in bakra za kavarne, trgovske izdelbe in zasebnike, in različne gospodarske predmete.

Nova „Jugometalija“ družba z. o. z. v Ljubljani Ljubljana.

Ne zamudite ugodne prilike

POZOR!

Strapacni čevlji neprimočljivi vedno v zalogi od najmanjše do največje številke. Ročno delane. Brezotvezni ogled zaloge

Ivan Krois, Maribor, Koroška c. 18

Prva špecijalna

mehanična delavnica

za popravila šivalnih strojev, specialnih strojev vseh sistemov, pletilnih in pisalnih strojev. Po strežbi točna delo garantirano in 20% ceneje kakor pri nestrokovnjakih.

EMIL KLOBČAVER

specijalni mehanik — Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Vreče.
Kdo rabi vreče kupi jih najnajničje pri tvrdki!
Miha Mlaker
Ljubljana - Slomškova ulica 11
tel. stev. 2944

ZAHVALA. Za vse izraze iskrenega srečanja ob smrti mojega nadvse dobrega soproga, gospoda

Antona Furlana
podradnika drž. železnice v p.

se vsem najlepše zahvaljujem. Posebna zahvala bodi izrecena pjeskemu in glasbenemu društvu »Sloga« za ginstive žalostinke.

Ljubljana, 26. septembra 1931.

ZALUJOČA SOPROGA.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON STEV 2057, 2470, 297

Vloge nad Din 500.000.000—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Đakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000—

IZVRŠUJE VSE BANČNE POSLE NAJKULANTNEJE

POSLOVNE ZVEZE S PRVOVRSTNIMI ZAVODI NA VSEH TRŽIŠČIH V TUZEMSTVU IN INOZEMSTVU